

OUR LIFE

НАШЕ ЖИТТЯ

ВИДАЄ

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Published by
Ukrainian National Women's
League of America, Inc.
4936 N. 13th Street
Philadelphia 41, Pa.

Липень

7

July

1964

П-ні Олена Лотоцька, голова Союзу Українок Америки, на Конвенції Ген. Федерації Жін. Клубів в Атлантик Ситі, Н. Дж.

НАШЕ ЖИТТЯ

РІК XXI ЛИПЕНЬ-СЕРПЕНЬ Ч. 7

Видає Союз Українок Америки
раз в місяць за винятком серпня

Редагує Колегія — Лідія Бурачинська,
Осипа Грабовенська, Олена Лотоцька,
д-р Наталя Пазуняк, Ірина Пеленська,
Марта Тарнавська і Марія Юркевич.

Листування й передплату висилати
на адресу:

4936 N. 13th St.
Philadelphia 41, Pa.
Tel. DA 4-7304

Річна передплата в США і Канаді
від січня 1963 ..... \$5.00
Піврічна передплата \$2.75
Річна передплата в Англії 1½ ф. ст.
Річна передплата в Австралії 2 ф. ст.
Річна передплата у Франції 10 н. фр.
В інших країнах рівноварт. 5 ам. дол.
Поодинокое число 50 центів

Зміст:

М. Шашкевич: Моє небо
— А знаєш ти?
Чи героїзм несучасний?
Д-р О. Берест: Про вік одруження
В. Лев: Жінки в житті М. Шашкевича
О. Лотоцька: Конвенція над океаном
Л.: Два контрасти
О. Грабовенська: 27. червня 1964 року
Л. Бура: Малярка водної стихії
Наші градуантки
Л. Гарванко: Шевченківське свято
Перед Конгресом Міжнар. Жін. Союзу
У двадцятиліття ЛУКЖ
У справі голоду
Є. Янківська: Літньою порою
Укр. нар. стрій: На Лемківщині
Г. Чернінь: Сім раз одмір, а раз одріж
Л. Полтава: Над океаном
Л. Гайдай: Бджола
Н. Наркевич: Про голуба — „Запо-
рожця“
При громадській роботі
М. Струтинська: Молодий сад
A Tremendous Work
Marie L. Semenyna: A Mother's
Reflection
Katherine Shtul: On the Way to
Netherlands
The Monument
L. V.: Folk Fair in Philadelphia, Pa.

На обгортці:

Олена Лотоцька, голова Централі США,
на Конвенції Ген. Федерації Жіночих
Клубів в Атлантик Ситі, Н. Дж.

OUR LIFE

VOL. XXI JULY No. 7

Edited by Editorial Board
Monthly publication except August,
of the Ukrainian National Women's
League of America, Inc.
4936 N. 13th St.
Philadelphia 41, Pa.
Phone DA 4-7304

Subscription in the United States
of America \$5.00 per year, half year
\$2.50. Subscription in Canada \$5.00
per year, half year \$2.75. Subscrip-
tion in England 1½ pound sterling,
per year. Subscription in Australia
2 pound sterling per year. Subscrip-
tion in France 10 n. fr. per year.

Entered as second class matter July
8, 1944, at the Post Office at Phila-
delphia, Penna., under the Act of
March 3, 1879.

Single Copy 50 cents

ПРЕДСТАВНИЦТВА
„НАШОГО ЖИТТЯ“

АНГЛІЯ:

Mrs. Myroslawa Rudenska
245 Wigman Rd.
Bilborough Estate
Nottingham, England

Ukrainian Booksellers
49 Linden Gardens
Notting Hill Gate
London W 2

АВСТРАЛІЯ:

“Library & Book Supply”
16 a Prospect St.
Glenroy, W9, Victoria
Australia

ФРАНЦІЯ:

Дарія Мельникович
c/o No. 7 887 93 de Paris
26, rue de Torcy
Paris 18-e
France

On the Front Page:

Mrs. Helen Lototsky, UNWLA Psesi-
dent, at the Convention of the Gener-
al Federation of Women's Clubs in
Atlantic City, N. J.

КРИЗЬ НОВІ ФІЛЬМИ

ЧОРТОВІ ПІРАТИ — Devil-Ship
Pirates. — Пригодницький історичний
фільм, що діє в Англії. Гарні краєвиди.

МРІЙНИК — The Dream Maker. —
Хлопчина повчає, як можна допомог-
ти сиротинцеві в англійському селі.
Музична комедія, багата в мелодійні
співи.

СІМ ГЛАДІЯТОРІВ — Seven Gla-
diators. — В осередку фільму стоїть
спартанець (Річард Гаррісон), що ви-
борює собі в Римі свободу. Він твori-
ть із шести товаришами загін, що
визволяє рідне місто від тирана.

ОЛІМПІЯДА — The Grand Olym-
pics. — Вибір із Олімпійських Ігриц
1960 р. в Римі дає погляд на всі роди
спорту та їх змагунів.

ВЕДМІДЬ — Hey There, It's Yogi
Bear. — Історія мудрого ведмеця з
Єллоустон Парку, що не тільки випо-
рожнює кошики туристів, але вміє й
стати їм у пригоді, коли заходить по-
треба.

ГРА В ХОВАНКУ — Hide and Seek.
Замилування до шахів запроваджує
астрофізика у заплутану шпигунську
аферу, з якої він ледве вимотується.

МРІЇ ПРИ МІСЯЦІ — The Moon
Spinners. — На тлі краєвидів Крети
розгортається легка кримінальна історія,
в якій Гайлі Милс наново виявляє свої
сценічні здібності.

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

В подяці 70 Відділу США в ч. 6 Н. Ж.
з Пасейку зайшла помилка. Замість
подяки о. О. Бакальцеві повинна бути
висловлена подяка п. В. Бакальцеві.
За недогляд перепрошуємо.

*

У списку нової Управи 28 Відділу
США, вичисленої в ч. 6 Н. Ж., пропу-
щено згадку про референтуру сусп.
опіки. Референткою вибрано п-ні Оль-
гу Муссаковську, а членками Секції
Сусп. Опіки пп. Софію Воробець та
Ольгу Гнатик. За недогляд перепро-
шуємо.

*

У попередньому числі зайшла по-
милка в підписі кліші на обгортці. На
2-гій сторінці обгортки замість „Клад-
ка через потік Грамітний у Карпатах“
повинно бути „Пам'ятник Тараса Шев-
ченка, проекту скульптора Лева Мо-
лодожанина, відслонений 27. червня
1964 у Вашингтоні“. За недогляд пере-
прошуємо.

Маркіян Шашкевич

Мос небо

(ЮЛІ)

(Уривок)

Добре тому, хто загляне
В українця смілу душу,
Хто дзвінки її порушить,
Дум чудесних скарб достане,
Руських дум, що у природі
Десь підслухані народом
І дзвенять на повну душу.

Руська дума ця несеться
Мов козацький бистрий коник,
Мов вітрець, що степом гонить:
Світлим звуком розіллється
Смуток серця, мисль про долю,
Понад хмари, попід зорі,
Ген у всесвітів простори,
Де серцям немає болю.

А знаєш ти?

(ДО ЮЛІ)

Слухай і вір у щире слово

А знаєш, любко: погляди твій промінний
це крок у рай, де щастя, мов світанок;
від нього гине мисль отупіння
і стужене життя цвіте неждано.

А знаєш, що уста твої, серденько,
краплиною роси спрагненим грудям,
немов нектар для бджілки солоденький
ласка небес благословенням людям.

А знаєш ти, що доторк твій, кохана,
в душі моїй тужній, понурій родить?
Якесь неземне, щасне трепетання,
що гіркоту життя мені солодить.

А знаєш, Юлю, що ти серцю мому?
Мов серед ночі сонячна хвилина,
немов надія утікаючому,
мов після бурі тихий ранок.

З польської мови переклала М. Т.

Чи героїзм несучасний?

На початку 1964 р. вибух у таборі в Воркуті, близько Північного моря, страйк. Подія звичайна в демократичній державі, але незвичайна в московському концентраційному таборі, де працюють в'язні під терором МВД і де страйки ліквідуються не порозуміннями й взаємними уступками, а тортурами й розстрілами провідників і масовими вбивствами страйкуючих. Щойно, коли режим СРСР послабився боротьбою за владу по смерті Сталіна, стали можливі повстанські рухи, які огорнули цілий ряд таборів з мільйонами в'язнів, армії безплатних робітників Сов. Союзу. Іскра, запалена в Воркуті перенеслася полумінню по таборах імперії. На її півдні, у Кінгіру, що лежить у Казахстані, 400 миль від містечка Караганди, вибухнув вже не страйк, а справжнє повстання, яке після 40 днів тривання, було жорстоко здавлене і в якому згинуло під танками МВД, типу Т-34 також 500 українських жінок і дівчат. Сталось це в червні 1954 р.

Героїчна смерть наших сестер, їхня участь у сміливому повстанні, їхня висока дружня етика — приносить нам честь і ми шануємо їхню смерть, відбуваемо щороку Свято Героїні, ми створили „Фонд 500“ для допомоги жертвам більшовицького терору. Але 10 років це час, який гоїть і народні рани, навіває на події порох забуття.

Чи можемо справді собі дозволити на таке забуття, повірити, що вже polegшав режим? Можемо бути спокійні, бо Україна впаде нам готовою самою еволюцією режиму? На жаль, так воно не є. Ми мусимо бути свідомі того, що за садничих змін у системі Сов. Союзу немає, що зміна „спец-лагеру“ на „поправно-трудова колонія“, де караються тисячі українських політичних в'язнів за нарід і за віру — це не є ніяка зміна. Що залізна заслона, яку зняли для наївних туристів до деяких міст Сов. Союзу висить і ділить Захід від того світу, де йде нечувана русифікація, де є знищені церкви, тюрми, концентраційні табори, колонії примусового поселення, нужденні колгоспи і вся система поліційної московської держави, яка по с и л л а свою ворожість наступом на нашу культуру, зокрема церкву і мову. І тому для нас немає зміни. З вірою, що ніяка кров не є пролита даремно, складаємо шану мученицям за українську правду, і зі свідомістю, що ніяка праця не минає безслідно, мусимо працювати для української справи.

На актуальні теми

Д-р Осип Берест

Про вік одруження

Подружжя американського континенту ціхує молодий вік подругів і велика сім'я. Це спричинене економічним ростом країни. Правда, до особливостей країни належать ще часті розводи, але вони поширені тепер у цілому світі. В загальному американський громадянин не відмовляється одружитись молодо. Виходить це з його ідеалістичного й оптимістичного світогляду, що є частиною американського "way of life".

З точки погляду соціології відрізняємо біологічний вік і суспільно-економічний або культурний вік партнерів. Вони з собою не сходяться. Про найкращий біологічний вік говориться тоді, коли людина найсильніша фізично і спосібна дати здорове потомство. Суспільно-економічний вік — це той, коли людина є в силі економічно забезпечити родину. Культурним віком вважаємо той, коли людина не тільки фізично й економічно, але й духово дозріла до того, щоб створити родину.

Соціологічні дослідження виказали, що ранні подружжя заключаються в сільсько-господарських та індустріальних країнах. Тут звичайно біологічний вік сходиться з економічним. В сільському господарстві потрібно багато рук і це сприяє молодим подружжям та зростові народин. В індустріальних країнах, що розвиваються, створення нового домашнього вогнища не представляє труднощів.

Недоліком біологічного віку являються дитячі подружжя в Індії. Щоправда індійський уряд заборонив їх законом із 1929 р., а вік подружжя визначив на 18 років для хлопців, а 14 років для дівчат (в Америці є 21 років для хлопців, а 18 років для дівчат). Але мимо цієї заборони у глухих селах Індії все ще заключають дитячі подружжя.

Недоліком подруж економічного віку вважаю т. зв. сту-

дентські подружжя. Вони дуже поширені в Америці. До часу 2. світової війни такі подружжя були рідким явищем, а в деяких університетах навіть заборонені. Тепер влада прикнула очі на це.

В дійсності такі подружжя криють у собі багато небезпек. Співжиття подругів звичайно утруднює науку і правильне відвідування лекцій. Ситуація ще більше ускладнюється, коли на світ з'явиться дитина. Тоді одне з подругів залишає студії і тим партнером є звичайно жінка. Ольга Соневицька справедливо запитує в статті (Н. Ж. 1964, ч. 4): „Як може студентка бути жінкою, займатися хатнім господарством, виховувати діти, заробляти й ходити на виклади?“ Але й на студіях другої сторони подружжя ситуація відбивається. Студент-батько кидається за заробітком, „ловить“ найлегші кредити, щоб якнайскоріше закінчити студії. Він уже не дбає про осяги, про шлях угору, а старається якнайскоріше забезпечити родину.

Варто відмітити, що тепер до Палати Послів і Сенату внесено проект закону, що ним буде заборонено одружуватись воякам до капраля включно. Причини цього законопроекту не подано, а якась основа до цього мусить бути. Також застановляє всіх упадок народин, що занотовується тепер в Америці, помімо зросту молодих подруж.

Суспільно-економічний і культурний вік подруж теж має свої аномалії. Слушно згадала про те М. Логуш у своїй статті, пишучи про „підтоптаного парубка“, що шукає тихої подружньої пристані. Але вона не згадала про те, що він, добре економічно забезпечений фахівець, звичайно добирає собі ще й молоду жінку! Із таких подруж звичайно нічого путнього не виходить. Хоч партнери можуть бути духово зрілі до по-

дружжя та й економічна підстава добра, але таке подружжя протриває біологічним законам. Психічно подругам тяжко зжитися, різниця віку проявлятиметься щораз виразніше.

З вище згаданого бачимо, що цивілізація принесла нам високо розвинену техніку, швидке темпо життя, краще пізнання явищ, але не зуміла підбудувати нашого родинного щастя. Навпаки — економічний ріст, великі життєві вимоги, брак розуміння справжніх вартостей — розгойдали єдність родини.

Щоб направити загрозливу для родини ситуацію заведено в Америці, а також в інших країнах установи, що уділяють порад охочим вступити в подружній стан, а одруженим давати поради в разі родинних конфліктів. Давніш люди, що мали родинні клопоти, звертались за порадою до старших членів родини. Сьогодні фахові установи, що в них працюють соціологи, психологи, психіатри і медсестри, уділяють порад у складних подружніх проблемах. Головна ціль таких установ — не допускати до розводів, а де вони вже заіснували, лучити подружжя знову разом. Народи в таких інституціях відбуваються індивідуально або групово. Обидві сторони можуть свobodно виговоритись і вже це може принести обом сторонам душевну пільгу і наблизити знов до себе. Це є нові методи, випрацьовані фахівцями психологами і психіатрами. Наприклад, у Філадельфії працює подружжя порадня (Marriage Council), основана в 1932 р. До 1958 р. вона уділила понад 8,000 порад. У своїй програмі має вона також виховання до подружжя.

Отже як бачимо — молодші чи старші подружжя — це явище, зумовлене соціологічними законами і притаманне певній добі та певній країні. Коли воно пробігає в нормальних межах, тоді одне й друге має свої добрі сторони. Лиш аномалії спотворюють їх і кажуть призадуматись над наслідками.

Чи Ви вже стали членкою США? Впишіться до найближчого Відділу!

Жінки в житті М. Шашкевича

В особистому житті Маркіян Шашкевич не мав якихсь любовних переживань, вартих літературного пера, як напр., Шевченко, Куліш, Франко чи інші українські або чужі поети, головню в епосі романтизму. Шашкевич вихований у гарних родинних традиціях у священничій рідні не мав спеціальних нахилів до романтичних пригод із жінками, які натхнули б його до такого літературного жанру. Наш поет, битий долею від молодости за нерозважний крок під час побуту в першому році філософії в Духовній Семінарії у Львові, не мав змоги пережити таких моментів, як інші поети, і дістати стимул до літературного оброблення жіночих постатей. Як майбутній священник він дивився на жінку як майбутню дружину і матір, виховницю дітей, порадилицю свого чоловіка, а також порадилицю своїх парохіян, головню сільського жіноцтва. Тому в його творах виступають радше пасивні ніж активні жіночі постаті, одначе шановані і цінені в громаді.

В особистому житті Шашкевича відіграли важну роль три жінки: його мати, сестра Юлія і дружина. Мати Маркіяна, Єлисавета, походженням із старого священничого роду Авдиківських, була вихована в традиційній побожності і скромності, прикметній тодішнім суспільним звичаям, де жінка майже не брала участі в національному і громадському житті, отримувала відповідне шкільне виховання, писання і читання та інші елементарні науки, знання хоч одної чужої мови, гри на фортепіані, практичних домашніх робіт тощо. До того домашнє виховання й оточення, різного роду і ступеня зацікавлення поточними справами, льокальними і світовими виробляли молоду жінку (панянку) на майбутню паню — матрону, дружину і матір.

Дружина о. Семена Шашкевича, Єлисавета, дочка о. Романа Авдиківського, пароха Підлисся в Зо-

лочівщині,¹ людина ніжної, мрійливої вдачі, тендітна і чутлива, може й не зовсім підхожа до вдачі свого чоловіка, людини твердих і негнугних життєвих принципів, консеквентної в своїх поступках. Вийшла за нього заміж може і не з любови, а з поради батьків, що було звичаєм у наших священничих домах сливе до кінця XIX ст. Тому залаюбки перебувала вона в домі свого батька, де були більші достатки і куди тягнуло її родинне тепло, затишшя батьківського дому, а також гарна околиця та гарний батьківський дім-приходство. Там народився Маркіян — найстарша дитина Шашкевичів. У своєму дитинстві перебував він часто у свого діда в Підлиссі, під дбайливим оком матері. Хоч дома в Підлиссі, як і в Княжому, де душпастирював о. С. Шашкевич, говорили по-польськи, то не цуралися й української мови селян, із якими приходство жило в тісних взаєминах. Малий Маркіян часто слухав не тільки соловейкових пісень, що лящали на весні в дідовому саді, слухав не тільки маминого і дідового співу, але також і співу жалісного бідної мами селянки, якій забрали до війська сина, або жалісного співу дівчини, якій судженого замкнули до холодної, — бо так хотів „окоман“.² Все це відповідно настроювало молодого Маркіяна, що був веселої вдачі, говірливий, жартівливий, навіть нераз і пустотливий. Мати потурала своєму первородному пустунчикові, головню тоді, коли він був із нею в Підлиссі. Правдоподібно дома у батька не дозволяли йому на це. Зате мати всупереч твердій батьковій вдачі плекала в синові лагідність і ніжність, і це залишилося у нього до кінця його короткого життя. Мати поділяла з ним усі його радощі і смутки, розуміла його чутливу вдачу і навіть вибачала йому йо-

го нерозважний крок під час його побуту першого року в Духовній Семінарії, що спричинило виключення його з неї. За старанням матері дав Маркіянові у себе притулок її брат Захар Авдиківський і помагав йому знайти заробітню працю.³ Мати не занедбувала сина, якому батько заборонив приїзду до Княжого. Тайком від батька спомагала вона його грішми і харчами. Вона й надалі залишалася його порадилицю в злиденному житті. І за це Маркіян із любови та пошани до матері сповнив її бажання і за її гарячими молитвами став священником. Щоб пригорнути до себе бідну матір-удову, пішов за її порадою і одружився, з метою, як жонатий священник працювати на селі для народу, а також дати приют матері й молодшим братям і сестрі. Під час богословських студій кілька разів у рр. 1835-1837 виїздив він до матері в село Княже, щоб підкріпити своє слабке здоров'я. Мати, бачучи це, мабуть, прочувала початки сухіт у сина. Коли Перемиський єпископ Іван Снігурський намовляв Маркіяна до безженного стану, він (Маркіян) найперше звернувся по пораду до своєї матері. В листі до матері з 1837 р. пише він: „Мабуть уже цього року стану священником, бо Його Ексцеленція хоче висвятити мене цього року в грудні безженного. Одначе вижидаю поради коханої Мамусі Добродійки і Отця швагра“.⁴ Мати, що леліяла великі надії на першого сина, мусіла пережити велику трагедію-смерть цього сина. Мусіла теж вислухати зворушливої проповіді о. Грабянки на його похороні, що ще більше роздирала серце опечаленої матері.⁵ Вона прожила до 1854 р.

³ Омелян Огоновський: Історія літератури руської. Львів, 1889, ч. II, стор. 431.

⁴ Михайло Тершаковець: До життєписи Маркіяна Шашкевича. Записки НТШ, Львів, 1911, том 106, стор. 82.

⁵ Михайло Тершаковець: Причинки до життєпису Маркіяна Шашкевича та децо із його письменської спадщини. Записки НТШ, Львів, 1904, т. 58, ст. 41.

¹ Василь Щурат: Дід Маркіяна Шашкевича. „Неділя“, Львів, 1911, чч. 43—44.

² Богдан Лепкий: Маркіян Шашкевич. Коломия, 1911, стор. 30.

й померла в домі своєї доньки Юлії. До смерти носила вона в серці незагоєну рану — втрату дорогого сина.⁶

Друга жіноча постать в особистому житті Маркіяна Шашкевича — то його сестра Юлія, що після смерті о. Семена Шашкевича ще нелітньою (15 років) вийшла заміж за богослова Терентія Сметану, який після висвячення обняв завідателство парохії Княже та пригорнув до себе матір-удову і всіх її малолітніх дітей. Не було теж достатків у цій сім'ї, зате пошана до матері Єлисавети і допомога Маркіянові, якому тепер були відкриті двері до материних порогів та якого прямо обожала саме сестра Юлія. Вона була свідком його життєвих невзгод, вона переживала всі його радощі, його одруження і свячення, його літературні успіхи. Однак переживала і його болі, фізичні і духові, та найбільше його смерть. Довгі роки не могла вона забути втрати улюбленого брата, якого дуже любила від ранньої молодості, коли то він, приїжджаючи зі школи на свята, писав віршики на різні родинні okazji, і які після смерті і брата виголошували перед батьками та родичами.⁷

Юлія Сметанова подала найбільше інформацій про Маркіяна його синові Володимирові (в 60-х рр.). В довгому листі, писаному очевидно польською мовою, подала вона деякі подробиці з життя свого брата. Писала вона під впливом жалю до тих, що переслідували Маркіяна в Семінарії. Її лист є цінним джерелом до пізнання життя поета. Тут подає вона так: „Батько відмовив йому

⁶ Михайло Тершаковець: Там таки, стор. 47: „Слово печальное при похороненні благородної вдови Єлисавети Шашкевич, упокоївшейся дня 10. марта 1854. Сочиненно і совозглашено Ігнатієм Дзерович сотрудником і катихитою головного дівичяго училища в Бродах, а посвященню Всечестнійшему Намістнику Олеского деканата Терентію Сметана і Его благородной супругі Юліяні з Шашкевич“.

⁷ Лист Юлії Сметанової до Володимира Шашкевича: „...Коли прийхав додому на свята, повироблював нам побажання для батьків. Це значить, що він бажав прислужитися їм і нам давав до цього нагоду...“ (перекладено з польської мови). Михайло Тершаковець: Там таки, стор. 40.

(Маркіянові) всякої помічі так, що він сам мусів утримуватися... Три роки тинявся поміж людьми і шойно після трьох років знову прийняли його до Семінарії...“ „А він був добрий, мав серце повне посвяти для інших. Доля була для нього доволі ласкава, обдарувала його розумом і добрим серцем. Ця людина цілою душею бажала заштити взаємну любов і приязнь поміж людьми...“ „Не знаю, чи слушно переслідувала його консисторія. Довгий час не висилали йому пропозиції на Новосілки і не подали причини цього, а він мусів зносити недостатки, не побираючи платні з державної каси“.⁸ Про похорон о. Маркіяна пише вона так: „Як уже мали вкласти домовину до гробу, о. Грабанка, теперішній парох Новосілок, промовив слово українською мовою, а о. декан Дольницький, повернувшись із похорону, не міг винайти для нього похвал. От так то кадятъ поетам після смерті, а за життя їсти не дають“.⁹ „...Тіло Маркіяна вставлено в мурований гріб із сином Святославом“.⁹ Довелося Юлії Сметановій бачити перенесення тлінних останків о. Маркіяна з Новосілок до Львова, довелося пережити ще раз глибокий жаль за передчасно згаслим братом, довелося бачити прославлення брата через п'ятдесят років після його смерті.

Третя жіноча постать у житті Маркіяна Шашкевича це його дружина, Юлія, дочка о. Теодора Крушинського, пароха с. Деревня в Жовківському повіті. За тодішнім звичаєм у священничих родинах батьки вибирали чи дораджували синові дружину і, навпаки, дочці чоловіка. Звичайно укінченого богослова, званого алюмнус або питомець, привозив інший священник до батьків панни, також звичайно священної родини, представляв алюмнуса, про якого звичайно знали батьки судженої, і часто від першого разу западало рішення дівчини стати дружиною алюмнуса, майбутнього священника. Так напевно було і з Маркія-

⁸ Лист Юлії Сметанової. Там таки, стор. 41.

⁹ Лист Юлії Сметанової. Там таки, стор. 41.

ном, коли він за порадою матері вирішив одружитися. Маркіян сподобав собі панну Юлію і полюбив її. Ще будучи нареченим писав до неї вірші. Заховалися два із них, писані поправною польською мовою і гарним поетичним стилем.¹⁰ Заховався в родині Маркіяна переказ, що під час весільної гостини в домі о. Крушинського Маркіян сказав гарне слово українською мовою, закінчуючи словами: „Тепер ти вже моя на віки, тепер я ніколи тебе не покину!“

Після одруження в лютому 1838 року поїхав Маркіян у травні до Львова на свячення. Звідти з Семінарії писав до дружини гарні, настроєві листи, повні любови і глибоких почувань та релігійності і священничої ревності. Писав теж, що тужить за селом, що мурі Семінарії пригнітають його, що змарнів і посумнів. „Без бокобородів, у старій реверенді, з молитовником під пахою перебігаю по сто кільканадцять сходів з гори на долину, до церкви і назад. Багато роздумую, мало говорю і вже не ходжу так жваво як давніше. Знаю, що я є слугою Божим і хочу гідно та пильно сповняти своє завдання“.¹¹

В листі з 20. травня 1838 р., зразу після висвячення писав він до дружини: „Від неділі я став уже слугою Божого престолу і хочу та бажаю бути вірним, ревним і дбайливим, як ті дівичі зі святої Євангелії, що вижидають жениха. Прошу Тебе, благаю, сполучай ранками і вечорами свої побожні молитви, що впливають із Твого серця, разом із моїми гарячими молитвами, щоб Господь Бог сподобив мене, свого вірного слугу, спомагати мене і, подавши нам свою всемогутню руку, завів нас до місця благословенних і примістив нас нерозлучених у підніжжя свого трону“.¹² Тут виявив

(Продовження на ст. 8)

¹⁰ Богдан Дідичкий: „Вспоминка о Маркіяні Шашкевичу. Зоря Галицкая яко альбум на год 1860, стор. 488-497. Там видруковано два польські вірші Шашкевича: 1. „А веш ти?“ і 2. „Мое Небо“.

¹¹ Богдан Лепкий: Маркіян Шашкевич. Коломия, 1911, стор. 73.

¹² М. Тершаковець: До жителіси Маркіяна Шашкевича. Записки НТШ, Львів 1911, том 105, стор. 85.

Олена Лотоцька

Конвенція над океаном

Конвенція Ген. Федерації відбулась цього року в Атлантик Ситі у днях 7.-11. червня 1964. З радістю я вибралась у дорогу, щоб зустрітись із цим жіночим зібранням по декількох роках. Ця могутня федерація, що начислює 8 мільйонів членів, завжди викликає подив та признання. А її потягнення та спосіб праці навівають багато порівнянь.

Бо й справді — головною підстава членства — це жіноцтво середнього віку. Воно згуртоване в жіночих клубках, себто невеликих гуртах, що спільно проводять намічену програмою централі роботу. Клуби, розсіпані по всій Америці, гуртуються за стейтами. Клубами одного стейту заправляє стейтова управа. Вона підлягає централі із осідком у Вашингтоні.

Конвенції Ген. Федерації Жіночих Клубів відбуваються щороку. Одначе перевибори проводу влаштовують лиш що два роки. Голови не вибирають, бо нею стає автоматично перша містогорова. Зате на пост трьох містоголов, секретарки і скарбнички є декілька кандидаток і тут делегатки подають у тайному голосуванні свій голос.

Отже це триступенна організація, подібно, як наша. Ділянки праці менш більш ті самі, окреслені колом на конвенційній книжці. Це є — освіта, мистецтво, міжнародні справи, громадські справи, домашнє життя і збереження природних багатств. Всім цим завданням членки добровільно присвячують свій час і свої зусилля.

*

Найперше подам кілька рис цієї Конвенції, що кидаються у вічі. Дрібних її правил, що багато говорять про її силу й цілеспрямованість.

— Для проводу Конвенції не вибирають президії. Нею проводить голова з допомогою містоголов.

Із Конвенції Ген. Федерації Жіночих Клубів в Атлантик Ситі:

Зліва до права: п-ні Лигія Белюкас, голова Федерації Литовських Жіночих Клубів, п-ні Прішіла Лі, б. делегатка Жіночого Клубу в Сеулі, Корея, тепер у Вестпорті, Конн., п-ні Марія Душник, секретарка Т-ва „Жіноцтво для Свободи“, орг. референтка Гол. Управи США

At the Convention of the General Federation of Women's Clubs in Atlantic City, N. J.

From left to right: Mrs. Lygia Bielukas, President of Federation of Lithuanian Women's Clubs; Mrs. Priscilla Lee, p. representative of the Women's Club of Seoul, Korea, and now of the Westport, Connecticut Women's Club; and Mrs. Mary Dushnyck, secretary of Women for Freedom, Inc. and organization chairman of the UNWLA, are shown at the International Clubs Luncheon.

— Голова дає загальний огляд праці під кутом гасла, що його собі намітила організація. Вона насвітлює тільки ідейний зміст (у цій каденції було гасло „Скріпити рам'я свободи“) та пов'язану з тим проблематику. Діловий звіт складають голови стейтових управ, кожна за всі клітини свого стейту. Щойно тут уміщені цифри й осяги.

— На кожній сесії обговорюється одна ділянка праці, це значить звіт референтки з дискусією, доповідь на дану тему і дотичні резолюції, а коли потрібно, то й зміни в статуті.

— Обідову пору використовується до виголошення привітів чи представлення чужих гостей. Також під час того вшановують почесних членів чи уступаючу управу.

— У програму є вставлені панелі або дискусійні групи. Ці наради відбуваються рівночасно в різних залах. Їх тема має пряме

відношення до програми Ген. Федерації Жіночих Клубів.

— Увечорі є передбачена якась розвага — концерт або фільм. Також роздача признань і нагород, що їх уділено багато. Під час Конвенції відбувалась виставка домашнього приладдя, виставка сучасного голландського мистецтва і покази моди.

— Молоде жіноцтво гуртується в окремі клуби і має на Конвенції свій окремий день.

— Діловий день починається о год. 7:45. Тоді відбувається вишкіл парламентарної процедури, що його веде статутова референтка. У другій залі йде вишкіл публичного виступу, у третій вишкіл проводу під керівництвом дотичних референток.

— Кожна сесія починається молитвою, спеціально написаною для цієї конвенції.

*

До цих зовнішніх рямців, що багато говорять про справність

Федерації, приходить ще атмосфера охоти й доброї волі, що пронизує кожен виступ. Дві тисячі делегаток швидко знаходили своє місце і своє заінтересування. Признання й нагороди визначували тих справніших, але й менш успішні не поступались своїм завзяттям.

Конвенцію вшанували своїми виступами видатні гості. Промовляв В. Еверел Гаррімен, держ. підсекретар політ. справ, Джордж Гарцог, директор Служби Національних Парків, Єва Адамс, директор грошової міністиці у Вашингтоні, д-р Ралф Банч, член секретаріату Об'єднаних Націй, Маргарита Гікі, недавно йменована головою Громадської Ради Статусу Жінок у Вашингтоні. Це лиш невелика частина тих, що склали привіти, мали доповіді, брали участь у панелях чи дискусійних групах.

Серед цієї гущі виробленого американського жіноцтва мило вражали нечисленні представниці заморських жіночих організацій. Прибули делегатки з Австралії, Багамських островів, Бразилії, Канади, Німеччини, Греції, Ізраїлю та декілька інших країн. Добре запрезентувало себе балтійське жіноцтво, що створило окрему федерацію балтійських жіночих організацій. Сюди належала також організація „Жінки для Свободи“ (Women for Freedom), яку заступала секретарка п-ні Марія Душник, що є рівночасно орг. референткою Гол. Управи США.

Союз Українок Америки не виступав під час міжнародньої сесії, будучи організацією американських громадян. Зате в тій ролі міг поставити важливий внесок, відмічений американською пресою. До резолюції, що заохочувала жіночі клуби підтримувати Радіо Вільної Європи, голова США поставила домагання поширити діяння цієї радіопередачі й на поневолені народи СС-СР, а саме — Білорусь, Естонію, Литву, Латвію й Україну.

П'ять днів Конвенції, навантажених вкрай нарадами, виступами, промовами й розвагами, проминуло дуже скоро. Завдяки добре розпланованій програмі це не

Два контрасти

Два жіночі життєписи сколихнули недавно тому публичну думку. Майже рівночасно відійшли у вічність дві видатні американки, що заважили на житті своєї країни. Це були письменниця Грейс Метеліос і вчена-біолог Раquel Карсон.

Прізвища всім добре відомі. Твори Грейс Метеліос недавно тому розбурхали публичну опінію за їх нищівну картину американського малого містечка. Її „Пейтон Плей“ перейшов через кіна й бібліотеки, став предметом численних дискусій та обвинувачень. Правда, він приніс авторці славу і гроші. Із нікому невідомої дружини вчителя й матері тройко дітей у малому містечку, вона стала відразу відомою авторкою, що її твори видавались і фільмувались.

Але цей успіх не приніс їй щастя. Він вирвав її з колії спокійного життя, проти якого вона бунтувалась. Вона покинула мале місто й розірвала свої родинні вузли, вона перейшла через нове подружжя та пізнала інші світи. Але це не вдовило її. Повернувшись у свою рідну околицю й поєднавшись знов із чоловіком. Та вже недовго прожила в цій новій ситуації. З творчістю їй не щастило, з чоловіком і дітьми не розумілась. Сягнула за чаркою, яка теж не розв'язала її туги. І в віці 39 років вона покинула цей світ. Немов неспроможна погодити всі суперечності його.

Коли читаєте повісті Грейс Метеліос, справді відчуваєте цей брак рівноваги. При всій літературній вартості їх, вони не знають стриму в ненависті й образі, вони не вміють знайти виходу з глибокої розпуки. Це є крик протесту проти одноманітності життя, але без погляду в майбутнє. Руйнуючи старе — авторка не вміла побудувати нового.

Противенством до неї — це відома американська вчена. Доля обдарувала її не тільки проникливим умом, але й літературним хистом. Тому вона вміла використовувати сухі факти біологічної науки й наближувати зрозумінню широкої публіки в майже літературних описах і звітах. Її перша книжка „Море довкруги нас“ стала „бестселером“ у 1951 р.

Це придбало їй славу і з того часу вона віддалась зовсім літературній роботі. Скоро стала редактором усіх видань Лісової й Рибної Служби та видала книжку „На краю моря“. Але найбільшого розголосу придбала своєю книжкою „Мовчазна весна“, в якій доказувала, що непланованим стосуванням отруйних речовин проти різних шкідників позбавляємо американські ліси пташні, а ріки риб. Її книжка викликала живий протест хемічного промислу, але зацікавила хліборобські круги. Дорадча Наукова Комісія Білого Дому вкінці припоручила розглянути дотичні закони та змінити їх.

Раquel Карсон не була одружена. Вона всеціло віддалась своєму покликанню. І коли 5 літ тому (саме, коли вона працювала над останньою книжкою), виявились у неї зародки рака, то вона ні в чому не змінила свого способу життя. Закінчивши книжку вона витримала бурю контрверсій і гідно оборонила її. Знаючи, що відходить, залишила американському народові свій заповіт — цінити й берегти природу.

Які контрасти в житті й покликанні цих двох жінок! Одна з них збунтувалась проти фальшу й одноманітності життя і хоч завдала їм великого удару, проте сама згоріла від цього протесту. Чи був він потрібний? Ще не можна сказати того в цю хвилину, бо щойно дальший розвиток суспільного життя може це підтвердити. А друга наблизила читачам природні скарби і вказала на загрозу цивілізації для них. Її пересторога, висловлена любовно, по-материнськи, прийшла в пору.

ОСОБИСТЕ

Довголітній членці Гол. Управи та голові 48 Відділу США п-ні Марії Баб'як у Філадельфії складаємо щирі бажання всього добра з нагоди 70-ліття.

Екзекутива США

НА УЧАСТЬ У СВІТОВІЙ ВИСТАВІ

На заклик в об'язнику пожертвували на кошти української програми у Світовій Виставі в Нью Йорку:

Окр. Рада США в Ньюарку \$39.50

Членки 22 Відділу в Шикаго \$24.50

Членки 34 Відділу у Коговзі \$15.00

27. червня 1964 року

І хоч день 27. червня 1964 р. минув безповоротно, то все ж таки він ще займає нашу увагу, а в серці й досі царює радість пережитих хвилин цієї небуденної події.

Чотири роки великої підготовки, безнастанних зусиль і хвилинами нерівної боротьби, довели до здійснення мрій української спільноти в Америці, що її так сердечно піддержали в цьому змаганні українці, розкинені по широкому світі.

І ще й досі неначе ввижається оцей пропам'ятний день, повний золотого жару й небесної блакиті, що на її тлі пнеться вгору Шевченкова постать, зрошена сльозами радості й подяки Господеві. І ще й досі не освідомлюємо факту, що у Вашингтоні, столиці вільного світу, стоїть пам'ятник Шевченкові. І ще й досі не віриться, що з найбільшим захватом ждала його відслонення 100-тисячна маса українців із цілого світу.

І сталося чудо. Омріяне чудо, що звело всіх нас, щоб у великій вольній сім'ї спом'янути Пророка України. Та величчя переживань і маєстату вдумливої постаті, повної любови до земляків своїх — не описати, ані зрозуміти тим, хто цього не бачив.

Яка ж у цьому святі участь української жінки, що її Т. Шевченко прегарно оспівав у своїх поезіях, що з нею він ридав і сміявся, що за її долю побивався, а образ матері з дитятком на руках поставив як найвищий ідеал у нашій раю на землі?

Доводиться з гордістю ствердити, що велика участь українського жіноцтва була очевидна, без різниці віку, впродовж кількох годин, при температурі 98 ст. Ф. Щоб лиш бути свідками великого свята — стояли молоді матері з малятами на руках, літні жінки з унуками, старенькі бабусі. А старенька жінка, що навколішках поцілувала пам'ятник, виявила тим почування всіх довкруги неї.

Союз Українок Америки взяв організовану участь у величавому поході, маршуючи довгою колоною під своїм прапором у своїх гарних одностроях, викликаючи захоплення глядачів. Із признанням стверджуємо, що членство СУА пішло за покликом своєї Централі і з найдалших стейтів Америки прибуло на цей великий здвиг. Жаль лише, що не всі мали змогу зодягну-

тись в однострій (до речі тепер модний), а то було б нас ще більше. Відзнака СУА на синьожовтій розеті пишалась у кожної з нас та зв'язувала нас в одну велику родину. По ній ми себе пізнавали.

На почесних місцях, між делегаціями усіх центральних установ була й велика делегація СУА, що її очолювала голова п-ні Олена Лотоцька, а в склад якої входили члени Гол. Управи в особах: пп. Стефанія Пушкар, перша містоголова, п-ні Анастасія Вокер, друга містоголова, п-ні Ірина Качанівська, секретарка, п-ні Анна Сивуляк, касієрка, п-ні Ірина Кашубинська, орг. референтка, п-ні Осипа Грабовенська, пресова референтка, що рівночасно репрезентувала журнал Наше Життя. З відкритим чолом і почуттям сповненого обов'язку гляділи ми на пам'ятник Т. Шевченка, до здвигнення якого своїми обильними грошовими датками і моральною піддержкою причинився теж Союз Українок Америки.

І ще одна радість вливалася в наше серця. У програмі святочного концерту брав участь хор 22 Відділу СУА з Шикаго, що працює під управою проф. Юрія Яримовича, а в склад його входять 33 хористки. Хор цей брав участь у збірній репрезентації м. Шикаго. Спішімо на концерт, щоб їх побачити

й почути. Подивляємо зіспіваність, лобуємось глибоко-оксамитним альтом, що чарує нас своїм сольоспівом у пісні до слів Т. Шевченка „Сонце заходить“. Радіємо успіхом ансамблю, а в ньому хор 22 Відділу СУА, що його ім'я вписане в пропам'ятну книгу.

Незабутній день 27. червня був не тільки днем великого тріумфу Шевченкового слова і його ідей, але це була велика перемога української спільноти в Америці, що під кермою свого найвищого громадсько-політичного проводу — Українського Конгресового Комітету Америки — і за покликом нашого Пророка „Борітеся — поборете“ виграла велику битву.

І глядів Шевченко з висоти на тисячні маси прекрасно організованої української молоді, народженої вже на чужині, нашої гордості і надії та своє серце відкрив живим і ненародженим землякам своїм, неначе б кликав:

Полюбіте ширим серцем
Велику Руїну!
Розкуйтеся, братайтеся
У чужому краю.

І до того зобов'язує нас пропам'ятний день 27. червня 1964.

Осипа Грабовенська

Із пам'ятного дня 27. червня 1964 р. у Вашингтоні:

Чоло групи Союзу Українок Америки в поході: П-ні Ірина Кашубинська, орг. референтка Гол. Управи, несе напис. У першому ряді зправа: п-ні Стефанія Пушкар, містоголова Гол. Управи СУА, п-ні Ірина Качанівська, секретарка Гол. Управи СУА, п-ні Лідія Макаренко, членка 43 Відділу СУА у Філадельфії

Front row of the UNWLA group at the unveiling of T. Shevchenko statue in Washington, D. C.

ЖІНКИ В ЖИТТІ М. ШАШКЕВИЧА

(Продовження зі ст. 4)

Маркіян Шашкевич свою глибоку любов і відданість людині, якій присягнув перед престолом до смертну вірність і яка поділяла з ним долю і недолю і мусіла пережити важкі удари долі, а то спершу смерть першого сина Святослава, що помер дитиною, смерть подруга й після того важке життя і горювання. Незадовго після смерті о. Маркіяна перенеслася вона з другим сином Володимиром до Львова, де з допомогою рідні винайняла мешкання, тримала в ньому „на станції“ шкільних учнів і в той спосіб утримувалася та виховувала сина, що пішов слідами свого батька і став письменком. Та довелось їй пережити і його смерть у 1885 р. Довелось їй бачити теж величає перенесення тлінних останків о. Маркіяна в 1893 р. до Львова. У Львові померла Юлія Шашкевичева в невідрадних матеріальних умовах. Похоронено її разом із чоловіком та сином Володимиром у гробниці на Личаківському кладовищі, над якою українське громадянство поставило гарний пам'ятник у 1906 р.¹³

Три жіночі постаті в особистому житті Маркіяна Шашкевича мали вплив на його літературну творчість. Жінки як літературні постаті в його творчості нечисленні. Це немов типи сільських дівчат, узяті з народної пісні, часто пасивні, здані на опіку чоловіка, милого чи батька-матері. В ліричних любовних віршах, як: „Туга за милою“, „До милої“, „Думка“, „Дністров'янка“, „Вірна“ і ін., дівчина вірна своєму милому, здається на його опіку, тиха, спокійна, готова переносити і найважче горе, так як і готова пережити з ним найкращі хвилини. За словами Б. Лепкого це типи взяті з народної пісні або з мандрівних романсів, які у нас колись співалося в супроводі гітар та шпінетів. Коли прочитаємо вірш:

(Докінчення на ст. 10)

¹³ о. Дамаскин Попович, ЧСВВ: Маркіян Шашкевич на тлі відродження Галицької України. Мондер, Алта, 1944, стор. 86.

Наша анкета 1964 р.

Мабуть найтрудніше з усіх жінок було увійти в ділянку науки. Цілими століттями вона була доменою мужчин. Тому тяга жінок до освіти зразу була спрямована на здобуття звання, а щойно поодинокі обдаровані одиниці старались вглибитись у ту ділянку. В Україні це змагання проявилось дуже рано й тому вже в 1916 р. маємо першу жінку-доцента в Київському університеті св. Володимира — проф. д-р Наталію Василенко-Полонську.

Ось світлини трьох видатних представниць української науки. Подайте відповіді на нижче вміщені запити. Розв'язку цих питань подамо в жовтневому числі нашого журналу.

Ч. 1. ....

Ч. 2. ....

Ч. 3. ....

1. Ім'я і прізвище вченої .....
2. Наукова спеціальність .....
3. Місцевість, де проживала(е) .....

Розв'язка анкети

У травневому числі наша анкета заступила у світ українського театру. Із світлин глянули на нас три видатні акторки. Чимало учасниць анкети відгадало їх. Тепер бажано запізнити з ними загал наших читачок.

1. МАРІЯ ЗАНЬКОВЕЦЬКА (1860—1934), родом із Чернігівщини. Дебютувала в Єлисаветграді в ролі Наталки Полтавки у 1882 р. і з того часу постійно грала в українському театрі. У рр. 1905-6 виступала в Галичині. В 1923 р. покинула сцену. Визначалась у драматично-героїчних ролях (понад 30 ролей) та мала гарний голос. Її інтерпретація відзначалась щирістю й природністю, а бистра уява дозволяла на повне перевтілення. Марія Заньковецька належить до корифеїв українського театру, що допомогли створити його золоту добу.

2. СОФІЯ СТАДНИКОВА (1887—1960), родом із Галичини. Походила з театральної родини Стечинських і від батька унаслідила свій талант і вроду. В театрі дебютувала ще дитиною, пізніше грала любовні ролі, а далі ролі героїнь. Її Маруся Богуславка в од-

нойменній п'єсі М. Старицького була незрівняна своєю силою слова й почування.

Софія Стаднікова була дружиною відомого актора й режисера Йосипа Стадника й матір'ю акторів Яреми й Стефи Стадників.

3. НІНА ГОРЛЕНКО (1891—1964), закінчила в першому випуску театральну школу ім. Лисенка в Києві з відзначенням і вступила до театру М. Садовського, а звідтіля перейшла до театру „Березіль“ у Харкові. Дебютувала в побутових ролях, у характері „інженю“, але скоро перейшла на героїчні ролі в модерному репертуарі. Була незрівняною в п'єсах Винниченка, Ібзена, Куліша, а жіночі постаті в інсценізаціях В. Стефаника вміла завершено відчуті і передати. На еміграції грала в театрі В. Блавацького („Домаха“ в однойменній п'єсі Людмили Коваленко) і в Театр. Студії О. Гірняка (графиня в „Пересаджених квітах“).

Ніна Горленко була дружиною видатного українського актора М. Пегляшенка, що впав жертвою переслідувань НКВД.

Наше інтерв'ю

Малярка водної стихії

Про виставки Марії Гарасовської-Дачишин вже розказують історії. Пригоди, сполучені з влаштуванням такого „підприємства“, як невідповідна зала, брак відвідувачів — вона вміє переборювати на свій спосіб. Коли трапиться, що стіни залі розмальовані в невідповідний колір, то вона закасає рукави і за один-два дні їх перемалює, як їй треба. А коли про її виставку замало в місцевості відомо, то вона відвідає один чи другий гурт та й переконає, що її картини треба побачити.

А це пориває! Бо тверда віра в себе і своє призначення — це половина успіху. Як дуже воно потрібне в нашому суспільстві, що ще не признає належного місця в себе мистцям! А ще більше потрібне жінці-мисткині, що їй значно трудніше пробитись у мистецькому світі, як її товаришам-мистцям!

Це й доказав життєвий шлях пані Міки. Вона виростала в ма-

льовничих околицях Сокальщини в сім'ї, де плакались мистецькі замилування. Мати її була доброю піаністкою, а батько навчив її бачити красу довкола себе. Талановитій дівчині дали змогу студіювати і в Краківській Академії вона здобула перші свої успіхи. Наприклад ректор Ф. Павтш, що в своїй майстерні не терпів студенток, мусів її допустити і вкінці висловив признання за працюючість і талант. Закінчила теж із успіхом педагогічний відділ Ягайлонського університету, а далі й Інститут Реклями в Катовицях. Потім навчала рисунків у торговельній гімназії в Тчеві, а з вибухом війни стала працювати, як декораторка мандрівного театру „Граніт“. Навчала реклями у торговельній школі у Львові, разом із іншими мистцями вела Образотворчу Студію в Ашафенбургу і — переселившись до Шикаго, перша з українських мистців, змалувала красу гір Колорадо. Недавно тому удалось їй відвіда-

Марія Гарасовська-Дачишин
Ukrainian painter Maria Harasowska
Dachyshyn of Chicago, Ill.

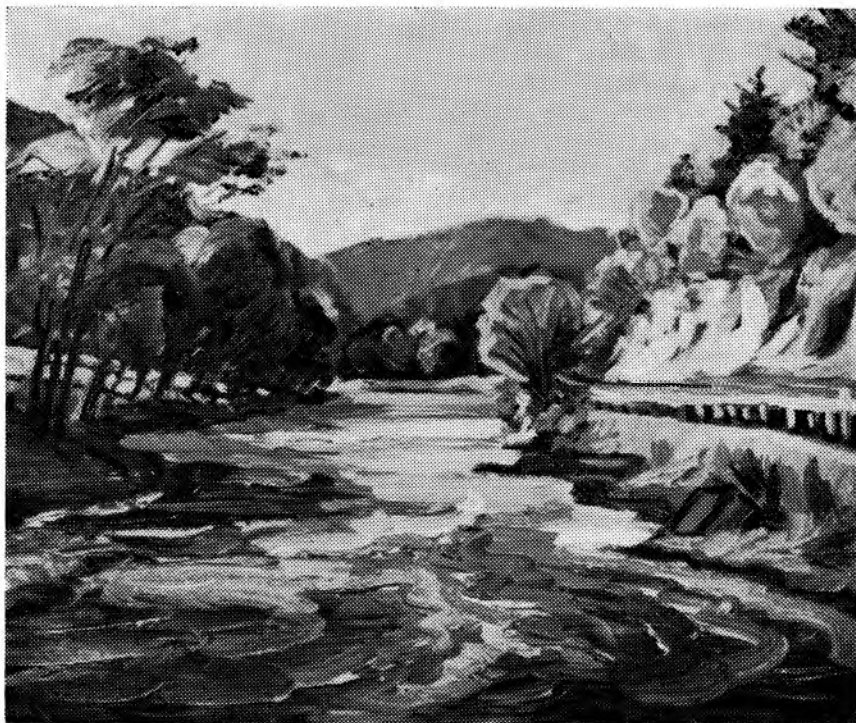
ти рідну Лемківщину та передати знов красу Карпатських гір.

Коли додати до того, що Марія Гарасовська є дружиною відомого громадського діяча Юрія Дачишина та матір'ю студентки Христі, то можна собі уявити, яким насиченим є її життєвий і мистецький шлях.

І справді, шойно побачивши виставлені картини, можна зрозуміти її суть. Із великих полотен визирають тут краєвиди — гір Америки й України. Великі композиції, багато неба, далекі обрії, стрімкі узбіччя. Гори притягають її й вона відтворює їх динаміку й силу. Ось могутні верхи в Колорадо, що спадають стрімко до невеликого озера, придавлюючи його своєю величчю. А тут знов лагідний схил гір Кетскіл, що наближується своїм кольоритом до наших Карпат.

Але найбільша різноманітність у малюванні води. Це є стихія, в якій Марія Гарасовська несвідомо знаходить себе, свій палкий темперамент, свою невпинну живучість. Ось гірський водопад, що б'є по камінні, а там знов ріка, що обливає підніжжя гори. А тут глибоке плесо, що відзеркалює довкілля, а там знов понура водна поверхня, що не відбиває нічого. Вода живе й говорить — у тихому спокою або в грозі повені.

Для контрасту Марія Гарасовська виставляє також кілька портретів, і квіти. Тут слідно руку вправного мистця, що знає вже цю галузь. Можливо, що і в цьому напрямку треба було б експериментувати і пробувати сил. Але

М. Гарасовська-Дачишин:
M. Harasovska-Dachyshyn:

Після повені
After flood

ЖІНКИ В ЖИТТІ М. ШАШКЕВИЧА

(Докінчення зі ст. 8)

Повій, вітре, вітросеньку,
Там, де тужить мила,
Нехай несуть там пісеньку
Твої легкі крила...

Най не плаче, най не тужить,
Вже час ся зближає:
Прийде милий, приголубить
І з нев ся звінчає...

то „вам здається, що це переписано з якогось синього штамбуху“ вашого діда або бабуні. Без сильних поривів, без різких акцентів, щиро і невибагливо виливається ця пісня любови, завершена надією подружжя.¹⁴ Жіночі постаті в літературній творчості звичайно такі, як і були жінки в особистому житті Маркіяна Шашкевича.

¹⁴ Богдан Лепкий: Маркіян Шашкевич. Коломия, 1911, стор. 88.

ЖУРНАЛ ДЛЯ БАБУСИ

Нові фундації передплат для „бабуси“ наспіли недавно тому. 11 Відділ США у Трентоні надіслав свою вже третій раз. Втретє уфундувала передплату також п-ні Мирослава Савчак із Нью Йорку. Нові передплати для „бабуси“ прислали пп. Ання Наконечна й Неллі Рій із Маямі, п-ні М. Ганас із Гемилтону і п-во Надя і Юрко Цегельська з Бетлегему. Щире Спасибі!

мистецькій душі не накажеш. Потонула в краєвидах і в тому роскошує.

Є в Марії Гарасовської болюче місце, що про нього нерадо говорить. Це її втрачені композиції, що їх створила під час студій в Академії та в воєнних роках. Великий шмат мистецьких шукань безповоротно зник у воєнній завірюсі. Та й сама вона з трудом перебилась із дитиною кризь ту нашу мандрівку. (Це й описане талановито в її спогаді „Біло-чорна мережка“, що його відзначив 4. Літ. Конкурс СФУ-ЖО).

Але Марія Гарасовська старается цього не пригадувати. Її зір спрямований вперед — на шукання нових шляхів, нових можливостей. А її життєрадісна вдача допомагає перебороти труднощі, що виростають на шляху кожного мистця. Л. Бура

Наші градуанти

Щороку в усіх наших осередках молоді дівчата завершують свою освіту. Добувають академічні ступні чи професійні дипломи для дальшого життя і праці. Цінний скарб несуть із собою в життя, як найкращу підготову.

Хочемо відмічувати успіхи молодих одиниць. Що більше їх у нас, то краще розвинене суспільство, більше підготоване наше жіноцтво.

ОКРУГА ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Марта Гарнавська, родом Сеньківська, М. S., зложила магістерський іспит із бібліотекарства в Дрексел Інституті.

Оксана Никорович — студії педагогії зі степенем В. А. в Темпл університеті у Філадельфії; у майбутньому році буде вчителювати в Кемдені, Н. Дж., і підготовляться до магістерії.

Ірина Ковшевич — студії біології зі степенем В. S. в Даглас університеті в Нью-Брансвіку, Н. Дж., думає продовжувати студії магістерії, спеціалізуючись у мікробіології.

Люба Турчин — студії з лінгвістики (нім. мова) зі степенем В. А. в Даглас університеті в Нью-Брансвіку, Н. Дж., почала працювати з думкою пізніше продовжувати студії.

Зірка Бернадін — студії політичних наук зі степенем В. А. в Темпл університеті у Філадельфії, думає продовжувати студії для досягнення магістерії.

Дарія Новаківська — студії хемії в Пеннсилвенському університеті зі степенем В. S., залишилась працювати в університеті в дослідній роботі, діставши стипендію для досягнення магістерії.

Віра Андрейчик, родом Татунчак — студії лінгвістики (романські мови) в Пенн Стейт університеті зі степенем В. А., задумує продовжувати їх для досягнення магістерії.

Оксана Романяк — студії мед. технології зі степенем В. S. в Дрексел Інституті у Філадельфії, працює в дослідному відділі Мед. Каледжу Джеферсона.

Наталія Середа — студії адміністративного книговодства в Пірс Джуніор Каледж у Філадельфії з дипломом того фаху, працює в адвокатській канцелярії.

Меланія Кравчук — студії екекутивної секретарки в Пірс Джуніор Каледж у Філадельфії, з дипломом того фаху, працює в управі міста.

Леся Чорнобрива — студії з рентгенології в шпиталі св. Йосифа у Філадельфії з дипломом свого фаху, почала працювати в дослідній роботі шпиталю св. Марії у Філадельфії.

ОКРУГА НЮАРК, Н. ДЖ.

Зірка Воронка, родом Качмар, М. А., зложила магістерський іспит з еспанської мови в Рутгерс університеті. Плянє готуватись до докторату.

Катря Брикович із Ньюарку, В. А., студії англійської мови в Сетон Гол університеті.

Тетяна Цибиж із Ньюарку, В. S., студії бизнесової адміністрації в Стейтовому Каледжі Монклеру, плянє готуватись до магістерії.

Звенислава Гой із Савт Орендж, В. S., студії економії в Рутгерс університеті.

Галина Гураль із Випаві, В. S., студії математики в Сетон Гол університеті.

Аврелія Граб, родом Коваль, з Елизабету, В. S., студії хемії в Рутгерс університеті.

Лідія Онишкевич Бардюк із Ньюарку, В. S., студії математики в Рутгерс університеті.

Марія Онишкевич із Ньюарку, В. S., студії хемії в Рутгерс університеті.

Тамара Площанська з Пассейку, В. S., студії хемії в Рутгерс університеті, плянє готуватись до магістерії.

Євгенія Сташинська з Ньюарку, В. А., студії німецької мови в Рутгерс університеті.

СПАСИБИ

Найсердечнішу подяку складаю членам Головної Управи, Комітетові при Окруній Раді США у Філадельфії, Відділам США, Центральним Організаціям і Товариствам, що привітали мене особистою участю і письмово на бенкеті 14. червня, влаштованому з нагоди моїх 70-тих уродин і 40-ліття моєї громадської праці.

Спасибі за гратуляції й подарунки, за труд, за серце, за тепло, що я дістала й зазнала. Вони наповнили моє серце довгом вдячності й покори. Хай Бог благословить усіх своєю щедрою рукою!

ОЛЕНА З ФОЛІСІВ
ДОБУШ-ЛОТОЦЬКА

З позинів Відділіє

Шевченківське Свято

З приходом весни все в нас вихинає проблема Шевченківської академії. Хотілось би її вивести якнайкраще, хотілось би щось нового вивести на сцену — щось, що захопило б старих і малих і піднесло на душі на цілий довгий рік. А ще й тепер у 150-ліття народин Поета!

На одних сходинах ми почали думати над програмою. Наша тодішня режисерка запропонувала дати останню дію з „Мати-наймичка“. Цей проект усім подобався. Але не так склалося, як гадалося: незадовго по тих сходинах п-ні М. Дзюблик перенеслася до Клівленду і ми залишилися без режисерки і без програми. Але п-ні Ірина Щерба, що тепер залишилася сама в імпрезовій референтурі, не опустила рук. Сама уложила сценарій до поеми Т. Шевченка „Тополя“, вплітаючи туди народні пісні і гуртові сцени. Чи треба казати, що цей проект також захопив?

Передсвяточний і Великодній час не дуже сприяв пробам. То ж не диво, що не було ніодної проби з повним складом хористок. Одначе мимо того наше свято вийшло гарно. На те маємо об'єктивних свідків: представниць Окр. Ради СУА з Філадельфії пп. Бондаренко і Федак, що прибули на Академію і не знаходили слів похвали.

У першій частині шкільний та жіночий хор спільно відспівали „Заповіт“ під управою п-ні І. Щерби. Це був дуже добрий початок. Хоч воно й не прозвучало на 100% чисто, але зате було спонтанним виявом любови й пошани для Тараса Шевченка від усіх поколінь нашої громади. Із таким добрим початком програма пройшла більш-менш гладко. П-на Галина Цибак продеклямувала вірш „Хлопчик із Моринець“, шкільні діти збірно виголосили деклямацію „Біла портрета“, жіночий хор заспівав пісню „Зелений гай“, а мала Уляна Гарванко продеклямувала вірш „Я знаю про Шевченка“. Доповідь мгра.

Івана Грицушка закінчила першу частину програми.

У другій частині була кульмінаційна точка свята — інсценізація. У головних ролях виступали — Уляна (п-ні Ірина Щерба), дівчина, що на кінці перекидається в тополю, не дїждавшись милого. Роля трудна, дуже емоційна. Пані Ірина переплела її двома піснями і відограла дуже правдиво. Мати Уляни (п-ні Марія Танчук), що насилу хоче видати Уляну за старого багатія — роля хоч коротка, але дуже виразна, ярка. Такі персоніфікації надають певного характеру цілості. Пані Танчук відограла цю ролю дуже переконливо. Врешті ворожка (п-ні Катерина Грицак). Нелегко з молододі жінки зробити стару бабу та ще й ворожку. Але присутні на залі напевне не скоро розпізнали виконавця, хіба що по голосі.

Пролог нашої інсценізації творила поема „Тополя“, що її виголосила п-ні Лада Гусар до місця „минув рік, минув другий“. Тоді відкрилася завіса і почалася перша сцена — „вулиця“, повна руху, барв і народніх мелодій, які — ніде правди діти — найкраще підходять нашому хоріві. Друга картина: притемнене світло, таємнича дія „у ворожки“. Стара щось там чаклує: „ось на тобі цього зілля...“ Уляна несміла, трохи перелякана, але рішена на все. Потім кінцева сцена „Тополя“, що її ефективно відограла п-ні І. Щерба. Накінець рецитаторка закінчила інсценізацію останніми стрічками поеми під звук пісні зза сцени.

Оттак відбулося в нас Свято Тараса Шевченка. Рік річно поклоняємося його пам'яті, але здається ще не було такого широго відчуття, такого виразу любови й пошани до нього, як цього року. Тому й хочемо поділитись цим нашим осягом із усім членством СУА.

Лідія Гарванко
прес. реф. 54 Відділу СУА
у Вилмінгтоні

Небагато наших Відділів влаштує загально-національні свята у своїй громаді. 54 Відділ СУА є одним із тих, що вже від ряду літ сповнює цей обов'язок. Нехай цей скромний звіт стане йому найкращим признанням за цю провідну ролю!

Екзекутива СУА

ОСОБИСТЕ

Нашій членці п-ні Марті Тарнавській складаємо щирі побажання з нагоди осягнення магістерії з бібліотекарства. Щастя Боже на дальшому шляху!

Редакційна Колегія Нашого Життя

РІЧНІ ЗБОРИ ГОЛ. УПРАВИ СУА

Постановою Екзекутиви СУА Річні Збори Гол. Управи відбудуться в днях 24. і 25. жовтня 1964 р. Члени Гол. Управи повідомлені листовно про цю дату. З огляду на те, що це останні Річні Збори перед найближчою Конвенцією СУА, побажано було б, щоб члени Гол. Управи явились у повному зборі.

ЗВІТНІ ЛИСТКИ

Звітні листки Відділів за 1963 р. наспівають. В останньому часі надіслали: 3 Відділ із Нью Йорку (неповний звіт), 7 Відділ із Акрону, 8 Відділ із Бронксу, 13 Відділ із Честеру (неповний звіт), 17 Відділ із Маямі, 22 Відділ із Шикаго, 26 Відділ із Дітройту, 28 Відділ із Ньюарку (неповний звіт), 33 Відділ із Клівленду, 34 Відділ із Коговзу, 41 Відділ із Філадельфії (неповний звіт), 46 Відділ із Філадельфії, 49 Відділ із Бофало, 54 Відділ із Вилмінгтону, 56 Відділ із Дітройту, 64 Відділ із Нью Йорку (неповний звіт), 66 Відділ із Нью Гейвену (неповний звіт), 69 Відділ із Лорейну (неповний звіт), 73 Відділ із Бриджпорту (неповний звіт), 74 Відділ із Шикаго (неповний звіт).

Не доповнили своїх, давніше надісланих, звітів такі Відділи СУА: 4, 15, 20, 35, 57, 59, 62, 65 і 76. Прохаємо їх надіслати бракуючі листки.

Також ті Відділи, що не прислали звітів взагалі, прохаємо приспівити висилку, щоб можна було опрацювати цілість.

ПОЖЕРТВА

Як неприйнятний гонорар від 16 Відділу СУА у Твин-Сіті, Мінн., посілао 5 дол. на пресовий фонд Н. Ж. Олена Березюк, Міннеаполіс, Мінн.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Маямі, Флорида

Ділимося сумною вісткою з членством СУА, що дня 6. грудня 1963 р. відійшла у вічність на 78 р. життя членка нашого Відділу бл. п. Текля Кузик. Походила з с. Яблонниця Березівського повіту на Лемківщині. Молодою дівчиною приїхала до Америки і по-

Бл. п. Текля Кузик
The late Tekla Kuzyk, member of UNWLA Branch in Miami, Fla.

стійно жила в Дітроїті. На старші літа переїхала на Флориду, де й померла, покинувши у смутку чоловіка Миколу, сестру Анастасію і дальшу рідню.

Покійна залишила в завіщанні 300 дол. для нашого Відділу, як залізний капітал для членок, що знайлися в нещасті через наглу потребу. Призначила 10 дол. на пресовий фонд Н. Ж., 5 дол. на журнал для „бабусі“. Нехай вільна земля буде їй легкою!

Е. Остап'юк
прес. реф. Відділу

Бофало, Н. Й.

Ділимося сумною вісткою з членками СУА, що дня 6 червня 1964 р. відійшла у вічність по важкій недузї членка 49 Відділу СУА бл. п. **Марія Галина Мартин**,

Народилася в Стрию 1904 р. Закінчивши учит. семінарію вчителювала в селі Ланки та Волощині, Бобрецького повіту. Лекції з дітьми переводила взірцево, за що діставала признання від своїх зверхників. Була свідомою громадянкою української спільноти. В 1944 р. виїхала до Австрії. В та-

У ювілейному змагу

Двадцятиліття Нашого Життя засягає щораз ширші круги. Наші пресові референтки всіма силами стараються зложити в ювілейному дарі не одну нову, а більше передплатниць. П-ні Євгенія Остап'юк із Маямі прислала аж 14 нових передплат! П-ні Олена Лиско придбала в новозаснованому Відділі СУА в Бронксі 7 передплатниць. По 3 передплатниці придбали пп. Володимира Савчинська з Брукліну і Марія Шалаута з Фініксу. Щира дяка за те!

В останньому часі приєднали нам нових читачок:

Володимира Бартко, Монреал	1	Надія Полнох, Скарборо	1
Марія Галькевич, Коговз (34 В.)	1	П. Панашевський, Скрентон	1
Лідія Колодчин, Воррен (76 Відд.)	1	Марія Пискір, Милвокі (51 Відд.)	2
Лідія Калашнюк, Кемден	1	Мирослава Савчак, Бронкс	1
Олена Лиско, Бронкс (82 Відд.)	7	В. Савчинська, Бруклін	3
Євгенія Остап'юк, Маямі (17 В.)	14	Емілія Стасюк, Бофало (49 Відд.)	1
Емілія Панасюк, Трентон (11 Відд.)	1	Марія Шалаута, Фінікс (77 Відд.)	3
Хто черговий?		АДМІНІСТРАЦІЯ НАШОГО ЖИТТЯ	

борі Лексенфельд одна з перших зорганізувала народню школу. До Америки приїхала 1949 р. і замешкала в Бофало. Тут зараз вступила до СУА і була активною членкою. Зреклася свого особистого щастя на те, щоб заопікуватись своїми двома сестрами, які ще молодими втратили зір. Полишила в смутку чотири сестри й одного швагра. Похорон відбувся 9 червня з церкви св. Миколая в Бофало. Членки 49 Відділу відпровадили її в останню дорогу і зложили жертву на Сл. Божу за спокій її душі.

Прощальне слово над домовиною виголосила п-ні Марія Маковська. Вічна їй Пам'ять!

Наталія Фіглюс, секр.

ПОДЯКА

У зв'язку з важкою операцією, яку я перейшла в лютому ц. р., щиро дякую за особливу опіку д-р Мирославі Сагайдак, за операцію і синівську опіку д-рові О. Рижіві, за лікарську опіку д-рові А. Клосові й д-рові Д. Фаріонові. Зокрема дякую Впр. Сестрам ЧСВВ, членкам 33 Відділу СУА й усім, що численно відвідували мене в шпиталі та вдома.

Щиро дякую за пожертви на Служби Божі, за св. Причастя і молитви, як також за дарунки, квіти, солодощі й картки. Нехай Всевишній Своєю ласкою винагородить усім. Не маючи змоги всім подякувати особисто, складаю 10 дол. на пресовий фонд Нашого Життя.

Ольга Кашубинська, Клівленд

Замість квітів

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу чоловіка нашої бувшої членки п-ні Катерини Рогач складає 5.00 дол. на пресовий фонд Н. Ж.

38 Відділ СУА, Ленсінг, Миш.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу сл. п. о. каноніка Савина Дурбака складають 10 дол. на фонд „Мати й Дитина“

Доля і Зенон Савицькі, Ютика

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжі могили бл. п. Марії й Осипа Ліскевичів складають 50 дол. на Фонд „Мати й Дитина“

д-р Зеновія Заяць

Ірина і д-р Теодозій Сеньковські
Михайлина й Антін Чайковські
Єва й Андрій Суровців

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу моєї дорогої матері пересилаю 5 дол. на передплату для „бабусі“.

Мирослава Савчак, Бруклін

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу моєї дорогої матері Марії з Петраковських Шпак, що померла 15. квітня ц. р. в Косові, складаю 5 дол. на Фонд „Мати й Дитина“, а 5 дол. на „Українку в світі“.

Емілія Прибитківська, Іслінгтон

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу нашої дорогої тети бл. п. Анни Тимкевич складають 20 дол. на Фонд „Мати й Дитина“

Ольга й Юліан Муссаковські
Ірина й Антін Рушицькі

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Ніни Горленко складає 10 дол. на пресовий фонд Н. Ж.

Ганюся Кульчицька, Сан Хозе

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

ШІСНАДЦЯТИЙ РІК ВИДАННЯ

ЧИСЛО СЬОМЕ

ПЕРЕД КОНГРЕСОМ МІЖНАР. ЖІНОЧОГО СОЮЗУ

Дня 19. серпня ц. р. увечері вчисто відкриється ХХ. Конгрес цієї міжнародної жіночої організації, що відмітить 60-ліття її існування. Зараз другого дня, по звідомленні президентки п-ні Дераніяґала та вступних формальностях відбудеться публична сесія Конгресу з темою: „Деклярація прав Людини, ідеал і здійснення“.

У дальшій програмі Конгресу пленарні сесії та наради Комісій впорядковані за головними ділянками праці Міжнар. Жін. Союзу. Громадські й політичні права жінки, будуть чергуватись із економічними, правом на освіту, однакового морального стандарту та міжнародного порозуміння. Поміж те відбудуться панелі на тему „Залишки невірництва“ та „Як жінки користуються правом голосу“. Складові організації складатимуть звіти, а спеціальна комісія пропозити резолюції. Дня 29. серпня будуть обговорені проекти до виконання на терені Об'єднаних Націй.

В рамках цих 10 днів відбудеться перегляд осягів Деклярації Прав Людини у відношенні до жінки й родини. Цей велетенський крок вперед не охопить країн поза залізною завісою, бо їх жінські організації (якщо є там такі) до Міжнар. Жін Союзу не належать. Але представниця СФУЖО виделегувала для того завдання свою секретарку п-ні Наталію Пазуняк. Її фахова підготова та докладне обізнання зі справами жіночого руху дають їй найкращу підставу до такої функції.

Окрім цього завдання — Конгрес дасть нагоду до зустрічі з жіноцтвом із цілого світу.

У двадцятиліття ЛУКЖ

У днях від 3.—5. липня 1964 р. відбулась у Вінніпегу Конвенція Ліги Українських Католицьких Жінок Канади. Двадцять літ тому заснувалось це об'єднання католицьких жіночих товариств у тому ж місті і тут же відзначило воно своє 20-ліття.

З великою увагою ставимось до цього ювілею. Одна з найбільших складових організацій СФУЖО — Ліга Укр. Кат. Жінок має всі дані для розвитку. Вже сам ріст цієї організації, що досягнула за 20 літ 170 Відділів із 5.000 членами — це доказує. Поділена на Епархіяльні Управи та Окр. Ради на цілому просторі Канади, ЛУКЖ має 4-ступенну побудову з централею, що міняє свій осідок що два роки. У Відділах ЛУКЖ гуртуються різні покоління жіноцтва та різні хвилі еміграції. Українська народність та віроісповідна підстава єднає їх до спільної роботи.

Зріст членства не є єдиним осягом ЛУКЖ. Правда, організаційним завданням присвячено найбільше уваги, щоб оцей приплив використати й до праці притягнути. Прикладом того може послужити День ЛУКЖ, що його влаштовують щороку. Це є день, що його членки посвячують для звелічання і скріплення власної організації, чи то Богослужбою в її наміренні, чи збіркою під церквою, чи то святочними сходинами. Дуже добрий засіб організаційного освідомлення й заохоти!

Але ЛУКЖ працює не тільки унутрі. Ставши членом Союзу Католицьких Жіночих Організацій (СОКАЖО) у 1957 р. ЛУКЖ удержує з ним постійні взаємини, бере участь у Конгресах і Студійних Днях СОКАЖО, звітує про свої почини в бюлетені СОКАЖО.

Тим самим інформує католицький світ не тільки про свою працю, але й боротьбу української мовчазної Церкви проти поневолення й винищення.

Найбільшу діяльність розгортає ЛУКЖ у харитативній ділянці. Цей природний відрух жіночої душі — допомогу ближньому — ЛУКЖ спрямовує в різні напрямки. Допомогова діяльність ЛУКЖ охоплює не тільки власні церкви і школи, але й потребуючих у власній громаді, залишенців, українців у Польщі й Югославії. Великі грошові суми проходять через клітини організації й вливаючись у призначене русло, підтримують орг. фонд. ЛУКЖ.

При цьому ЛУКЖ виказує зрозуміння не лиш для потреб Церкви й людського нещастя. Поважні пожертви плывуть звідтіля на всі потреби української громади, які заплянує КУК і ССУК, як двигнення пам'ятника Т. Шевченка у Вінніпегу, катедри української мови, стипендії для студентів, зокрема на КоДУС, Сарсель і т. д.

Велику увагу приділює ЛУКЖ освідомленню членки та плеканню наших духових скарбів. Епархіяльні Музеї, створені заходами ЛУКЖ у Едмонтоні і Саскатуні, громадають скарби народного мистецтва, привезені нашими переселенцями.

Ця праця відзеркалюється в жіночих сторінках, що виходять уже більш, як 10 років у часописі „Наша Мета“ в Торонто (ред. п-ні Іванна Петрів), а около 4 роки в часописі „Поступ“ у Вінніпегу (ред. п-ні Дарія Даревич). З нагоди 20-ліття ЛУКЖ видала гарно зредаговану історію своєї організації, що дає досконалий перегляд свого шляху.

Ірина Мансо, голова Світового Руху Матерей (М. М. М.) у Парижі
Mrs. Irene Manceaux, President of the World Movement of Mothers in Paris, who forwarded a paper to Human Rights Commission at ON asking help for mothers and children suffering famine in Ukraine.

У СПРАВІ ГОЛОДУ

Вісті про харчеву нестачу в Україні схилювали кожну українську людину у вільному світі. До всіх переслідувань і труднощів ще й марево голоду псевисло над нашою країною. В обличчі такої загрози Управа СФУЖО псевела заходи, що можуть звернути увагу на цю катастрофу.

СВІТОВИЙ РУХ МАТЕРЕЙ (МММ) з осідком у Парижі має консультатив-

І так із гордістю Управа ЛУКЖ може глядіти на своє 20-ліття. У могутній організації діє свідомо своїх завдань членка-українка, що працює для здійснення Христових правд та для добра українського народу. Вкладаючи туди найкращі первні своєї душі, вона й видобуває звіттіля найкращий відсоток — намагання й зусилля тисячів у поклоні найвищій ідеї.

Тяглість ідей та праці забезпечує постійне керівництво. Одна з основниць та перша голова ЛУКЖ п-ні Марія Дима очолювала Лігу знов у 20-ліття, а друга основниця і провідна діячка ЛУКЖ п-ні Катерина Кравс була головою Епархіяльної Управи ЛУКЖ на сході Канади. Їм та й іншим численним провідницям ЛУКЖ наш привіт і поклон!

ний статус при Об'єднаних Націях та обов'язок стежити за положенням матерей у цілому світі. Спонуканий домаганням СФУЖО Світовий Рух Матерей звернувся листом до Комісії Прав Людини, вказуючи на загрозу, що її приносить голодова катастрофа для виховання дітей в Україні. При цьому Світовий Рух Матерей покликався на артикули 3 і 25 Деклярації Прав Людини, що запевнюють кожній людині право на життя, достатню відживу та спромогу виховати свою родину. Розв'язку цієї ситуації М.М.М. добачує в зменшенні або усуненні мита на харчеві посилки на час одного року та допущенні посилок КАРЕ в Україні.

Харчова й Хліборобська Організація (FAO) — це Агенція Об'єднаних Націй із осідком у Римі. Її завданням є розгляд та регулювання харчових засобів у світі, а в плян діяння входить харчова та хліборобська допомога потребуючим країнам. Управа СФУЖО звернулась до Управи FAO з інформацією про голодову ситуацію в Україні, оперту на свідченнях туристів, газетних вістках, закупі пшениці за границею та статистиці, що нотує обнижку прибутків населення. На цій підставі Управа СФУЖО домагалась поширення акції пачок КАРЕ на країни поза залізною заслоною або якоїнебудь іншої допомогової акції в користь недоживлених чи голодуючих в Україні.

Заходи ці не можуть мати безпосереднього успіху, але підготовляють ґрунт для зрозуміння голодової ситуації, а в ній незвичайно трудного положення української матері й дитини.

ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС СФУЖО

Мистецьке Жюрі вже переглянуло праці, що наспіли на 5-ий Літ. Конкурс. Саме тепер, коли друкується наше число — відбувається вирішне засідання. Вислід його буде проголошений у загальній пресі та у вересневому числі.

НАРАДА М.М.М.

Світовий Рух Матерей скликав на 3. і 4. травня ц. р. нараду Міжнар. Ради М.М.М. в Амстердамі. Від СФУЖО була там присутня п-ні Ангела Ковальська, що є рівночасно членом Управи М.М.М. Нарада була присвячена підготові 3'їзду М.М.М., що відбудеться в 1965 р.

ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

ВКЛАДКИ ДО СФУЖО

Наспіли вкладки за 1964 р. — від Союзу Українок Америки 315 дол., від Ліги Українських Католицьких Жінок 125 дол. і від Союзу Українок Австралії на рахунок вкладки за 1963 64 41.71 дол. Щире Спасибі!

ПОЖЕРТВИ НА КОНГРЕС У ТРІЄСТІ

На кошти подорожі представниці СФУЖО на конгрес Міжнар. Жін. Союзу у Трієсті наспіли пожертви від Централі Союзу Українок Америки 50 дол., від 20 Відділу СУА у Бронксі 20 дол., від п-ні Олени Залізник 15 дол.

Це перші пожертви на ту ціль. Треба сподіватись, що й інші складові організації СФУЖО відгукнуться на цю потребу!

НОВИЙ ГУРТОК КНИГОЛЮБІВ

Дня 22. березня ц. р. засновано в Шикаго Гурток Книголюбів. Ініціативу до засновання дав 22 Відділ СУА, але до Гуртка ввійшло також кілька членок Українського Золотого Хреста. На чолі гуртка станула п-ні Уляна Терлецька, якої сатиричне перо принесло їй недавно тому нагороду Конкурсу Сатири СУА.

Це вже шостий Гурток Книголюбів, що ним опікується Культ.-Освітня Комісія СФУЖО.

НА КНИЖКУ К. МАЛИЦЬКОЇ

Видавнича референтура СФУЖО приступила вже до друку книжки-монографії громадської діячки і педагога Константини Малицької. Друк цієї книжки намічений у Торонто, Канада.

На фонд цієї книжки зложила п-ні Олена Залізник, голова СФУЖО, пожертву в сумі 20 дол. Щире Спасибі!

НА ОРГ. ФОНД СФУЖО

З нагоди 15-ліття СФУЖО Окр. Рада СУА в Нью Йорку зложила пожертву 25.00 дол. на організаційний фонд СФУЖО. Щире Спасибі!

ГРОМАДЯНКА

з 1946—1950 рр.

5 чисел коштують 1 дол.

Замовляти в Централі СУА.

- Ukrainian Woman -

A NEW FAMINE

The news of the wheat deal with USSR laid bare the food shortage in Ukraine. Many articles about this situation have dealt with the insufficiency of the Soviet economic system which cannot provide its own population with enough food.

However, few indeed thought of the population itself. Tourists reported queues before food stores and the inadequacy of breakfasts in their hotels. In reality this problem is much more serious. In private letters, arriving to relatives here, calls for food parcels are more and more urgent. Ukraine is again threatened by famine. Besides the economic system and its complete failure in agracultur—the weather was also disastrous. Stormy winds from the East destroyed the entire crop in Central and Eastern Ukraine.

It is the fourth famine in this century. The first one broke out in 1921, after the war for independence of Ukraine. The population was then helped by the relief action of the ARA, presided over by President Hoover. The second one was caused by the Russian Soviet collectivization system in 1932-33 which resulted in the death of several million people. No relief action from outside was admitted. The third one broke out in 1944-45 after World War II and was relieved by the help of UNRRA. Now we approach the fourth one. Will there be a helping hand to the starving people of Ukraine?

We put this question to the world, fully conscious of its meaning. The starving people of Ukraine are not only human beings but also our relatives and compatriots. Their fate cannot be of indifference to Americans of Ukrainian descent who are bound by ties of interest and love with the land of their forefathers.

A Tremendous Work

The 73rd Annual Convention of the General Federation of Women's Clubs presented a review of endeavor and accomplishment. Nearly 2,000 delegates gathered, June 7-11, 1964, in Atlantic City, N. J. The plenary sessions, the panels and speeches gave a wonderful insight into a tremendous work.

The printed reports of the various Departments and Divisions, as well as those of the State Presidents were detailed accounts of their efforts. Their audiences learned about the conservation program and its manifold manifestations. The education program portrayed communication work, Indian affairs, leadership mobilization, library service and scholarship division. The Fine Arts Department included many projects and divisions. The Home Life Department works for the family life. It starts with religion and spiritual values and ties it into home management and modern food trends. The International Affairs Department keeps Club women informed about the United Nations and life all over the world. The Public Affairs Department includes a community improvement program, health division and law observance.

There is some success in all fields. What you actually feel is the real endeavor, the devotion in the plan and its execution. All these women like their work and support it with their whole hearts. They feel their responsibility towards their fellow citizens and the whole world.

This was especially visible in the attitude towards our interests and desires. Radio Free Europe, in serving the captive European peoples keeps alive their hope of regaining their rights of freedom, independence and self-

government. It is accomplished, through the collective efforts of private citizens, in the very best American tradition. Therefore it was urged that the GFWC member clubs continue their support of Radio Free Europe.

UNWLA President Mrs. Helen Lototsky made a motion, on the floor, that Radio Free Europe extend its broadcasting service to other captive nations of Europe, namely Byelorussia, Estonia, Latvia, Lithuania, and Ukraine and others, inasmuch as these captive countries are situated in Europe and are recognized in Public Law 96-90, passed by the U. S. Congress, in July 1959. As such they are entitled to moral and other support, on the part of the United States and the American people. This motion was passed to the Resolution Committee for adoption.

Besides our President, Mrs. Helen Lototsky, Mrs. Mary Dushnyck was also present. Our Organizational Chairman represented the "Women for Freedom" organization of which she is secretary. She gave her report on the Council of International Clubs Session, June 8th. "Women for Freedom" was founded in 1953 to give to the women of America, through research and public presentation, a better understanding of Communism and to help build resistance against the ever-present Communist offensive. Members are American-born women and those who fled the Communist rule in their countries.

Thus Ukrainian women were represented at the 73rd Annual Convention of the General Federation of Women's Clubs. Each year we have this opportunity and try to make the best of it, with mutual benefit. J. W. P.

A Mother's Reflection

From the time when their little bodies lay helpless in their cradles, I had controlled their lives. I had provided for their physical needs; I had nourished them and trained them to eat properly. Day by day as they were growing up I had tried to understand their ways, teaching them at the same time how to behave as was expected of them.

Their years of infancy had ups and downs. I dried their many tears when they were in pain or danger. I rejoiced over their achievement, was saddened by their failings and disappointments.

Their childhood was healthy and happy. In their play and daily routine they began to develop attitudes important later in life: a sense of responsibility, respect for the rights of other individuals, respect for another's feelings and property as well. They received the security of their mother's and their father's love: approval for their goodness and moderation, punishment for their aggressiveness and destructiveness. There were many questions to be answered and often a reassuring hand to be given, as they crossed the bridge out of their well protected lives.

Their adolescence was interesting and challenging. Our teaching of Christian ethics continued its development of their character and integrity. Their habits and thoughts as expressed in their behavior would take defiant characteristics as a tug of war between brother and sister, mother and daughter, or between both parents and themselves. They had wishes to please on the one hand and to protect with open rebellion on the other, if an increasing measure of independence were not allowed. But even then in their desire to free themselves from paternal authority and emotional dependence, they needed their mother's and father's love and support.

I often thought about the day they would flutter their wings and fly away from the home nest

to start a new life of their own. Sooner than I expected came the time when I found myself on the outer side of college campus gates. On the other was our boy, handsome and intelligent, the sum of eighteen years of effort and care, "our very best!"

And then I asked myself many questions. Will the small room of a dormitory replace the comfortable home where he has lived? Will he miss the homey atmosphere permeated with Ukrainian tradition? Did we teach him to think independently? Can he make decisions of his own, or will he conform? Will he defy or respect conventional taboos; can he set his own standards, ideals and guiding values?

These thoughts often troubled me as my husband and I began to adjust to this new situation. Fortunately there was our thirteen-year-old daughter to enjoy. Lively, cheerful, she seemed to fill the emptiness left by our son's departure. I doubled my efforts to raise her in a "better way." But soon I found out that the same procedure would not work. A real "teenager," independent in spirit and action, she had placed many stumbling blocks in the way of all her actions. And I had to swallow such remarks as "You are old-fashioned, Mother;" "You don't understand young girls;" "You keep me too strict;" and so on, without end.

Years passed, and with them all doubts about our son's progress. But my fears about our daughter grew. She was so anxious to leave home, to free herself from our constant vigilance and supervision. At first she counted months until college, then weeks, then days. Then the final moment came. With tears in her eyes she said, "Good-bye, Mother." Restraining mine, I managed to say, "Good-bye — may God bless you. Now you are free . . ."

Her room remained closed for weeks. My loneliness was great. There was a dead silence at the

dinner table, where once there was chatter, laughter, and lively discussion.

Often the same questions which I asked myself about our son would enter into my thoughts wherever our daughter was concerned.

But today my fears are gone. Both children are doing well in college where they are happy in their own separate worlds. They are adjusting well in their preparation to lead useful lives in society. I hope that, in the words of the great poet, Kahlil Gibran, the torch which God has placed in their hearts will glow with knowledge and beauty, for "it is a sin to extinguish that torch and bury it in the ashes."

Marie L. Semynyna

DAY CENTER FOR CHILDREN

On March 19, 1964 a mother's meeting was called by UNWLA Branch 78 in Washington, D.C. They decided to found a Day Center for pre-school children in order to gather Ukrainian children for pastime and acquaint them with Ukrainian tales and songs.

Children from ages 3-6, of both religions are accepted. The class is held each Saturday from 9:30 to 11:30 a.m. at the Holy Family Parish House. Mothers are organized as a committee with Mrs. Dzulynska, as Chairman. They maintain a duty roster so a mother is present each Saturday to help in the serving of milk and crackers to the children and help with other duties.

The instructor is Mrs. Diachok, with her teen-age daughter Larissa as her assistant.

The class began April 4th with 9 children present. Now there are 22 paying children and 2 non-paying. Our Treasurer, Mrs. Zaluska collects the fees and keeps the records. On June 13th a small performance closed the season.

Fall-Winter Classes begin
Sept. 12, 1964

On the Way to The Netherlands

Paris, giant of 8 millions, clasped by Seine's bending, dashed a line of suburbs around her. Although the streets fan out like spokes in a wheel, leaving by car is not easy. Living in the north you have two problems. If your nerves and your car are in good shape you choose a shorter way through the city, bristled by crossroads with red lights. In case you are tired or in a bad mood, take the outer boulevard, which has fewer crossroads. The route is longer, but you can develop speed.

Luck was with us. Although our way led further north than northern Paris, in 10 minutes we were in its suburbs. The magic of Paris was behind us. The ugly suburban architecture, the dirty pavilions shocked me with their box shape features, cast in small patches of anaemic gardens. The contrast was too much to bear. My disgust overwhelmed me.

Soon we reached the softness of the new highway. Leaving the airport Bourges, and the last pavilion, our eyes greeted the first green with joy. The last crossroad sparkled its yellow eye; the half-ruined house to our right blinked its dark windows; and our way ran evenly north up the Belgian frontier.

My eyes drank the light green of the young rye, the darker contour of the grasses along the road, and the ruby-red drops of the poppies. The giant city, whose charm forever holds you in its grasp, was far behind. We are separated from it by the green earth and space, which imbued us with its strength and gave us happiness. Three hundred miles of this quiet green lay before us.

Through our car window, the wind entered, to remind us of our goal: the Netherlands. How many times had we been there already? It is hard to remember. But every time we went in this same joyful mood. This country builds up warm, exciting memories in our hearts. Although ad-

miring its fineness and wishing to see our old friends there, its greater attraction remains the Byzantine Choir in Utrecht.

When did we first get acquainted? In 1954, when the Choir gave its first concert, which proved to be so great a success. A day to remember! An afternoon quiet hovered over the canals of Utrecht, when we rang the bell at Dr. M. Antonovych's apartment. The conductor of this renowned new choir greeted us with a smile. We talked at once about the choir itself.

The choir grew out of the natural love of singing. Dr. Antonovych at that time conducted the Alumnus Choir of the Priest's seminary in Kolembourg. This Choir delighted many Netherlands people. But, when the Seminary moved to Rome and Dr. Antonovych was assigned to the University of Utrecht some of his Dutch listeners asked him to found a choir, using Ukrainian songs. At first it seemed impossible. How could the Dutch sing Ukrainian songs? But the song lovers begged; and the conductor, who could not live without singing asked himself: could I not try it?

So he gathered Dutch singers of different backgrounds and religions. The singing and their desire to glorify a remote country by its beautiful songs united them.

To meet this Choir, to hear its first attempts Dr. Antonovych invited us to a rehearsal, held in the basement of the old city hall of Utrecht. There, in the cool vaults of the building, a lighted platform with a piano, in the dark of the auditorium — only we two amid the bulk of empty chairs. The Choir was studying a new song.

It is impossible to sing a song without understanding its meaning. So the conductor explained it thoroughly. The pronunciation is a problem. After acquiring a certain proficiency in it they

started singing. It was difficult, and accomplished only by these song-loving people by sacrificing their every spare moment. The result was gratifying.

They studied a new song and afterwards sang songs they already knew. The ancient vaults echoed with melodies from the remote past of our ancestors. They sang with such love and passion that we forgot the foreign City Hall, and the Dutch singers. Our tears streamed. This endeavor, this zeal was not for fame or applause, but for the very love of the songs, and for us, the two representatives of our homeland.

Later, as our car halted, I realized that we had reached the Belgian border. After a few formalities we passed over and were in a new country. The grey stone buildings and their chaotic site disappeared. Equally dull, red brick houses accompanied us along our way. The asphalt highway changed to the "catheads" that reminded us of Ukraine. The cities and villages followed each other so closely it was impossible to know where one ended and the next began. We remembered, from our school days that Belgium has the densest population in the world.

After the perfect zoning system in France one had difficulty in not getting lost amid white inscriptions on the blue, along the way. After passing several very similar villages we came into a less populated area; and my thoughts, as I gazed on the green woods again returned to the Byzantine Choir.

In ten years of assiduous work this Choir acquired a prominent place in the religious and cultural life of the Netherlands. There is almost no solemn Mass or important concert without their performers. They perform about 300 concerts a year. The radio and TV transmit their songs to hundreds of thousands of listeners. They represent the Netherlands abroad; and they do it

Mrs. Mary Dushnyck, UNWLA organization Chairman and secretary of "Women for Freedom, Inc." gives her report at the Convention of General Federation of Women's Clubs in Atlantic City, N. J.

with our songs — the songs of an enslaved people. They are really Ukrainian envoys, who pave the way for our cultural values and our striving for freedom.

Their singing of our songs is listened to and admired in royal mansions, at international festivals and competitions, at Ukrainian concerts in Brussels, Amsterdam, Rome, Hamburg and Paris.

How could one single human being, a devoted conductor, inspire a foreign people, descendants of sailors and conquerors to sing our Ukrainian — "Shche ne vmerla Ukraina" — at formal concerts, in different countries, with the same homage with which they sing their own anthem.

The last dense cluster of houses, in the Belgian city Hasselt are past. Under the wheels the smooth highway again lead us to the Dutch border. Large boards greeted us, in this country. A red-headed Dutchman checking our passports wished us a pleasant time. On leaving, we remember our first passing, after midnight, which caused some worry to two young

bordermen. They argued about our Displaced Persons passports, which they had seen for the first time and could not understand how we crossed their border. They called a third one for help, checked a huge law book, phoned and finally returned us our passports, without saying a word...

As we neared our first Dutch stop, Eidenhofen, we saw how great the change, after France. The many storehouses greeted us with crystal-clear windows, and fresh flowers. Flowers in windows, under windows, along the street. This told us we were in the Netherlands, the country of flowers. We were greeted also by the modern railway station and the statue of Philips, which stands in front of the station. Not in vain is this city of Eindhoven called the City of Light, being plant headquarters of the renowned discoverer. Wherever you move here, all has been built by Philips. We passed the plant where his name appears in a sharp neon light.

Near the flower-surrounded block our friends awaited us. On the morrow our way led to Venice of the North — Amsterdam — a new meeting with the Byzantine Choir.

Katherine Shtul,

who on August 18, 1962 was awarded the WFUWO's Literary Award for this article.

Translated by

Jean Wolcott Piper

THE PRESIDENT'S ANNIVERSARY

The UNWLA Board and Regional Council of Philadelphia celebrated on June 14, 1964 the 70th anniversary of Mrs. Helen Lototsky, President of UNWLA. This celebration gathered representatives of UNWLA Branches as well as of other Ukrainian organizations. The main address was delivered by Mrs. Katherine Peleshok, President of the Audit Committee. Many greetings and felicitations were offered by the representatives.

THE MONUMENT

The unveiling of the statue of Taras Shevchenko in Washington, D. C. on June 27, 1964 was a great event. It shook, to the very core of his being, every Ukrainian in the Free World, with awe and love for the great Ukrainian poet. It was as if, with the unveiling of his statue, his words became alive and spoke anew for his enslaved homeland.

The importance of our event was visibly increased by the fact that on June 10, 1964 a statue of the poet was unveiled in Moscow. So great was his voice from the past that Soviet rulers could not hide their homage to Shevchenko, the great Ukrainian poet thus showing they considered him not only a cultural but a political leader. Through this almost simultaneous imitation they thought to eclipse the Ukrainians in the Free World. But, "Actions speak louder than words."

Their demonstrative efforts over this statue is a pitiful lesson for everyone involved in Ukraine's struggle for freedom. Our every step is watched and evaluated. Whether it be a book, a musical festival, a postage stamp or a Captive Nations Week, it is immediately followed by oppressive measures from the Soviet rulers that opens another vein, from which flows the national energy of the people of Ukraine.

Despite Soviet wishes to the contrary, the statue of Taras Shevchenko now stands in Washington, D.C., not only as a symbol of our pride and achievement, but as a reminder of the necessity for everlasting zeal and endeavor by Ukrainians in the Free World. The engraved words of the Poet — "Freedom knows no dying" should lead us in our life and work.

**Do you take an active part
To help the work along,
Or are you satisfied to be
The kind that just belong?**

На сторожі здоров'я

Літньою порою

Плекання шкіри літньою порою вимагає інших заходів, як впродовж року. Це є найкраща нагода скріпити цілий організм людини, що й корисно відбивається на зовнішньому вигляді. Спробуймо охопити це в таких правилах:

1. Щоденно натираємо тіло холодною водою, якщо не маємо змоги взяти теплою й зимного духу на перемену. Це побуджує обіг крові, скріплює цілу нервову систему й увідрює організм на простуду.

2. Щоденно беремо соняшні купелі. Починаємо від 5 аж до 45 хвилини денно — це найкраще приготує тіло до діяння сонця. Надмірне опалювання і пражання на сонці не є корисне, а навіть стає причиною різних недуг.

3. Куди більш здорові є повітряні купелі. Доступ повітря до тіла, яке постійно закрите, має велике значення для цілого організму. Тому є побажано використовувати на те кожну хвилину без огляду на погоду.

4. Розігріті не входимо до холодної води. Це може довести до простуди і дальших ускладнень.

5. Займаємося спортом, а якщо ні, то робимо обов'язково щоденну руханку. Це теж побуджує обіг крові, рухає м'язи і відпружує. Спорт і руханку повинні ми плекати впродовж цілого року, але влітку для цього маємо кращі умовини.

6. Робимо, без огляду на погоду, щоденні проходи. Зокрема поручаємо це тим, що не можуть виконувати ніякого спорту.

7. По всіх фізичних зусиллях, як спорт, прогульки і т. п. не п'ємо ні дуже холодних, ні дуже гарячих напитув. Це знов може довести до простуди й поважних недуг.

8. Дбаємо про відповідну діету, уникаючи товстих і важко-стравних харчів. Наша щоденна їжа

повинна бути багата в городовину, сировину і набіл.

9. Вживаємо дуже мало алкоголю. Через прискішений обіг крові алкоголь впливає шкідливо на серце. З косметичного боку шкіра дуже нерівно опалюється.

11. Не пролежуємо ранків у ліжку. Свіже, раніше повітря має особливе значення для наших нервів і нашого здоров'я. Це відіб'ється також на здоровому вигляді нашого обличчя.

Ще декілька вказівок для плекання шкіри влітку. Жінки з м'якою й нечистою шкірою мають нагоду підлікувати її дешевим способом. Щоденно накладати маски з дріжджа (свіжого), розробленого в окисненій воді. Маску держати 15-20 хвилини на сонці. Змити молоком. Звичайно до трьох тижнів прищі зникають.

Нагомість жінки з нормальною й сухою шкірою мусять бути дуже обережні з опалюванням. Сонце висушує і старіє шкіру. В такому випадку, коли виставляємо шкіру на безпосереднє діяння соняшного проміння, треба вживати доброго відживного кремю, а перед нічним спочинком стерти лице алькоголевым відсвіжувачем (skin freshener) і наложити нічний відживний крем.

Євгенія Янківська

Городничий порадник

„Солодке“ на пальмі

Маю гарну велику пальму з вузькими листками, 5-річну. Дуже гарно росла до тепер. А цього року починає жовкнути і на тих листках осідає щось таке, як цукор (сироп). Мені здається, що це якась „цукриця“. Таке саме сталося і на інших моїх рослинах, філодендроні і гарденії. Пробувала я змивати молоком і водою з милом, але ніщо не помагає.

Галина Захарків

Ваша пальма, гарденія і філодендрон є обпадні мшицею-щитівкою. Осінній на листках цукор — це ніяк „цукриця“, а відходи тих паразитів.

Якщо не усунете їх, Ваші рослини будуть нидіти і згинуть. Треба кілька разів, що два-три дні, оприскувати їх нікотинним препаратом „Блекк Леаф 40“ Придбати його можна в кожній більшій городничій крамниці. Спосіб ужиття на опакуванні. Увага: сильна отруєня!

Мшиця-щитівка обпадає багато кімнатних рослин і коли сильно розмножиться, нищить їх. Коли ці рослини влітку винести на вільне повітря та залишити в городі, тоді мшиця-щитівка рідко їх нападає.

Троянди, що не цвітуть

Маю в городі троянди, що не цвітуть. Прошу порадити, що робити?

Читачка з Торонто

Не знаю, які у Вас троянди, паркові, пнучі чи городові? Не знаючи, який це рід, не можу вказати на причини їх не-квітнення.

Хризантеми не цвіли

Торік я посадила у своєму квітнику хризантеми й вони восени дуже слабо цвіли. Яка причина?

Читачка з Черча

Хризантеми потребують дуже сильної землі. Слабе квітнення вказує на те, що землі бракує потрібних до нормального розвитку речовин. Надто сухі й вапнисті ґрунти невідповідні для них. Хризантеми потребують безвапнистої глини з додатком торфу (тітмос), доброго угноєння, частого просапування й підливання.

Роман Коцик

КРЕМИ

ЄВГЕНІЯ ЯНКІВСЬКОЇ:

Крем Еліксир проти зморшок \$3.50

Підклад під пудер Еліксир (молочко) \$1.95

Крім вітамінний \$1.85

На порто й забезпечення додати по 20 ц. від штуки.

Користаймо з досвіду

Зеновія Терлецька

Імпровізована гостина

Як часто вона трапляється! Маємо несподіваних гостей, що прибули здалека. Або перебуваємо на літній, де нас захопили іменини. І тут треба зладити щось на швидкуруч, щоб відзначити цю нагоду.

Звісно, в цій „країні неймовірних можливостей“ немає з тим великого клопоту, бо в великих харчових крамницях можна закупити цілі обіди „в картоні“ Але це невелика штука! Хочеться зладити справжній свіжий, смачний обід, що всім смакував би і не загрожував нічиєму здоров'ю. Спробуймо!

Стравоспис:

Помідоровий сок
Телячі сіканці в підливі
Риж по-турецьки
Компот або овочева салатка
Бішкоптовий (бісквітний) торт
Морозиво, чай або кава

Телячі сіканці з підливою

Потрібно:

3—4 ф телятини
2—3 цибулі
1 ложка товщу
трошки борошна (муки)

Вижилувати м'ясо добре і змолоти двічі. Посолити до смаку і дуже добре вимісити, не додаючи нічого. Місити так довго, аж буде густа суцільна маса. Формувати з того доволі великі сіканці на палець завгрубшки. (Великі робити тому, що в тушкуванні збігаються.) Притрусити їх з обох боків легко борошном і покласти на гарячий товщ. Підсмажити трохи з обох сторін (смажити коротко) і виложити до ринки з товщем. Можна класти один на другий, але перекладати грубо крайною цибулею. Підлити трохи води і дати до печі на 350° Прикрити покришкою. М'ясо пустить сок, із якого створиться смачна підлива. Під час того, як тушкується, треба слідкувати, щоб вода не вики-

піла і потрошки доливати. Повинно тушкуватись майже годину.

Вийняти сіканці на полумисок. Підливу перетерти через ситко і полляти тим сіканці. Можна подати з рижом. Риж по-турецьки (гл. Н. Ж. 1964, ч. 4), або запіканий.

Примітка: М'ясо приправляється так, як на „гамбургери“, але далі виконання страви йнакше.

Бішкоптовий торт

Потрібно:

8 яєць
8 ложок цукру
4 або 5 зерен гірко мигдалю
4½ ложки борошна (муки), себто 2 ложки картопляної, а 2½ пшеничної
ванілія або цитр. шкірка
шум із 6 білків

Жовтки втерти з цукром, додати до того гірко мигдалю, що перед тим втерли на терці й пересіяли. Борошно вимішати, пересіяти, додати запах і вимішати з жовтками. Цю масу поділити на дві частини. Вбити шум із 3-ох білків і вимішати з однією частиною. Вилляти до вимашеної й мукою висипаної тортівниці і вставити до вигрітої печі на 350° Пекти около ¾ год. Вийняти, а коли прохолоне, перерізати гострим ножом на дві половинки. Подібно поступати з другою частиною маси. Так дістанемо 4 кружки. Перед начиненням треба їх скропити пончем.

До бішкоптового торта годиться маса кавова, а склиця помадкова.

Примітка: Цей припис подаємо на бажання однієї читачки, що хотіла мати добрий припис на бішкоптовий торт.

Імпровізований торт

Для імпровізованої гостини не маємо часу зладити торта, все ж не хотіли б приймати купним печивом. Тому знайдемо вихід, ко-

ристуючись готовим, купленим бішкоптом, що його переложимо вдома приладженою начинкою і покриємо своєю склицею.

Перекроївши купний бішкоптовий торт гострим ножом на два або три кружки, треба їх скропити пончем. Понч ладимо з міцного чаю, руму з додатком цукру до смаку. Кропимо кружки злегка, щоб перейшли вогкістю.

Перекладаючи начинками, стараємось дати на долішньому кружку кавову, на середньому овочеву, а на горішньому знов кавову. Таке чергування додає тортів смаку й робить начинки різноманітними. Можна також верх торта прикрити овочевою начинкою, а щойно потім накласти склицю.

Кавова начинка

Потрібно:

2 жовтки
2 ложки цукру
2 ложки міцної кави
1 чубата ложка масла

Жовтки втерти з цукром аж збілюють. Запарити каву, щоб дала дуже сильний напар (ніколи не вживати спорошкованої кави). Змішати це з жовтками і поставити в посудині над киплячою водою. Мішати аж почне гуснути. Коли вже густе, як крем, тоді зняти з-над окропу. Окремо втерти добру ложку масла з дрібкою цукру-мучки на шум. Коли крем прохолоне, тоді додавати до нього потрохи масла, аж втягне все. Цією начинкою начинювати торт.

Овочева начинка

Потрібно:

1 слоїк порічкової галяретки
10 бішкоптів (бісквітів)
1 чубата ложка масла
1 чарка руму

Розтерти добре галяретку. Осібно втерти масло на шум. Перетерти бішкопти на терці і пересіяти. Втерти бішкопти з маслом, потім додати галяретку, а на кінці влити руму. Нехай трохи постоїть.

Коли хтось не любить порічкової галяретки, може взяти помаранчеву або морелеву. Але порічкова галяретка відзначається кваскуватим смаком і тому годиться до бішкоптового торта.

Склиця в бішкоптовому торті повинна бути помадкова.

Український народний стрій

На Лемківщині

На західних окраїнах нашої землі осіло горде плем'я лемків. У своїх гірських оселях вони зберегли стародавній спосіб життя, мову і звичаї. І хоч їх убрання відзеркалює чужосторонній вплив, проте воно оперте на давніх наших засадах та достосоване до народного смаку.

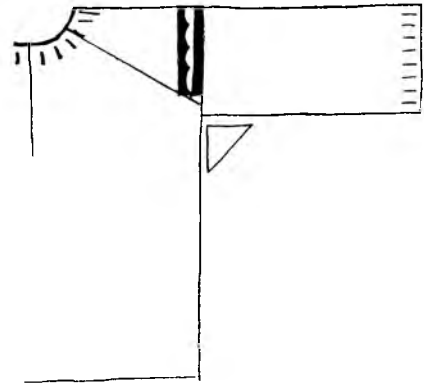
В останніх часах почали в нас приглядатись до його форм та засвоювати їх собі. На Пластовому З'їзді в Іст Четгемі 1962 р. мило здивувала всіх група дівчат із Філадельфії у лемківських строях. Це є запорукою, що й інші незабаром придбають його.

Сорочка. Жіноча сорочка скроєна і вшита прираменним кроєм, як по всій Україні. Схему крою української сорочки ми подавали вже кілька разів (гл. Н. Ж. 1961, ч. 3; 1964, ч. 1), отже не будемо її тут повторяти. Одначе, як у кожній околиці, сорочка має й тут свою відміну. Вона відзначається доволі широким, хоч коротким рукавом.

Рукав лемківської сорочки прикроюють ширше, як звичайно (прямокут-

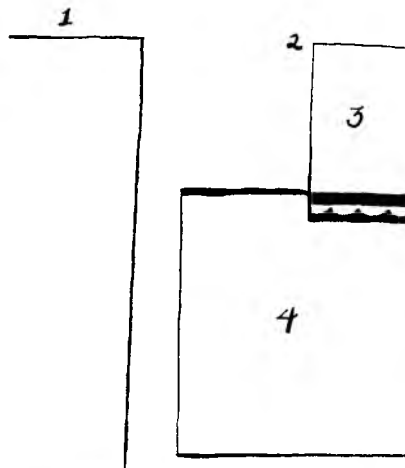
ник із полотна, широкий на 15 інчів), одначе не такої довжини, як рукав звичайно буває. Приморщується рукав також унизу, де він обхоплений вузьенькою лудою. Але довжина рукава сягає до половини передрамени, отже на 3 інчі вище зап'ястя.

Цей рукав лостав у зв'язку з доволі тісною безрукавою, що обхоплює стан. Завдяки своїй ширині він есте-

Крій лемківської сорочки: Його особливістю є дуже широкий рукав, що не досягає зап'ястя
Pattern of woman's shirt in Lemko region.

же скромна. Вона уміщена на вставці вузьким, кольоровим узором і повторена на обшивці і дуді. Причина тієї скромності в тому, що прикраси безрукавки, кольоровий відтінок спідниці й попередниці дають нагоду для вияву в кольорі. Отже вишивка тільки підкреслює це замилювання.

Крій лемківської сорочки: Рукав творить із вставкою цілість

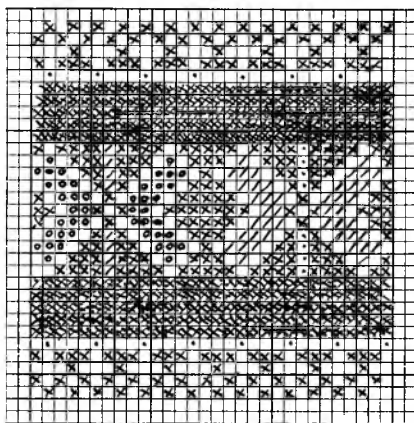
The shirt sleeve in the Lemko region is wider than in other regions of Ukraine.

тично виглядає і в пахвині дає свободу рухів.

Подібно, як і на Бойківщині, сорочка складається з двох частин — „чашлика“, себто верхньої частини, що сягає трохи нижче пояса, і „спідника“, себто нижчої частини, що сягає до половини литки. Спідника з-під спідниці не видно.

Виріз шнї викінчений вузькою обшивкою, а рукави вузьенькою лудою. Пазуха й рукави зав'язуються „застіжкою“ з червоної гарасівки.

Вишивка лемківської сорочки — ду-

Взір на вставку лемківської сорочки
Краски: червона хх, жовта // /
синя оо

Design of a woman's shirt in the Lemko region.

ЗАМОВЛЯЙТЕ ПІДРУЧНИКИ

Дитяча світличка

укладу Ірини Пеленської

Весняний цикл, 16 лекцій

Осіній цикл, 14 лекцій
разом із частиною

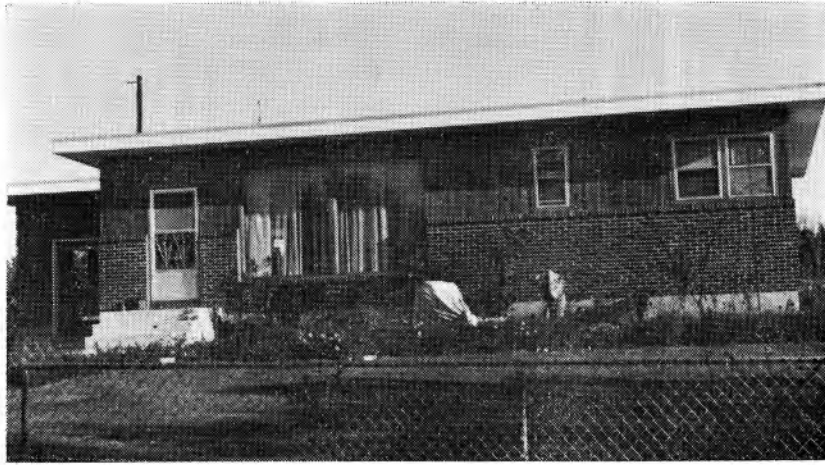
„Дитячі пісні“

із збірничками: Зима, Золоте павутиння, Веселий струмок, Срібна зірка, Проліски, Осінні листя, Щebetали пташечки, Снігова баба.

Ціна одного циклю із збірничками (5 прим.)

3.50 дол.

Замовляти в адміністрації
„Нашого Життя“.

Садиба п-ва Сердюків у Черчі
Cottage of Mr. and Mrs. Serdiuk in Chercha Summerland, N. J.

ІЗ НАШИХ САДИБ

Змагання до „власного кута“ прикметне для української людини. Та й не тільки до власного затишку, своїх чотирьох стін. А й того зеленого тла, що його дає свій квітник, садок або сумежний парк.

Тому щораз більше наших родин тепер будує своє житло. Щоб саме так, а не йнакше влаштувати його та щоб дістати те довкілля, що його хочеться мати. Для одних — це літній домок серед природи, а для других — це справжнє помешкання в оточенні ліса.

Отаку садибу придбало недавно тому подружжя відомих акторів — **Людмила й Василя Сердюків**. Їх дім у Черчі став їм за постійне мешкання, дарма, що положений у літницьі. Але засоблений у всі вигоди, з власним автом у гаражі, дає можливість скорої сполуки з довколишнім світом. Хоч подружжя — пенсіонери, та не в театральній і громадській роботі. Пані Людмила — співосновниця 11 Відділу США та довголітній член Управи, а тепер імпрезова референтка Окр. Ради США у Філадельфії.

Їх садибу побудував відомий будівничий інж. **Дмитро Кузик** із Трентону. Узгіднивши члнн із власниками, поставив її впродовж одного літа. З великого вікна вітальні видно ліс, другі вікна виходять на квітник. А в квітах любується пані Людмила! Таких, як у неї, немає в цілому Черчі!

І так у цьому затишші постала розкішна садиба, що дає своїм власникам заслужене вдоволення. А й численні гості, що навідуються до Чер-

ча, заходять порадуватись видом із вітальні та квітником!

Л.

НА ПЛЯЖІ

Починаємо від зачіски. Вона звабливо проста, себто така, щоб із нею можна зануритись у воду, виринути, мотнути головою й гарно виглядати. А хто боїться води, оберігає свої кучері перед сонцем чудовими химерними покривами, а саме — шапочками з пікн, хустками з органди, перуками з мережива, „крисанями“ (не з соломи а з матеріялу), високими турбанами, що приховують волосся, накручене на „рольки“. Все таке, що виглядає скромно й невинно. Правда, деякі купальники зовсім не такі скромні й невинні. Але їх зодягають тільки бездоганно збудовані красуні. Тому радимо вам добре застановитись перед дзеркалом, що можете й повинні убрати на пляжу. Бо ж купальників є велика сила й достосовані до кожної постаті. Немає великих змін у їх вигляді цього літа, хіба що нові кольори та ще більша різnorodність матеріялів.

Зате пляжеві накриття щораз то нові. Великі пелерини з органди, смугасті й крапчасті „шифти“, сорочка й штанята в одному куснику, прозорі пляжеві светри, довгі грецькі туніки, коротенькі шорти з бязками з прогалиною довкруги стану, велетенські „пончо“ з різnorodного матеріялу — від мережива до рушникової тканини.

І так уже знаємо, що хто носить на пляжі! То й собі підберемо відповідне. у веселих літніх кольорах.

Оленка Літинська-Санторе

Порадник нар. мистецтва

Затягуваний шов

Маю прохання, коли можливо — дати більше взірців затягуваним швом. Дуже їм мало бачиться, а коли хто й має, не дуже радо хоче поділитись. Рівнож прошу трохи точніше подати, як їх виконувати. Маю три доні, що починають тим цікавиться.

Люба Кукурба

Затягуваний шов подали ми в ч. 2 Н. Ж. 1964. Там є точний його опис із рисунком. Дотепер подали ми кілька взорів затягуваним швом, що добре надається на завіски. Також на таблиці взорів ч. 10 (2. серія) з 1959 р. є такі взори. Окрім того взірник Олени Пчілки, що є перевиданий тут, містить дві таблиці затягуваних узорів. — Ред.

ПЕРЕХОВА ПОСТЕЛІ

Літньою порою відкладаємо теплу постіль — ковдри, перини, зайві накривала. В наших тісних мешканнях це забірає багато місця. Куди відложити це на літні місяці, щоб не поршилось та було готове до вжитку?

Я завважила добру розв'язку у своєї сусідки-американки. Вона встелює зайву постіль у своє ліжко — між пружинну сітку і матрац. Щоб не поршилось, вгортає це у стару наволочку з ковдри. Постіль там не нищиться і не займає місця, а головне — безпечна від молів. Бо ліжка вживаємо постійно, а молі не гніздяться там, де є рух.

Я спробувала це одного року й від того часу користуюсь тим сховком. А восени виймаю свою постіль і приспособляю до вжитку.

Тітка Марійка

У ЮВІЛЕЙНОМУ РОЦІ

З приємністю повідомляю, що мені пощастило приєднати одну передплатницю, а кілька днів пізніше дві нові передплатниці. Думаю, що вони будуть вдоволені з такого вартісного журналу і будуть користати з цінних порад, куховарських приписів, вишивок та як плекати квіти так, як я користаю. Завдяки порадам п. Р. Котика я врятувала свою пальму, за що складаю йому щирю подяку.

Ольга Лиско, Бронкс

FOLK FAIR IN PHILADELPHIA

On April 24, 25, 1964, a Folk Fair, including 45 nationality groups, was organized by the Nationality Service Center in Philadelphia, Pa. The Folk Fair is presented every two years. This year over 3,000 volunteers worked hard to make it a great success.

The Ukrainian group was formed of outstanding UNWLA personalities. Mrs. Veronica Cehelsky, President of the Regional Council, was Committee Chairman; Mrs. Stefanie Pushkar, Vice-President of UNWLA was in charge of the exhibit and Mrs. Anne Sywulak, Treasurer of UNWLA of the food division.

Some 35,000 people visited the Folk Fair at Convention Hall. The exhibition of Ukrainian folk art, books on Ukrainian subjects, printed in English, and samples of the Ukrainian press, published in the Free World, drew large crowds. One of the main attractions of the Ukrainian booth was a scale model of a statue of Taras Shevchenko. Beside that visitors to the Ukrainian booth were presented with a specially published pamphlet.

Each national group presented their folk dances, which were very warmly applauded by the audience. Judging by the applause, the Ukrainian group proved to be one of the favorites. Young Ukrainians, members of Plast, SUMA and ODUM youth organizations were dressed in beautiful Ukrainian national attire. They presented a walking dance (khorovid) and regional dances (hopak, kolomeyka).

The Ukrainian group also served culinary specialties which were among the 58 main dishes and 40 varieties of pastries, cakes and sweets, which were prepared by all the participating groups.

Featured in the Saturday noon children's show was a children's Ukrainian group called the Tiny Tots. They are from St. Mary's Protectress School and instructed in dance by Mr. Mike Boychuk.

78 UNWLA BRANCH CALENDAR

- Aug. 20—General monthly meeting
Sept. 12—Fall-Winter Session of the Day Center (Svitlychka)
Sept. 13—Picnic
Sept. 20—General Monthly Meeting, dedicated to Our Life magazine
Oct. 11—Commemoration of Olga Kobylanska
Nov. 21—Fall Dance
Nov. 26, 27, 28 and 29—Christmas Bazaar.

SHEVCHENKO PROGRAM

The UNWLA Branch 54 in Wilmington, Delaware, has, for several years, given a Shevchenko program in their community. This year, on the 150th anniversary of his birth their performance, on April 25, 1964 was specially successful. A dramatization of Shevchenko's poem "Topola," by Irene Scherba was the most attractive number.

**So come to meetings often
And help with hand and heart,
Don't just be a member,
But take an active part.**

UKRAINIAN DISHES

From L. A. Kyivska's book "Ukrainian Borshch, Varenyky and Other Dishes" we give a new recipe.

Eggplant Caviar (Recipe from Podolia and Bessarabia)

Large eggplant
1/3 to 1/2 cup olive oil
salt, pepper, vinegar
1/4 pound ripe black olives (optional)
1 large onion chopped

Wash, prock here and there, and bake eggplant until wrinkled and cooked. Peel off skin, chop thoroughly, mix with onion, add vinegar, oil, salt, pepper, etc. to taste. The eggplant caviar should have a sour flavor. Leave to stand overnight in a cool place until served. If olives are used, chop and add them to the mixture. In this case use less olive oil.

A replica of the statue of T. Shevchenko was the center of the Ukrainian booth at the Folk Fair in Philadelphia, Pa.

GRADUATES' LIST

A list of Ukrainian girls, graduating with B.A. and M.A. is being started now on the pages of Our Life. Our Regional Councils are in charge of it. Besides the names of the girls and the name of the college or university from which they are graduated, and their special study is added, if possible, the future plans of the graduate.

INTERVENTION OF WORLD MOVEMENT OF MOTHERS (M.M.M.)

At the request of The World Federation of Ukrainian Women's Organizations (WFUWO) the World Movement of Mothers addressed a letter to the Human Rights Commission at the United Nations, asking attention for Ukrainian mothers and children suffering from famine. As a means of help M.M.M. asked for the reducing of custom duties on food parcels for the period of a year and extending of CARE action behind the Iron Curtain.

НАШИМ МАЛЯТАМ

Ганна Черінь

Сім разів одмір, а один раз одріж

Яке відношення може мати Василькова бабуся до будівництва літаків? На першу думку — ніякого. А має!

От сидять вони втрьох в хаті: Василько, бабуся й п'ятилітня сестричка Катруся. Бабуся шиє завіски, Василько вистругує крильця до планера, а Катруся тримає в руках коробочку зубочисток і теж із них щось майструє. Часом бабуся кличе Василька, щоб поtrimав їй матеріал, поки вона його зміряє: завіски мусять пасувати на вікна, не можуть бути ані задовгі, ані закороткі, ані завузькі. Василько сердиться, бо кожного разу треба йти до умивальні, змивати клей із рук і тримати для бабусі тканину.

НАД ОКЕАНОМ

Накупались в океані
Петрик, Юрчик і Оксана,
І Маруся, і Мартуся
Ще й малесенька Ганнуся.

Як набридло їм купатись,
Узялися будуватись:
Стали швидко виростати
І будинки, і палати,
Пишні палаци і віллі —
Все будують ручки вмілі!

Вже проклали рейки й шпали,
Свище потяг на горбку!..
Все самі побудували
І нічого, що з піску:
З них, малих іще тепер, —
Хтось та буде інженер!

Л. Полтава

БДЖОЛА

Я визбирую з квіток
мед солодкий для діток.
Як наповню стільники —
пригощайтесь, малюки!

Мед солодкий споживайте!
а мені не заваджайте.
Каплавушка заваджала,
то й дістала в носик жала.
Л. Гайдай

— Бабусю, ви ж тільки що вже міряли. А тепер знов?

— Нічого не зробиш внучку. Так, як старе українське прислів'я каже: „Сім раз відміряй, а один раз відріж“. Бо як зразу, як слід не помірявши, відріжеш, то потім вже пізно буде міряти. Я тобі так само раджу робити.

— Е, бабусю, то ж завіски, а то — планер... Я маю інструкції, і вже палички до мірки прирізані, так, що мені міряти не треба.

— А ти б таки поміряв. Часом щось може й не пасувати.

Та Василькові не було часу перемірювати. Скоріше хотілося зробити планер і запустити його високо-високо в небо!..

А планер — це такий літак, що виглядає, як справжній, тільки мотора не має. Як його прив'язати до літака, то він крилами на повітрі буде триматися й летітиме услід. А Василько на своєму планері знизу міцну гуму має. Її треба буде накрутити, а потім, як підкинути планера вгору, то гума буде розкручуватися і своєю пружністю рухатиме літак уперед. Ох, як це буде цікаво! Тільки якби швидше!

Але чомусь оця тоненька бамбукова паличка не пасує?! Невже справді закоротка?! Не може бути! Коли її трошки натягнути, а правий бік планера трішки зігнути, то якраз зійдеться. Та ще в хвості одна перечка закоротка, можна і там те саме зробити. На все знайдеться рада. От ще прилаштувати гуму — і готово. Якби Василько не боявся, що клей іще не просох, уже вибиг би спробувати свого планера. Але надворі вже й так темно, і бабуся каже, що вже пора спати лягати.

— Бачите, бабусю, ви ще своєї роботи не скінчили, а я вже! — хвалився Василько.

— І я вже! — защебетала Катруся.

— Що ж ти там таке зробила? — запитала бабуся.

— Плянел, — гордо вимовила Катруся. Вона не вимовляла „р“.

— Який вам планер!?! — засміявся Василько. — Ану, покажи!

Катруся тримала в руках якусь химерну споруду, що вона склеїла з дрібненьких зубочисток при допомозі гумованого паперу. Воно виглядало дуже смішно, але ні Василько, ні бабуся не засміялись, бо як Катрусю образити, вона б довго і неутішно плакала.

Другого дня Василько, Катруся й бабуся вийшли на подвір'я запускати планер. Катруся винесла теж свій викрутасик. Василько урочисто став на горбочку і підняв праву руку високо вгору. Катруся стала за ним у таку саму позицію і приготувалася до урочистого моменту.

— Раз, два, три! — скомандувала бабуся, і дві дитячі руки широко розмахнулися в повітрі. Діти побігли швидко вперед, щоб зловити свої літачки. І враз — Катруся голосно заплакала: її літачок лежав на грядці гвоздиків, і це не був уже ніякий літачок, а тільки маленька купка зубочисток. Поки бабуся пригортала та втішала Катрусю, Василько пильно шукав у небі свого планера. Але ніде його не було. Може він десь аж за хмару залетів? Так високо він літати не повинен, але може його вітер підхопив?!

— Що ти шукаєш, Васильку? — запитала бабуся.

— Таж планера свого.

— Він тут, позаду тебе.

Виходить, Василько так швидко розігнався, що перегнав свого планера і всі свої молодіччі мрії. Планер лежав на грядці, як поранений птах, і одне крило його, саме те, де паличка була закоротка, усе розломалося. Виходить, треба було таки добре виміряти. Правду казала бабуся: „Сім раз одмір, а один — одріж“.

Ніна Наркевич

Про голуба „Запорожця“

Їх було троє. Жили вони під банею великої старої церкви, що стояла в кінці парку. Там мали своє гніздечко, як і інші, що цілими зграями злітали на зелену галявку, коли туди приходили люди. Такі добрі були люди! Особливо діти: вони приходили тут відпочивати, сідали на лавках та кидали на стежку смачні крихотки, що лишалися від їхнього сніданку. Голуби знали свій час і терпеливо чекали, коли на дзвіниці починав дзвонити дзвін: то був полудень.

— Вже час нам їсти, — буркотів найменший, біленький.

— Авжеж, авжеж, — стверджував другий з білою грудкою та сивою голівкою, а третій, що пильно придивлявся до дороги, сповіщав радісно:

— Йдуть, вже йдуть вони! — і всі трійко злітали на стежку до своїх друзів.

Ось дівчина зі старою бабусяю, а ось і високий худий пан і два хлопчики... Зараз будуть у голубів крихотки з хліба, сиру, часом шматочки м'яса, часом ягідки, або качанчики яблук... Яке це все смачне! Троє друзів-голубів найбільше любили одного старенького пана з хлопчиком, що завжди багато приносили всякої поживи для пташок. Вони жили недалеко від парку й голуби, навіть, знали те віконечко, з якого, часом, хлопчик давав їм їсти в дощові, холодні дні, коли ніхто не приходив до парку. Хлопчик приручив своїх трьох друзів-голубів до себе, й у кожного було своє ім'я, Білячок, Сивошапка та Запорожець — так назвав хлопчик своїх друзів. Юрко, так звали хлопчика, назвав третього Запорожцем, бо він був відважний, йшов просто до Юркових рук брати кришки, а крім того мав на лапках широкі, пишні шаравари з пір'я. Дружба в Запорожця та Юрка була дуже ніжна. І скільки б не було харчів, які приносили другі відвідувачі парку, але голуб завжди чекав свого маленького друга.

Одного ясного погідного дня даремне виглядали троє друзів

свого хлопчика. Він не прийшов до парку. Не прийшов він і на другий день і тільки бачив Запорожець, як приходив стежкою Юрків дідусь. Похилі плечі старого ще більше зігнулися, а голова схилилася до долу. Йшов він повільно й навіть не глянув на пташок.

— Давай, полетимо до нашого хлопця, до віконця — запропону-

Він промовив своє ніжне „Гу-гу“, ніби питався хлопчика, що з ним сталося

вав Запорожець Біляку та Сивошапці.

— Е, ні! Тепер там небезпечно! — заперечив Сивошапка, — там живе такий злий чорний кіт. Він уже задушив одного голуба!

— А ми обережно! — стояв на своєму Запорожець. — Ну, а як не хочете, то я сам полечу до хлопчика.

За хвилину Запорожець вже сидів коло вікна та заглядав до кімнати. В кутку стояло ліжко, а в ньому лежав його приятель. Він спав. Личко було червоне й він тяжко дихав. Вже майже тиждень хорував Юрко. Він застудився і мав запалення легенів.

— Тук-тук! — несміливо торкнувся до скла Запорожець. — Тук-тук-тук! — ще голосніше застукав він. Хлопчик заворушився на ліжку. Його великі сині очі розкрилися. Він глянув на вікно

й побачив свого маленького приятеля. Радісно й ласкаво усмінувся Юрко до пташки.

— Дідусю, ходіть сюди! Дивіться, Запорожець прилетів мене відвідати — кликав хлопчик дідуся. — Пустіть його до кімнати!

Старий пан увійшов до кімнати. Він дуже зрадів, що хлопчик вже прийшов до себе та почав говорити, бо останні дні він усе спав і не відзивався ні до кого. Швидко він приніс кришок, відчинив вікно та насипав голубові на підвіконня. Але Запорожець був ситий і коли побачив, що віконце відчинене, влетів до кімнати та відразу присів на подушці коло Юрка. Він промовив своє ніжне „Гу-гу“, ніби питався хлопчика, що з ним сталося, чом вже не приходить до парку. А Юрко ніжно гладив пір'ячко свого любого приятеля. Дідусь тішився, що його Юркові стало краще.

— Дайте мені трошки хлібця для Запорожця! — попросив Юрко діда,

— Добре, хлопче, але я й тобі принесу трохи їсти. Ви вже будете вдвох обідати, — весело обізвався дід, і за хвилину вже хлопцеві перший раз за останні дні зі смаком їв картоплю, а коло нього на таці сидів голуб та поглядаючи своїми розумними намистинками-очками на хлопчика, зі смаком дзьобав крихотки з кусника хліба.

З того часу Юрко став швидко поправлятися і знову почав відвідувати парк, а в ньому своїх маленьких крилатих друзів, особливо Запорожця. Він вже тепер так звик до хлопця, що просто злітав та сідав йому на плече.

— То таки справжній Запорожець! — завжди радісно вітав голуба Юрко. — Дивіться, який відважний, навіть kota не побоявся, щоб мене відвідати! — казав Юрко до дідуся.

Ж А Б К И

Жабка жабці каже: — Ква!

— Чи здорова?

— Чи жива?

— Я здорова і жива!

Ква-ква-ква-ква,

Ква-ква-ква!

Л. Полтава

Вітаємо!

3-поміж усіх наших Окружних Рад — та в Шикаго наймолодша. Тому підсумки її членства подаємо на останку. Вона начислює всього 5 Відділів; тим більше цінимо всі зусилля — приєднати членок. У 2-ому півроці 1963 та в 1-ому півроці 1964 вступило 18 членок до Відділів СУА в тій окрузі. Вітаємо їх щиро в нашій сім'ї.

В тій окрузі вступили до Відділів СУА:

22 ВІДДІЛ СУА, ШИКАГО:

Євгенія Бучко
Ірина Гладка

29 ВІДДІЛ СУА, ШИКАГО:

Ляриса Політкос

51 ВІДДІЛ СУА, МИЛВОКІ:

Марія Гузій
Софія Костик
Антоніна Кузьмінська
Юліяна Логуш
Ірина Олексюк

Ярослава Пискір
Ярослава Полянська
Анастасія Попович
Катерина Тарас
Іванна Уринюк
Мирослава Цибрівська
Надія Шимоняк

74 ВІДДІЛ СУА, ШИКАГО:

Олександра Менцінська
Д-р Тамара Тимцюрак
Ольга Шлапак

ЕКЗЕКУТИВА СУА

Замість квітів

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу нашої членки бл. п. Емілії Рудницької, складає 5 дол. на фонд „Мати й Дитина“ — Управа 70 Від. СУА в Пасейку

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу незабутнього тітчного брата бл. п. Зеновія Карп'яка, сеньора родини Смулків з Угринова, складаю 10 дол. на видання УВАН.

Ірина Кашубинська, Клівленд

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Анни Тимкевич, складають на Фонд „Мати й Дитина“

Олена Струць	\$20
Василина Кріп	\$ 7
д-р Джан і Олена Решетарі	\$10
д-р Василь і Галина Гришки	\$10

всі із Сіетл, Вашингтон

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. бл. п. Анни Тимкевич складає 5 дол. на фонд фонд „Мати й Дитина“

Ольга Струц, Сіетл

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. бл. п. Анни Тимкевич складає 5 дол. на фонд фонд „Мати й Дитина“

Анна Чикловська, Сіетл

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Меланії Гевак складає 5 дол. на пресовий фонд Н. Ж.

Стефанія Матчак

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Олени з Пашковських Юркевич, складають 10 дол. на фонд „Мати й Дитина“

Володимира й д-р Андрій
М а ц ю р а к

Мейвуд, Ілл.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Дмитра Гевка, чоловіка Олени Гевко, членки 63 Відділу СУА та в пошані до його пам'яті складаємо на пресовий фонд Нашого Життя, що його Покійний любив перечитувати

І. Н. Атаманець, 5 дол.
В. Яремчук, 10 дол.

„А КУРКА В РУРІ...“

Скеч Уляни Терлецької, нагороджений на Конкурсі Сатири СУА, здобув собі успіх і симпатію. Добродушний насміх із ситуації української родини в ЗДА, що її термосять різні суперечності, це головна тема дії. А дієві по статі скечу зустрічаємо довкруги себе у щоденному житті. Тому й так жваво сягнули наші Відділи за цією п'єсою і вже в кількох осередках виставили її. А інші напевне спробують це в наступному сезоні!

ЧИ ВИ ВЖЕ ПРИВЕЛИ ЧЛЕНКУ ДО ВАШОГО ВІДДІЛУ СУА?

З НАГОДИ ПОДРУЖНЬОГО ЮВІЛЕЮ

З нагоди золотого ювілею подружжя п-ва Василя й Марії Федчишин, 28 Відділ СУА в Ньюарку замість подарунку складає 10 дол. на пресовий фонд Нашого Життя. Заслуженій хоч тихій працівниці нашого Відділу та її чоловікові бажаємо ще багато літ прожити і здоров'я для продовження тієї роботи.

Анна Настюк, голова
Емілія Онишкевич, секретарка
Катерина Кузьма, скарбничка

ПОДЯКА

З нагоди 50-літнього ювілею нашого подружжя складаємо 10 дол. на пресовий фонд Нашого Життя і сердечно дякуємо всім членкам СУА за участь, а передусім голові Централі п-ні Олені Лотоцькій, що була ласкава вшанувати своєю присутністю нашу гостину.

Іван і Марія Дем'яники

У ЮВІЛЕЙНОМУ РОЦІ

У світле 20-ліття першого випуску незвичайно цінного журналу Наше Життя, яке було, є й буде гомоном української душі, що лунає не тільки тут, у вільному світі, але проривається й на любу Україну, несучи там сяйво надії й розради — висловлюємо Редакції й Адміністрації глибоку пошану й признання за працю та посилаємо з цієї нагоди 20 дол. на пресовий фонд журналу.

Управа 16 Відділу СУА
Твин-Сіті, Мінн.

Пересилаючи чек на 25 дол., як ювілейний дар з нагоди 20-ліття Нашого Життя, шлемо Вам щирий привіт разом із словами признання і вдяки за Ваш великий труд над піднесенням культури, патріотизму та кращого самопочування нашого жіноцтва. Нехай Господь Бог допоможе Вам тішитись ще довгі літа ще кращими осягами у Вашій продуктивній праці.

Членки 65 Відділу СУА
у Нью Бронсвіку

З нагоди 20-літнього ювілею Нашого Життя висловлюємо Ред. Колегії і всім співробітницям журналу признання й щиро подяку за жертвенну працю та бажаємо дальших ще більших успіхів у розвитку й поширенні того цін-

На Конвенції Генеральної Федерації Жіночих Клубів

Цьогорічна Конвенція цієї найбільшої жіночої організації в ЗДА відбулася 7.—11. червня 1964 в Атлантик Ситі, Н. Дж. Гаслом останньої дворічної каденції було — „Скріпити рам'я свободи“ і ним був пронизаний звіт президентки п-ні Декстер Отис Арнолд.

Союз України Америки, що є членом Ген. Федерації Жіночих Клубів від 1949 р., був репрезентований головою Централі п-ні Оленою Лотоцькою. Корисно було зустрітись їй із провідними одиницями з-поміж американського жіноцтва й порівняти їх змагання й проблеми. Тим більше, що більшість наших Окр. Рад є в контакті з Федераціями їхніх стейтів. Отже шлях і наймення Союзянок на цьому терені є вже відомі.

Скоро трапилась нагода до виступу. Дня 8. червня, коли звітували заграничні жіночі клуби, виринула резолюція, що заохочувала до підтримки

радіопередач Вільної Європи. Порозумівшись із балтійськими делегатками, п-ні Олена Лотоцька поставила внесок на поширення її, а властиво висунула нове домагання. А саме — щоб радіопередачі цієї стації не прямували тільки до т. зв. сателітних країн, а досягали також поневолені народи — Білорусь, Естонію, Латвію, Литву, Україну й інші. Внесок викликав зацікавлення. Його підтримав ряд делегаток (Зах. Німеччина, Півд. Корея й інші) і він перейшов. Присутні репортери зрєферували це в щоденній пресі, як найважлишу подію того дня на Конвенції.

Конвенція закінчилась 11. червня 1964. Президенткою на найближчі два роки вибрано п-ні Г. Гезелбрук, що була першою містоголовою. Дня 22. червня ц. р. наспів від ГФЖК лист із подякою за участь у Конвенції та спеціальним признанням за нашу статтю „Скріпити рам'я свободи“ у травнево-му числі Н. Ж.

Ювілей пані голови

Її всі люблять, поважають.
Чужинці знову величають
„Міс Україна“. Це вона
Це та ж типова українка,
Душа свого народу — жінка —
Народня справа їй свята! О. Р.

У невеликому, але щирому гурті відсвяткували Союзянки ювілей своєї основниці й провідниці. Щороку в травні Окр. Рада США у Філадельфії влаштовує цю іменинну зустріч, що пробігає в родинному настрою. Та цього року ця зустріч була особлива, відмічуючи 70-ліття. Всі були свідомі того, що годилось би відзначити це у ширшому масштабі. Але враховуючи близьку вродженість відслонення пам'ятника Т. Шевченка у Вашингтоні, куди звернені тепер очі нашої грома-

ного й дорогого для нас усіх журналу. Рівночасно висилаємо 10 дол. на пресовий фонд журналу.

Управа 66 Відділу США
у Нью Гейвені

ди, постановлено влаштувати це в рамках однієї округи, хоч заходами Гол. Управи й Окр. Ради США. Для проведення Зустрічі вибрано окремих Комітет.

Дня 14. червня 1964 зійшлися членки й гості до залі Т-ва „Тризуб“. Ювілейну Зустріч відкрила голова Комітету п-ні Михайлина Чайковська, коли ювілятка прибула в супроводі членів своєї родини. Привітала її теплим словом та кількома жартами створила відразу приємну, невимушену атмосферу. Потім попрохала о. сов. Р. Лободича провести молитву і передала провід Зустрічі п-ні Стефанії Пушкар, містоголові. Октет 43 Відділу США під проводом п-ні І. Чумової проспівав гімн США. По обіді, що його смачно приладили членки Комітету, — пані товстмастер представила членів родини, учасників почесного стола, представниць Відділів США та організації.

Почалась програма. Першою точкою її була деклямація поеми, що її спеціально зладила на цю Зустріч тала-

новита Оксана Рудакевич. Виголосила її зміло Ліза Чепіль при фортеп'яновому супроводі Ірини Чумової. Рядки передавали з чуттям сільветку і заслуги ювілятки та викликали живу реакцію на залі. Ось уривок:

ПАНІ В ЧОРНОМУ

Вона це паміть, як сьогодні:
Напередодні
Великих дій у світі —
Вона,
Ця їмость молоденька,
Сама, як рожі квіт — і він,
Неначе ясеня коло неї,
За руки разом дружньо взявшись,
Назустріч долі пішли в світ.

Покинула старенькі липи,
Приходство батьківське і тихий
Перемішль город.

Чи знайшла
Те шастя, втіху, що бажалось?
Їй доля мачухою здалась.
Бо буря ясеня зломала
І залишила, як на глум,
Її з дітками. Плач і сум...

Прошли роки, роки нелегкі.
Боротись треба за життя!
Опікуна знайшла родині,
Дружину вірного. І вже не та —
Це вже не рожа, як колись,
Це — пані в чорному.

Вродлива.

Ідейна, віддана. Дивись!
На працю на народній ниві
Попрямувала без упину
І так невтомно, до загину
Свої всі сили віддає,
Що в тобі снаги не стає,
Щоб їй віддячить за всі труди
Жінок скликає все і всюди,
Усіх зуміла приєднать;
Себе забула і родину
В новопрйбулих Батьківщину
Побачила, відчула в них.

Ця „пані в чорному“ між нами.
Таких в народі небагато!
Їй низько голови вклоняєм
І „многоліття“ заспіваєм...
Пошли їй, Господи, заплагу!

Оксана Рудакевич

З черги промовила п-ні Катерина Пелешок, голова Контр. Комісії США. Вона подала у своєму слові прозою те, що О. Рудакевич старалась сховити поетичним словом. Від осягу до осягу йшов вплив ювілятки на терені США. Із ростом організації зростали її заслуги, але й обов'язки і так формувалась упродовж років її громадська постать.

Доповненням цього виступу було слово п-ні Л. Бурачинської, редакторки Нашого Життя. Вона пригадала ролі ювілятки у формуванні друкованого слова США, що зі скромної сторінки в часописі „Америка“ стало згодом окремим журналом, а саме тепер святкує своє 20-ліття. Вона представила присутніх тут членок Ред. Колегії Н. Ж. — пп. Ірину Пеленську, що є рівночасно пресовою референткою СФУЖО, Осипу Грабовенську, пресою референтку Гол. Управи, Марту Тарнавську і Марію Юркевич, редакторку дитячої сторінки.

З черги хор 43 Відділу США відслідвав „Баркаролю“ Ст. Людкевича. Це улюблена пісня ювілятки, що постала в тому часі, коли вона була ученицею Перемиського Інституту, а Ст. Людкевич учив там співу. Слідувало танго „Гихо, без слів“. Обидві пісні публіка прийняла з захопленням.

Згодом п-ні товстмастер покликувала до привіту. Від СФУЖО промовила л-ні Євгенія Янківська, референтка сусп. опіки, підкреслюючи заслуги ювілятки у створенні СФУЖО. Від Союзу Українців Католиків „Провидіння“ говорив д-р Микола Ценко, що ствердив живучість і активність США та заслугу ювілятки в тому. Від ЗУАДКомітету промовила п-ні мгр. Оксана Генгало, згадуючи про тісну співпрацю ювілятки з цією установою. Від кред. кооп. „Самопоміч“ говорив д-р Володимир Пушкар, підкреслюючи 40-літню громадську працю ювілятки, що й досі невтомно стоїть на провідному становищі. Від Наук. Осередку НТШ у Філадельфії говорив д-р Юрій Мачук. Він пригадав жертвенність США при творенні стипендій на курси українознавства при Пеннсилванському Університеті. Від СУМА у Філадельфії промовив п. Бачара, що пригадав піддержку, яку давав США молодечим організаціям. Від Відділу Об'єднання Українських Мистців говорив п. Петро Мегик, вказуючи на співпрацю журналу Н. Ж. з Укр. Мистецькою Студією. Від 6-го Відділу ООЧСУ промовив д-р Скальчук, висловлюючи своє признання для громадського шляху ювілятки. Від Марійської Дружини говорила п-ні д-р Марія Струтинська, складаючи щирі побажання дальшого успіху. Від Укр. Кат. Преси промовив ред. М. Вайда, висловлюючись із признанням для створеного ювіляткою журналу Наше Життя. Від Братства УСС говорив п.

Маланяк, від Т-ва СУКІП п. Гаврилів, від Студ. Т-ва „Обнова“ п. Ракочий, від „Театру у П'ятницю“ пп. Волод. Шашаровський і Богдан Паздрій, від Відділу ОбВВА п. Алексевич. Промовили також представниці Окр. Рад — п-ні О. Муссаковська з Ньюарку і п-ні О. Різник із Нью Йорку. Окружні Ради з Філадельфії й Ньюарку пожертвували з цієї нагоди по 100 дол. на Дім США. Вірш, надісланий 59 Відділом США в Балтиморі відчитала п-ні М. Чайковська. Привіти зложили пп. Олена Котович і Зеновія Терлецька.

На закінчення іменем Гол. Управи промовила п-ні Осипа Грабовенська. Вона привітала ювілятку щирими словами та пообіцяла, що всі йтимуть в організації її шляхом. Всі ці вислови привіту й пошани були такі невимушені й щирі, що спонукували кожного забрати слово. Видно було, що всі переживають цю зустріч та раді були б якнайбільше свого серця в неї вложити.

Але найбільше зворушило всіх кінцеве слово ювілятки. Батьки і Рідний Край навчили її любити Україну. Коли в 1925 р. показалося, що Батьківщина не може за себе говорити, тоді виявилась потреба діяння в її імені. І це спонукало її шукати тих шляхів, що тут були доступні і тих способів боротьби, що були тут можливі. А початки були дуже важкі. Вона приглянулася до життя-буття українських „майнерів“, вона розуміла недолю наших робітниць і хотіла їм допомогти. Але ніколи не досягнула би того, якби не прибула тут нова еміграція з її вишколеними і виробленими силами. Саме тепер повертається з Конвенції Ген. Федерації Жіночих Клубів в Атлантик Ситі, де вдалося їй, як голові Союзу Українок Америки, поставити внесок на поширення радіопередач Вільної Європи й на поневолені країни. На тлі дрібної, мозольної роботи жіночої організації це знов один успіх, що його не приписує собі, а становищу й змаганням США в Америці

Кількома словами подяки п-ні Мих. Чайковська закінчила Зустріч. Вона пояснила, що надіслані привіти будуть вклеєні в альбом, а присутні представники організацій та гості можуть до нього вписатись. На тому закінчилась гостина, що дала стільки радісних вражень.

Присутня

РОЧЕСТЕР, Н. Й.

15-літній Ювілей СФУЖО

В дні 12. квітня ц. р. відбулася надзвичайна імпреза в нашому місті. У цьому дні СФУЖО обходило 15-ліття свого існування, яке саме відзначили Окружна Рада США та місцеві жіночі організації. Відділи США — 6 і 47 — та 17-ий Відділ Укр. Золотого Хреста створили Святочиний Комітет, що під проводом голови п-ні Софії Онуфрик вже декілька місяців працював над підготовкою цього Свята. Від США ввійшли до цього Комітету пп. Марія Крамарчук, Оріся Костинюк та Марія Холевчук, а від УЗХ пп. Міра Повх та Ярослава Зелез. Комітет запросив як гостей на це Свято доволішні Відділи США з Бофало, Сиракуз, Амстердаму та Ютики та Відділ УЗХ з Сиракуз. Для ще більшого звеличання Свята запрошено із доповідями п-ні Олену Лотоцьку, голову Централі США та п-ні Марію Квітковську, голову Централі УЗХ.

Ювілей започатковано вислуханням Служби Божої, відправленої в наміренні українського жіноцтва в церкві св. Богоявлення о. С. Городецьким.

Після Служби Божої зібралось жіноцтво, — члени місцевих організацій, замісцеві гості та представники місцевих товариств і установ у гарно прибраній весняними квітами залі Українського Народного Дому. Присутніх ок. 200 осіб трімка оплесками вітали голов цих двох жіночих організацій, а саме пп. Лотоцьку та Квітковську.

Голова Окружної Ради США з Ютики п-ні Марія Когутяк відкрила це свято, привітавши всіх присутніх, та передаючи пост „товстмайстра“ в руки п-ні Марії Крамарчук.

Після обіду розпочалась мистецька частина Свята. яку започаткувала п-ні Олена Лотоцька доповіддю на тему: „Що таке СФУЖО“, даючи вичерпну інформацію про потребу існування та працю, яку СФУЖО провела за 15 років існування. Накреслено обставини, серед яких СФУЖО постала, та як вона зуміла розгорнутись на сьогоднішній день, поширивши свою діяльність на майже весь вільний світ. Також докладно зупинилась п-ні О. Лотоцька над міжнародними зв'язками, які СФУЖО навіязала з світовими жіночими організаціями, щоб інформувати жіноцтво світу про становище української жінки на рідних землях, про не-

Із відзначення 15-ліття СФУЖО в Рочестері:

Сидять у першому ряді зліва: пл. д-р Євгена Єржківськ, Марія Когутяк, Люба Німців, Софія Онуфрик, Олена Лотоцька, голова СУА, Марія Квітковська, голова УЗХ, Текля Каменюк. Ірина Вергун, Люся Карабіневич, Теодозія Савицька. Стоять у другому ряді зліва: пл. Анна Капітан, Ірина Руснак, Марія Холєвчук, Ярослава Гудзяк, Фалина Войтович, Людмила Демиденко, А. Пастушин, Михайлина Величко, Міра Півх, Тетяна Заліська, Анастасія Боднар, Ярослава Зелез, Мирослава Приймак, Оріся Костинюк, Марія Крамарчук. Відсутня на світлині п-ні Наталія Фіглюс.

завидну долю матерей, про невірничу працю української жінки.

П-ні Марія Квітковська, референтка Суспільної Опіки СФУЖО, докладно пояснила працю цієї дуже важкої ділянки Федерації, її потребу та успіхи.

Після обох цих рефератів виступив гурток пластових новаків „Путачики“ з рецитацією вірша Т. Шевченка „Гамалія“, яку підготував їхній братчик Богдан Приймак, а по-мистецьки оформила п-ні Люся Карабіневич. П-ні Слава Зелез продекламувала вірш Марійки Підгірянки „Поклін Жінкам“, а дві молоді пластунки — Зірка Зелез та Уляна Ніньовська відтанцювали танок „Гандзя“. До танку грала на фортепіані юначка Яруся Семенюк. П-ні Люба Німців відспівала дві оперові арії, а саме: Маринки з опери Лисенка „Тарас Бульба“ і Адрієнни Лекуврєр, Чілеа. Акомпаніювала на фортепіані Анна Сорохтей.

На адресу Святочного Комітету наспіли дві привітальні телеграми, а саме від голови СФУЖО п-ні Олени Залізняка, яка, на жаль, через недугу не могла бути присутньою на Ювілею, та від української автокефальної церкви св. Покрови в Рочестері. Після бенкету деякі товариства та організації зло-

жили датки в сумі 25.00 дол. на цілі СФУЖО, а саме: ДОБРУС, Відділ Оборони Лемківщини та Відділ СУА із Сиракюз по 5.00 дол., та Відділ СУА Ютика 10.00 дол. Чистий дохід із Ювілею в сумі 90.00 дол. тереслано до СФУЖО.

Відспіванням національного гимну закінчено це гарне свято.

Мирослава Приймак

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Міжнародний фестиваль

Інтернаціональний Інститут у нашій місцевості влаштовує що два роки фестиваль, у якому беруть участь усі національні групи. Це відбувається в Конвеншен Гол, найбільшій залі міста, а виступ попереджує інтенсивна телевізійна і радієва реклама.

Українську участь у цьому Фестивалі підготувала Окр. Рада СУА під проводом голови п-ні Вероніки Цегельської. З нею співпрацював Громадський Комітет під протекторатом Відділу УККА. Поодинокі комісії очолили — п-ні Стефанія Пушкар (виставка), п-ні Анна Сивуляк (харчування), п. М. Бойчук (програма) і п. М. Дольницький (преса й інформація).

Д-р М. Пенко був зв'язковим між українською групою й Інтернаціональним Інститутом.

Як бачимо зі складу виконавців, головна частина праці спочивала на членках СУА. Підготовка вимагала безліч засідань і телефонів, що всеціло навантажило Окр. Раду СУА. Йшлося про те, щоб презентувати щось нового у програмі й виставці та дати таку поживу, що добре засвідчила б про українську кухню. А цього можна було досягнути тільки при співпраці різних організацій та напруженні всіх своїх сил.

Врешті настав день 25. квітня ц. р. Врочисте відкриття включало, після промови керівних органів Інтернаціонального Інституту, презентацію національних груп, що маршували через залю. На сцені, біля живої Статуї Свободи, гуртувались вони в певному порядку. Майже наприкінці з'явилась українська пара в народньому вбранні, що під звуки маршу перейшла через залю. Ця презентація повторялась перед кожною програмою, отже в цілому п'ять разів.

Шлях відвідувачів провадив спершу до виставкової залі. Український станок складався з двох частин — куль-

турницької й продажі різних виробів. Першу частину присвячено близькій події відслонення пам'ятника Т. Шевченка. По середині стояв модель пам'ятника, виконання скульптора Молоджанина, що його привезено з Нью-Йорку. Довкруги цієї скульптури уложено виставку книжок англ. мовою про Україну та виставку преси. По середині стіни була вивішена велика мапа України, а по її боках були написані великими буквами короткі інформаційні гасла, що давали погляд на українську справу. Цей влучний підхід затримував відвідувачів, що буквально товпились біля станку. Подбано також про усну інформацію, яку давали молоді впорядниці в народніх строях. Видано також ілюстровану інформаційну брошуру, що її впорядниці роздавали. У кіоску продажі можна було набути дрібні вироби нар. мистецтва, а головню писанки (це був святочний сезон). Улаштування цих станків слід завдячувати — окрім їх керівниці п-ні С. Пушкар — її співробітникам: артистові Н. Фецакові, бібліотекареві д-рові Р. Косові й журналістові М. Дольницькому.

Другим моментом зустрічі була **програма**. Того ж дня ввечері відбувся виступ об'єднаних танкових груп Пласту, СУМА та ОДУМ-у, що під проводом п. М. Бойчука виступили спершу окремо, а потім спільно. Це було незвичайне видовище — сті барвні рухливі групи в своїх стилевих народніх строях! Спершу дівоча група Пласту у лемківських строях вивела хорівід. Потім танкова група ОДУМ-у затанцювала гопака, а жінки танкова група СУМА завершила це коломийкою. Врешті всі три групи сполучились у спільному закінченні.

На кінці слід згадати про **харчову ділянку**. Соти наших та чужих відвідувачів шукали підкріплення. Для цього відведено в підземеллі велику залу, в якій різні національні групи розложили свої харчові станки. Під проводом досвідченої п-ні Анни Сивуляк, почесної голови Окр. Ради СУА, виготовлено смачні українські страви — борщ, піріжки та скромне солодке печиво. І хоч Відділи — 10, 20, 41, 42, 44, 46 і 48 — причинились щедро до засоблення станку, проте з часом харчів не стало. Але винахідливість українських господинь не знала перешкод і дижурні пані нашвидкуруч досмажували й доносили, щоб хоч українців відвідувачів наснитти.

Захоплення присутньої публіки не знало меж. Відвідувачі висловлювались із найбільшим признанням до кожної ділянки. Преса й радіо подали корисні відгуки. Інтернаціональний Інститут висловив окрему подяку. Найбільшу сатисфакцію мала Окр. Рада СУА, що зуміла об'єднати до співпраці цінні фахові сили та нашу організовану молодь. Це є великим осягом у часі загального збайдужіння. І доказом, що для добра нашої справи завжди переважить гін до єдності, до порозуміння.

Окр. Рада СУА здобула також матеріальну користь. По відтягненні всіх видатків вона могла пожертвувати 100 дол. на Дім СУА і вже вдруге скріпити осідок своєї організації. Це теж причинюється до самопочуття її Управи та популярності в округі.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ.

Свято Жінок-Героїні

У неділю, 26. квітня ц. р., 67 Відділ СУА під патронатом Окр. Ради СУА в Ньюарку та при співучасті Відділів — Трентон, Пассейк, Елизабет, Ньюарк, Випані та Нью-Брансвік улаштував це Свято, присвячене Лесі Українці, в аудиторії української парохіяльної школи. Академію попередила панахида за упокій душ українських жінок, що віддали своє життя у визвольній боротьбі.

Програму відкрито американським гимном, що його виконала на фортепіані п-ні Інара Васько. Вступне слово виголосила п-ні Ольга Салук, голова Окр. Ради СУА. Вона з'ясувала, що „Леся Українка побуджувала українське жіноцтво до геройських діл“ і в глибокій пошані до Неї й усіх геройських українських жінок однохвилиною мовчанкою віддано їм поклін. Хор 32 Пластового Куреня ім. Ганни Дмитерко з Елизабету відспівав дві пісні — „Ми по таборах і тюрмах“ та „Далека Ти, а близька нам“. Диригував інж. Богдан Бемко. Доповідь-монтаж виконали жп. Ніна Самокішин, Мирослава Глушок, Віра Струк, Оксана Микитин, членки 11 Відділу СУА з Трентону. Доповідниця п-ні Самокішин випроводила перед слухачів по статі жінок-героїнь, починаючи від Лесі Українки, що виявила велику силу духа. „Жаліємо їх передчасно згаслого життя“, говорила доповідниця, „та рівночасно ми й горді, що маємо цих жінок-героїнь“. Ця солідно опрацьо-

вана доповідь, переплітана помистецьки виголошеними поезіями, зробила глибоке враження на присутніх і, здається, навіть на наших найменших, що непорушно сиділи до кінця.

У другій частині діти суботньої школи в Перт Амбою, а саме — Марійка Барлецька, Марійка Ковалюк, Сузанна Левицька, Ольга Мельник, Анна Савчак та Віра Стек виконали збірну деклямацію „Сім струн“ Лесі Українки. Тут слід подякувати Сестрам Покрови Матері Божої за підготову цієї трудової поеми. Мандолінова оркестра пластової групи з Нью-Брансвіку під керівництвом енергійного п. Ф. Яцури виконали три пісні — „Апель“, „За Україну“ та „Заплакали карії очі“, а мельодеклямацію до останньої виконала п-на Ратич. Рецитацію „Журо, моя журо“ Миколи Понеділка виконала п-ні Тамара Кардашинець, членка 70 Відділу в Пассейку. Злучений хор Відділів СУА відспівав три пісні „Ой, не зникли золоті терни“, слова Лесі Українки, муз. О. Колісниченка, „Зірвалася хуртовина“, муз. Витвицького та „Поклін“, слова Лярисы Мурович, муз. Я. Барнича. Диригенткою хору була п-ні Оксана Тарнавська з Ньюарку, при фортепіані п-ні Інара Васько. Свято закінчено відспіванням національного гимну. Слід рівнож згадати, що імпрезу та декорацію сцени підготувала п-ні Ольга Грищай, імпрезова референтка Окр. Ради СУА.

Опісля членки 67 Відділу в Перт Амбою улаштували для виконавців скромну перекуску. А всім виконавцям, що не пожаліли часу ні труду й прибули здалека — щире Спасибі!

Ф. Стек, прес. реф. Окр. Ради

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Річні Збори 10 Відділу СУА

Дата: 8. березня 1964.

Збори відкрила голова, п-ні Наталія Лопатинська, молитвою.

Президія зборів: п-ні Вероніка Цегельська, голова Окр. Ради СУА, пп. О. Котович і О. Цегельська.

Протокол із попередніх зборів відчитала секретарка п-ні О. Гайдучок.

Звіти Управи зложили: п-ні Н. Лопатинська, голова і п-ні Р. Матла, касієр.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ начислює 66 членок, в тому 6 нових. Протягом року відбулось: 8 сходин Відділу і 8 засідань Управи.

Учасниці зустрічі для відзначення основниць і перших піонерок СУА в Балтіморі

1-ий ряд зліва: дир. І. Сенюта, п-ні Розалія Івахів, п-ні Олена Лотоцька, п-ні Юлія Маньовська, о. П. Мельничук, о. Є. Весоловський, п-ні Анна Чорній, п-ні Марія Івалевич. -- 2-ий ряд зліва: п-ні Єва Білобран, п-ні Олександра Сенюта, п-ні Тетяна Саплива, п-ні Марія Нелсон, п-ні Павлина Поліщук, п-ні Марія Кашак, п-ні Анна Бойко, п-ні Меланія Стенг, п-ні Анна Смоляк, п-ні Марія Жук. — 3-ій ряд зліва: п-ні Павлина Стайнер, п-ні Павлина Муцин, п-ні Павлина Снайдер, п-ні Марія Лучишин, п-ні Анна Поліщук, п-ні Олена Пісецька. — 4-ий ряд зліва: п-ні Марія Хархаліс, п-ні Анна Стельмах, п-ні Іванна Сливка, п-ні Оксана Юзенів, п-ні Людмила Хай, п-ні Лідія Лемішка, п-ні Валентина Луців, п-ні Анна Притула.

б) Культ.-освітня й імпрезова: Відбулась одна забава-вечерниці, яка не увінчалась успіхом, але й не дала дефіциту. Два рази відбувся Косметичний Вечір п-ні Є. Янківської. Один раз показ печива. Відділ організував „Кольду“. Співпрацює з церквою і „Молодою Просвітою“. При Відділі існує хор. Відділ дав 15 дол. на кошти участі пластунів у світовому „Джемборі“ в Греції. Заходом Відділу зібрано 70 дол. на Дім СУА.

в) Суспільної Опіки: Відділ дбає про хворих по лікарнях, не лиш своїх членок, але й із інших Відділів. Опікується двома бабусями, однією в Австрії, а другою в Німеччині, яким посилає по 5 дол. місячно. Суспільна опіка збрала між членами гроші, яких було потрібно, щоб вислати одну дівчинку на вакаційну оселю.

Контрольна Комісія: знайшла ведення каси в порядку, виявила призначення за взірцеве ведення рахунків та поставила внесення на уділення абсолюторії, що збори одногосно ухвалили.

Нова Управа:

Номінаційна Комісія на чолі з п-єю С. Чорпітою висловлюючи думку зборів, поставила внесок, щоб залишити Управу Відділу в попередньому скла-

ді, бо вона була дуже добра, а доповнити лиш деякі референтури, в яких членки не могли залишитись. Цей внесок збори прийняли. Референтками стали: Пп. Є. Костюк і І. Криль — організаційними, пп. Н. Лощенко і О. Котович — культ.-освітніми, п-ні О. Рудакевич — імпрезовою, п-ні С. Курчаба — виховною, п-ні О. Цегельська — пресовою, а пп. С. Чорпіта і Г. Гомзяк — господарськими.

На закінчення зборів п-ні голова Н. Лопатинська закликала членок до того, щоб 10 Відділ СУА на будуче поставити якнайкраще та закрила збори молитвою.

Олена Цегельська, през. реф.

КЛІВЛЕНД, ОГАЙО

Річні збори 33 Відділу СУА

Дата: 24. листопада 1963.

Збори відкрила голова п-ні Стефанія Городиська молитвою. Присутні вшанували пам'ять покійного Президента Кеннеді однохвилинною мовчанкою.

Президія зборів: п-ні Михайлина Ставнича, голова, п-ні Ірина Кашу-

бинська, заступниця, п-ні Н. Мигайчук, секретарка.

Протокол із попередніх річних зборів відчитала секретарка п-ні М. Сидір.

Звіти Управи зложили: п-ні С. Городиська, голова, п-ні М. Кордуба, містогорова, п-ні М. Сидір, секретарка, п-ні Ю. Тарнавська — у заступстві касієрки, та референтки — п-ні О. Городиська, культ.-освітня, п-ні С. Воляник, імпрезова, п-ні І. Яремко, нар. мистецтва, п-ні А. Волошин суп. опіки, п-ні Н. Мигайчук зв'язків, п-ні А. Ковальська, виховна, п-ні І. Кашубинська, господарська.

Діяльність Відділу:

а) **Організаційна:** Відділ нараховує 126 членок, прибуло 8, а вибуло 2. Сходивни не відбувались щомісяця.

б) **Культ.-освітня й імпрезова:** Відділ улаштував Різдвяну зустріч із гарною програмою. В лютому взяв участь у Святі Жінки-Героїні. В березні відбулось 10-ліття Відділу, яке вшанувала своєю присутністю голова Централі п-ні О. Лотоцька. Під кінець березня відбулися запусти. У квітні відбулось спільне свячене з усіма Відділами, Пластунками й Сумівками. У травні Відділ улаштував Свято Матері,

що було присвячене Божій Матері. В програмі був гарно опрацьований реферат п-ні Марти Сидір, а п-ні Адамович виголосила деклямацію. У червні Відділ попрощав свою довголітню членку п-ні Іванну Скопляк. У липні відбувся баль студентів, на якому ми представляли цьогорічних градуантів. У серпні відбулось 30-ліття подружжя нашої членки п-ні Боднар, на якому членки зложили щирі побажання. Рівнож відсвяткував Відділ разом з іншими роковинами смерті патронки Лесі Українки. В церкві св. Володимира відбулася панахида, а в Городі Кульгури під пам'ятником зложено квіти. П-ні Холодняк прочитала доповідь, а п-ні М. Олесницька деклямацію. У вересні відбувся спільно з Товариством „Самопоміч“ пікнік на площі св. Петра і Павла. У жовтні відбулась в Інтернац. Центрі міжнародня виставка, де Відділ взяв участь. У листопаді п-ні Янів виголосила на сходах листопадовий спогад, а п-ні Холодняк говорила про Л. Українку.

в) Нар. мистецтва: У квітні організовано доповідь про писанки (п-ні Льоня Мельник) і показ писання (д-р Мигайчук і п-ні Л. Мельник). Улаштовано виставку української кераміки, вишивки і писанок у музеї і подаровано до музею книжку „Українське мистецтво“. Спільно з господарською референтурою зроблено Великодню виставку у вікні кредитової кооперативи. На виставці в Міжнар. Центрі виставлено Різдвяний стіл.

г) Сусп. опіка: Відділ продовжує опіку над шкільництвом у Німеччині й Бельгії, допомагає „бабусі“ і висилає пожертви на дитячу оселю в Австрії. Одноразово допоміг кільком родинам у Німеччині. Також підтримав поважними датками кілька хворих на місці. Членки відвідували хворих по шпиталях і вдома. Основним фондом сусп. опіки є коляда.

г) Виховна: Відділ провадить світличку, що була першою на терені СУА. В навчальному році 1962-63 було вписаних 24 дітей, а закінчило 21. Впродовж року Світличка відбула Свято св. Миколая, концерт у честь Т. Шевченка, Свято Матері і закінчення Світлички.

д) Господарська: Референтура влаштувала 8 більших буфетів і подавала солодке на сходах. Членки дали паски і бабки на конкурс під час свяченого Окр. Ради. Були вирізнені паска п-ні Бакової і бабка п-ні Крижанів-

ської. Виготовлено кіш із свяченим на виставку в кредитівці і стіл із традиційним Різдвяним накриттям на виставку в Міжнар. Центрі. Проведено покази виробу пампушків і святочних страв, а пізніше виробу капелюхів. Членки дуже радо пекли на запрошення референтки, у цілому 164 пані виготовили нечиво. Окрім того Відділ придбав гарний інвентар — осклену габльотку, зелені накривала на столи, різьблений хрест (дарунок п-ні І. Кашубинської), 2 білі плястикові скатертини, друкарську машинку. Для вигравки одержано картини пп. Завільської і Раковської та кераміку від п-ні С. Боднар.

е) Фінансова: Відділ мав 2,989.34 дол. приходу і 2,505.01 дол. розходу.

Контр. Комісія ствердила правильне ведення книг і поставила внесок на уділення абсолюторії, що збори одногласно ухвалили.

Нова Управа: п-ні Юлія Тарнавська, голова, п-ні Марія Адамович, містоголова, п-ні Стефанія Демчук, секретарка, п-ні Єлисавета Антонович, скарбничка. Референтками стали — п-ні Євгенія Дубас організаційною, пп. Емілія Волянник і Емілія Завільська культ. освітніми, п-ні Іванна Яремко нар. мистецтва, пп. Олександра Волошин, Анна Стецяк, Наталія Максимів і Галина Макар сусп. опіки, п-ні Олександра Ковальська виховною, п-ні Надія Мигайчук зв'язків, пп. Ольга Бак, Євгенія Гейніш, Ірина Кашубинська господарськими, п-ні Марта Сидір пресовою, п-ні Ольга Городиська вільним членом. П-ні Ірина Радзкевич — зв'язкова до Рідної Школи.

Контр. Комісія: пп. Михайлина Ставнича, Марія Олексин і Стефанія Городиська.

Збори закрила предсідниця зборів спільною молитвою і відспіванням „Боже великий“.

Михайлина Ставнича, голова
Надія Мигайчук, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Свято Матері-Союзянки

Вже кілька літ тому наш 42 Відділ СУА впровадив цю думку святкування Дня Матері. Мати-Союзянка — це не тільки та активна членка, що вкладає дар свого материнського серця в організацію. Але це є збір їх переповнених любов'ю сердець, що вливають у нашу громаду дар виrozumіlosti. злагоди й гармонії. І ці прикмети у-

країнської жіночої організації стараємось відмітити у нашому святкуванні.

Цього року об'єднались у влаштуванні Дня Матері — два, себто 42 і 52 Відділи СУА. І то не випадково. Бо 42 Відд. СУА дав 27 літ тому поштовок до заснування 52 Відділу, іншими словами — матері з 42 Відділу заохотили своїх дочок оснувати 52 Відділ СУА. А тепер їх знов злучив цей почин у спільній імпрезі.

Дня 31. травня ц. р. зійшлись членки і гості у привітній залі Дому Молоді. Голова 42 Відділу п-ні Марія Пашук відкрила свято, прохаючи о. пароха В. Головінського провести молитву. Потім передала ведення свята п-ні Стефанії Вовчак, містоголові 52 Відділу СУА. Першою точкою програми був виступ октету 43 Відділу СУА. Його провадить диригентка п-ні Ірина Чумова так гарно, що він уже став прикрасою місцевих імпрез. І тут присутні привітали октет рясними оплесками, а п-ні О. Грабовенська, голова 43 Відділу СУА, представила усіх співачок. На початок октет відспівав танго „Сон“ в музичній обрібці Ірини Чумової, що його спеціально підготував на це свято. Цю пісню присвячено всім матерям, прийняти на святі, і тим, що на рідних землях залишились самотніми і ввижаються нам тільки у сні. Другою піснею була улюблена „Українська баркароля“ С. Людкевича, що її октет звичив на бажання п-ні О. Лотоцької, дарма, що вона через об'їзду не могла прибути на свято.

Слідувала деклямація двох дівчаток із школи СС. Василянок — Галини Петрович і Лесі Кузьми. У віршах вони звеличали матір і вручили квіти в гарній керамічній вазі п-ні Анні Сивуляк, почесній голові Окр. Ради СУА та довголітній членці Управи 42 Відділу. Це ж бо головно її заходами здійснено 27 літ тому заснування 52 Відділу і в її домі проведено перші зустрічі. Тепер прийшла нагода пригадати цю її заслугу.

Врешті пані товстмастер запросила присутніх до смачного обіду, що його приготували головно членки „дочерного“ Відділу пп. Яремко, Лисович, Зібра, Ньюмен, Кі, Летнанчин, Бриндзей та їх голова п-ні Амелія Бохей. Допомагали також членки 42 Відділу пп. Дава, Качмарчик і невтомна п-ні А. Сивуляк. Але подавали до столу тільки членки з молодшого Відділу, даючи своїм матерям відпочати.

По обіді продовжувано програму.

П-ні Анна Сивуляк привітала голову Окр. Ради п-ні В. Цегельську, почесну членку п-ні Анну Бойко і представниць інших Відділів СУА, що прибули — п-ні Макух (10 Відд.), пп. Чайковську і Кочерган (20 Відд.), пп. Банах і Одежинську (41 Відд.), пп. Богачевську і Соневницьку (43 Відд.), п-ні Фостик (46 Відд.), пп. Баб'як і Савчак (48 Відд.). Слідувала доповідь п-ні Л. Бурачинської, членки 42 Відділу СУА, яка з'ясувала прикмети матері Союзняки, подаючи приклади з історії СУА впродовж 40 років. Потім промовила англ. мовою п-ні Амелія Бохей, голова 52 Відділу СУА. Вона зворушливо описала труднощі, що їх зустрічала мати-емігрантка на своєму шляху. Помимо цих твердих початків вона зуміла виховати своїх дітей на цінних громадян. На кінці своєї промови вона зложила привіт-подяку своїй рідній матері п-ні А. Сивуляк. На закінчення програми октет 43 Відділу відспівав в'язанку стрілецьких пісень. У знаменитому виконанні хору це зворушило всіх, бо ж саме переживаємо ювілей 50-ліття Укр. Січ. Стрільців. Хоч тим пісням теж по 50 років, то в них повно життя і радості. Зокрема вдячні ми п-ні Ірині Чумовій, що вміє їх усе в новій формі подати.

Наприкінці п-ні Марія Пашук, голова 42 Відділу, подякувала виконавцям за труд, а всім іншим за участь у Святі Матері-Союзняки. Це був справді приклад, як діє материнський дух у нашій організації та як уміємо його пошанувати й закріпити. **Присутня**

Свячене 43 Відділу СУА

Коли завітає весна в нових розкішних шатах — це знак, що йдемо на зустріч радісним Великоднім святкуванням. Кожного року стрічаємо це свято з найдорожчим спомином прегарних традицій із рідного села, що лягли в основу нашої старовинної, ще дохристиянської культури. Хто ж не пам'ятає звуку дзвонів, гуку моздирів, гагілок, цокання крашанками, обливаного понеділка, а вже свячення пасок під церквою і врочисті триденні святкування були завершенням цього дня. З усіх усюлів лунало „Христос Воскрес“, що мов ясний промінь загрівало серця наші взаємною любов'ю і духовою єдністю. Тому в програмі 43 Відділу є кожного року влаштовувати Свячене.

Ця святочна трапеза дає нам нагоду, як одній родині, скласти собі ширі по-

бажання, зрозуміти значення таких святкувань, а в них ролю жінки, як переємниці української традиції на чужині. Дня 11. квітня в гарній залі „Тризуба“ працюючі членки 43 Відділу заставили столи, що своїм естетичним виглядом і смачними стравами аж манили, щоб до них засісти.

Голова Відділу відкрила свято, а Впр. о. парох В. Головінський поблагословив труд наших рук та сердечними словами вказав на цю велику працю, що її виконує Союз Українок Америк для нашої громади, закликаючи поборювати всі перешкоди і так, як колись Ангел відвалив важкий камінь із гробу Христа, щоб могла воскреснути Правда, так і українські жінки мають йти вперед до намічених ідеалів, що ними є Церква і Народ. Ми вдячні о. пароху за його слова призначення. У своєму слові голова поклала натиск на традицію, як головний чинник у вихованні молодого покоління. Ця традиція першзавсе має зберігатись у наших родинах і діти наші мають із нею зростати в почутті її багатства і краси нарівні з культурою інших народів. Пригадаймо собі слова Т. Шевченка у вірші „Розрита могила“:

Чи ти рано до схід сонця Богу не молилась?

Чи ти діточок непевних звичаю не вчила?

Для нашого Поета забути звичай такий же гріх, як не молитись Богові. За смачною вечерею минав час, що ми його переплітали гарною програмою. Студентка Зірка Колінко з чуттям виконала речитативу вірша Юри Шкрумеляка „Заграє дзвін воскресний і для нас...“ і влила в нашу серця велику надію на кращі дні. Її дзвінкий, а все ж м'який голос зачарував усіх приєднаних, за що рясними оплесками зложили їй подяку.

Як велить звичай, Пластунки 14-го Куреня в барвних лемківських строях вивели хороводи, а на добавок заспівали ще дві народні пісні „Чого вода каламутна“ і „В неділю рано дровка рубала“. Українська молодь усе близька нашому серцю, а ще до того, коли вона з великою любов'ю виконує рідну пісню чи танок! Оплескам не було кінця. Дуже вдалими і зовсім новим був виступ музичного тріо під провідом проф. П. Пруса, що виконав „Український танок“ муз. Овчаренка. Це дуже миле тріо (скрипка, чельо, фор-

тепіан) усі зустріли з великим захопленням і признанням для його диригента.

Відома наша співачка, ліричне сопрано пні Наталія Андрусів (членка 43 Відділу СУА) в супроводі тріо відспівала „Пісню про киттар“, муз. Я. Барнича, що в її виконанні звучала чисто немов хрустальні води карпатських рік, а ніжне і повне переживання виконання — мов тихий шум смерек на високих полонинах. „Пісня з полонини“ в муз. обрібці Овчаренка перенесла нас усіх серцем і думкою в рідні місця і нам увидались гуцульські стаї та веселе мекання розбавленого стада, що його постух жене на пашу, і сумний спів сопілки, що журбу виливає за долю своєї отари. Наталія Андрусів прегарно володіє голосом і виконані нею пісні ворухать слухача до глибини душі. Тож не дивно, що гості дякували рясними оплесками та прохали наддатків.

Цілість імпрези з дуже культурною мистецькою програмою в усіх приєднаних залишила милий спомин та ще більше закріпила товариські зв'язки. Після офіційної частини гості забавлялись при звуках оркестри.

На цьому місці почуваємось до милого обов'язку скласти подяку всім виконавцям, себто нашій дорогій молоді та п-ні Наталії Андрусів за зорганізування музично-вокальної програми, що в великій мірі причинилося до успіху імпрези. Проф. П. Прусові за музичний супровід щире Спасибі!

Осипа Грабовенська

Дитяча зустріч Світлички Відділу

Наша Світличка, що з великим успіхом провадить свою роботу, не забуває, що крім науки треба дітям трохи побавитись. Тому кілька разів до року влаштовуємо зустрічі малят, що під доглядом учительки п-ні М. Синецько проводять весело час.

Неділя по полудні — це найкращий час і саме 11. травня ц. р. соняшна гарна днина на це дуже надавалась. Біля 50-теро дітей і їхні батьки зішлись на спільне дозвілля. Бо ж і втомленим мамам хочеться десь „піти між люди“ і хоч на кілька годин забути про клопоти. Пісні, марші, казочки, довірливі забави, а ще й до того, коли це не звичайна забава, а костюмівка, можна собі уявити, скільки було гамору й сміху!

Дітвора дуже любить спільні зустрічі і справді треба подивляти, як

скоро ці найменші не поступаються старшим. Смачний буфет (дар матері) скріпив не тільки дітей і гостей, але дав теж і прихід для Світлички. Найбільше „бавляться“ вчителька та виховна референтка (аж піт очі заливає!), але яка це вдячна праця над дітьми, що виростає у світличці і є нашою гордістю. Тому ніхто не жаліє того труду, бо бачить, які великі користі дають такі зустрічі, як малюють себе бачать, а тим самим врастають у середовище українських дітей.

А по зустрічі закипіла праця у Світличці. Учителька п-ні М. Синейко підготовляє на закінчення шкільного року драматичну картину, як рівнож і програму градації для тих, що закінчують 3 роки навчання у Світличці. Така то наша Світличка, повна гамору й щебету, але й повна відповідальної праці за виховання наших дітей.

Річні збори 46 Відділу СУА

Дата: 23. лютого 1964.

Збори відкрила голова п-ні М. Мила молитвою і привітала голову Централі п-ні О. Лотоцьку.

Президія: п-ні Олена Лотоцька, голова, п-ні М. Прокопович, секретарка.

Звіти Управи зложили — п-ні М. Мила, голова, п-ні М. Прокопович, секретарка, п-ні А. Візнер, касієрка, та референтки: п-ні З. Терлецька, культ.-освітня, лп. Харук і Слободян сусп. опіки.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ начислює 29 членок, що вплатили вкладку. Відбув 10 місячних сходин, у тому два святотні. На кожних сходинах вшанується день народин членок, що в тому місяці припадають.

б) Культ.-освітня й імпрезова: На сходинах відчитано такі доповіді: „Спомян про бл. п. Кекилію Гардецьку“ (п-ні З. Терлецька), „Про Миколу Лисенка“, „Життя О. Кобилянської“ (п-ні М. Прокопович). Одні святотні сходини були присвячені роковинам О. Басараб, патронки Відділу, і складались із доповіді і двох деклямацій. Другі святотні сходини були присвячені Жінці-Героїні на підставі творчости Лесі Українки. У Різдвяному часі сходини були присвячені коляді. Членки розказували про Різдвяні звичаї у своєму селі. Відбулося двічі бінго.

в) Господарська: На кожних сходинах подається перекуска і чай. Членки Відділу взяли участь у показі печення, що його провела фірма електричних

кухонь, а заохотила до того п-ні А. Кульчицька. Завдяки розпроданим білетам із того прийшов до Відділу дохід.

г) Сусп. опіка: Доглядачки хворих відвідують хворих членок, вдома й у шпиталях. Членки Відділу допомагають парохії у робленні вареників на дохід церкви.

г) Фінансова: Відділ мав 165.25 дол. приходу, і 147.25 дол. розходу.

Контр. Комісія: Іменем її п-ні Ольга Фостик подала до відома, що книги Відділу знаходяться в порядку і поставила внесок на удління абсолюторії, що збори одонголосно ухвалили.

Промова п-ні О. Лотоцької почалась від признання для Відділу, що незабаром завершить своє 35-ліття. Вона підкреслила, що цим старшим членкам нераз уже трудно нести громадські обов'язки, що вони вже не можуть бути такі активні, як давніше. Але все ж вона бачить у них охоту бути в своєму гурті дальше. Бо ж не можна нехтувати пройденим шляхом і занехати дорібок тих 35 років. Їх приязності в організованій сім'ї потребує Централь й Окр. Рада, їх щире серце цінить кожен Відділ. Тому вона вітає їх готовість своїм материнським словом і бажає їм сил і успіху в дальшій праці.

Пожертви Відділу: Зложено 50 дол. на церкву св. Отця Миколая, 50 дол. на парохіяльну школу, 10 дол. на старечий дім СС. Служебниць і 10 дол. на Сиротинець СС. Василіянок.

Нова Управа: п-ні Меланія Мила, голова, п-ні Стефанія Борецька, місто-голова, п-ні Мирослава Прокопович, секретарка, п-ні Анна Візнер, касієрка. Референтками стали — п-ні Зеновія Терлецька культ.-освітньою, лп. Анна Харук сусп. опіки, п-ні Кулняк господарською. Делегатка до Окр. Ради — п-ні Зеновія Терлецька. Почесний член — п-ні Антонія Кульчицька.

Контр. Комісія: лп. Ольга Фостик і Губко.

Збори закрила перевибрана голова, дякуючи п-ні О. Лотоцькій за слова признання, а членкам за довір'я. При скромній перекусці членки ще довго гуторили. Темою розмов було відмічення 35-ліття, що Відділ приготує на осінь.

Культ.-освітня референтка
Зеновія Терлецька

**Два рази дає, хто скоро дає!
ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!**

РОЧЕСТЕР, Н. Й.

Гостина п-ні Олени Лотоцької

В днях від 12. до 19. квітня Рочестерські Віділи СУА мали честь гостити в себе голову СУА п-ні Олену Лотоцьку. Приїхала вона до нашого міста на святкування ювілею СФУЖО та на відвідини обох Відділів СУА.

Дня 16. квітня відбулась товариська зустріч членок Управи 47-го Відділу з п-ні Лотоцькою у гостинному домі п-ні Марії Крамарчук. Членки з зацікавленням слухали різних інформацій про діяльність Централі СУА, ставлячи запитання та прохаючи порад на різні пекучі організаційні справи Відділу. Пані голова вичерпно відповідала на всі запити, часто даючи приклад, як те чи інше питання розв'язали в себе інші Відділи СУА. Майже до півночі протягнулася ця зустріч у мильній, товариській атмосфері, при чайку та солодкім.

У неділю всі членки 47 Відділу мали честь гостити на своїх Ширших Сходинах дорого Гостю, яку привітали довгими оплесками. Голова п-ні Анна Капітан щиро привітала п-ні Лотоцьку від усіх членок нашого Відділу і просила розказати про працю Централі СУА. П-ні Лотоцька докладно розказала про успіхи та досягнення Централі, насвітливши питання організаційні, суспільної опіки і культурно-освітні. Створення нових Відділів СУА — це наше найважливіше під цю пору організаційне завдання. Відділи, що заснувались більше як 30 років тому занепадають і в недалекому майбутньому грозить нам значне зменшення кількості Відділів. Тому треба творити Відділи з молодих матерей, яких під цю пору є мало зорганізованих. Суспільна опіка, яка займається допомогою Бабусі, школами українознавства в Німеччині та Австрії, дає допомогу таким же школам у Бельгії.

П-ні Лотоцька докладно зупинилась над поінформуванням членок про можливості заснування дому для літніх жінок, про заснування світличок для дошкільної дітвори, про потреби „Нашого Життя“, про спосіб ведення ширших сходин, щоб ними зацікавити якнайбільше членок. До кожного питання членки Відділу ставили свої запитання, на які п-ні Лотоцька давала вичерпні відповіді.

Господарський реферат Відділу під проводом п-ні Д. Боберської погостив присутніх смачним печивом та кавою. Пізно вечером розійшлись членки

домів, задоволені з зустрічі із „своєю головою“, як її у нас тут усі називають.

Віriamo, що приклад жертвенної, повної посвяти праці жінки, на чолі США, якою є п-ні Лотоцька, послужить прикладом тим жінкам, які отягаються від праці у своєму Відділі, а всім іншим додасть ще більшого запалу та зацікавлення для праці для добра українського жіноцтва.

Мирослава Приймак

БОФАЛО, Н. Й.

Гостина голови Централі США

Ширші святочні збори, намічені на день 18. квітня ц. р., попередили збори Управи, у гостинному домі імпрезової референтки п-ні Ірини Дорошак, дня 17. квітня ц. р., на які прибула голова Централі США п-ні Олена Лотоцька і тут відбулася зустріч з членами Управи.

Тому, що голова нашого Відділу п-ні Люба Тимчук виїхала до Нью Йорку у своїх важких родинних справах, усї функції, зв'язані з цією зустріччю, перейшли на містоголову п-ні Емілію Стасюк.

Містоголову п-ні Е. Стасюк привітала голову Централі, представила з черги поодиноких членок Управи і їх функції. П-ні О. Лотоцька інформувала членок про різні ділянки праці життя Централі США і Відділів упродовж 38 минулих років та ділилась споминами з минулого. Членки в заміну порушили біжучі справи Відділу та розв'язували з головою Централі США різні важливі організаційні проблеми.

В суботу, 18. квітня ц. р., відбулись **ширші святочні збори** нашого Відділу о год. 6-ій вечора. Членки з'явилися досить численно на прибуття шановної гості. Появу п-ні О. Лотоцької на залі привітали членки ентузіастичними оплесками. Містоголову Е. Стасюк відкрила ширші святочні збори, привітала голову Централі США в імені Управи та членок. Ще раз оплески на залі.

П-ні О. Лотоцька привітала особливо теплими словами дуже проріджені ряди давніх емігранток і передала свій привіт тим членкам давньої еміграції, що не були присутні на зборах. Немеш сердечно привітала численно зібраних молодих членок, що згідно з думкою п-ні голови повинні перебирати провід і працю в свої руки. Майже в двогодинній доповіді довідалися

членки про багатогранну працю Централі США враз із Відділами впродовж минулих 38 років.

Про моральну і фінансову допомогу нашим братам, яку вислав і висилає Союз Українок Америки ще сьогодні до різних осередків Європи, як Німеччина, Бельгія, Австрія й інші.

Накінці п-ні О. Лотоцька дала огляд зорганізування, праці, завдань і успіхів СФУЖО на протязі 15 літ.

Вказала п-ні голова Централі США на важливість організаційного життя, яке має свою велику силу. Про осяги жінок на міжнародньому форумі, де п-ні голова Централі США чи інші делегатки США мали змогу промовляти в обороні поневоленої Батьківщини та нашої страдальної Церкви. Про місце зв'язків і репрезентації перед американськими жіночими організаціями, як Генеральною Федерацією Жіночих Ключів, або Національною Радою Жінок Америки. Там українська жінка має вступ, про який колись не могла думати і там із нами тепер числяться.

Дальше почули ми про початкові труднощі журналу Наше Життя, про дальшу працю в цьому напрямі й успіхи цієї праці, а тепер про успішний 20-літній ювілей журналу Наше Життя.

Ще одна важлива подія, а це побудова пам'ятника Т. Шевченка у Вашингтоні та поїздка до Вашингтону на відкриття цього пам'ятника в дні 27-го червня 1964 р.

На закінчення офіційної частини містоголову подякувала п-ні О. Лотоцькій за труд у зв'язку з відвідинами Відділу, за цінні інформації і вказівки на полі організаційного життя Відділу, а зкінчі вручила від Відділу пожертву у висоті 100 дол. на Дім США у Філадельфії.

Опісля при каві та солодким обмінювались членки думками і в дружній розмові з п-ні О. Лотоцькою засягали різних порад. Так пережив наш Відділ ще одну рідкісну, але радісну подію у зустрічі з головою Централі США і ця зустріч оставила в душі дорогі спомини з минулого, а на будуче підкріпила нас до дальшої праці для добра організації.

Емілія Стасюк, містоголову

Прийдіть на імпрезу найближчого Відділу США! Пізнаєте громадську готовість нашого жіноцтва й відчуєте теплу, товариську атмосферу.

ЛОС ЕНДЖЕЛЕС, КАЛІФ.

Свято Матері

В цьому році наша дітвора й молодь зложили поклін матерям урочистою й оригінальною програмою. Програму цю підготували не лиш усі українські школи і молодь, але також 55 Відділ США. Пропозицію п-ні І. Сіак, голови Відділу, щоб нашій дітворі дати також нагоду моделювати нар. укр. вбрання і вишивані суконки, прийнято з ентузіазмом.

Свято започаткував реферат, який виготовила та прочитала культ.-осв. референтка п-ні О. Муць. П-ні Оля відчитала також із надзвичайним чуттям вірш „До Мами“ Романа Олексичина, написаний спеціально на це свято. Опісля, на тлі декорації, яку виконав по-мистецьки п. В. Бульчак, усі діти, відповідно уставлені, з квітами в руках, виголосили збірну деклямацію та заспівали пісню в честь Божої Матері. П. В. Божик відчитав вірш Тичини „Скорбна мати“. П. І. Овечко свій вірш „Навчи мене, мамо“.

Дальше пописувалися поодинокі солісти й групи дітей. І так: 14-літня В. Вестон відограла на фортепіані „Балет із Роземонт“ Шуберта та „Угорську Рапсодію“ Келлінга. Леся Полотнянка деклямувала вірш „За Україну“, Г. Гнип вірш „Мама і я“ О. Кобця, Ю. Корінець відограв на акордеоні народні пісні. Також на акордеонах (дуєт) відограла народні пісні Д. Сабат і Б. Корінь, а дівчатка Ірця і Галя Дах, Х. Колісник, Л. Полотнянка і Р. Чужак затанцювали народній танок — козачок. Студент Е. Снлик відограв на фортепіані Елегію Лисенка і Прелюд Гліяра. На закінчення першої частини свята діти відограли п'єску „Пригода на полянці“.

Програма була старанно підготована, з великим накладом праці вчительського збору (пп. З. Осадца, А. Корінь, Л. Маланчук, Н. Окрушко, А. Валюх і В. Божик).

Українські школи в Лос Енджелес начисляють около сотні дітей, а навчання відбувається правильно що-суботи, мимо того, що деяким батькам доводиться довозити дітей із дуже віддалених місцевостей (окол 25—30 миль).

Великою атракцією імпрези у другій частині був показ українського народнього дитячого вбрання і вишиваних сукончок, що його зорганізували пані з 55 Відділу США. На спеціальному підвищенні, застеленому

зеленим сукном, в освітленні рефлекторів, запрезентували наші діти своїм мамам і зібраній публиці сім народніх строїв і шістнадцять суконочок із стилевими вишивками з різних областей України. Слід підкреслити, що стилем вишивок і елегантністю показ цей міг задоволити навіть найбільш вибагливу публицю. Всі строї й суконочки вишивали та шили мами спеціально на цей показ.

Участь у моделюванні брали: Мартуся й Ірочка Микитин, Тиміш Чайківський, Леся Корінь, Катруся Маланчук, Оксана Всеволод, Христя Осадца, Мона Снилик, Лізуня Вестон, Христинка Яворська, Юрчик Шумний, Оксана і Зеня Стойки, Анна Івашко, Ліда Васишин, Христя Полотнянка, Зірка Більчак, Марійка Васильків, Наталка Пайда, Тарасик Брікнер, Оксана Городецька, Леся Полотнянка і Роксоляна Чужак.

Конферансіє переводили дуже добре студ. М. Вибачинська по-українськи й учениця середн. школи А. Окрушко по-англійськи. М. Вибачинська відчитала також вірш „Українська Мадонна“ Лесі Храпливої, а живим образом „Виряджала мати свого сина“ на тлі деклямації „На день матері“ Ляиси Мурович, яку віддеклямувала О. Брікнер, закінчено свято. Участь у живому образі брали: п-ні Н. Микитин — мати, п. Е. Снилик — син-козак, студ. І. Івашко — дівчина-наречена і М. Снилик — сестричка.

Імпреза осягнула великий моральний успіх.

Присутня

Звіт із діяльності 55 Відділу СУА

На перших сходинах Управи дня 10. березня 1963 накреслено план праці на цілий рік. Його здійснено, як слідує:

Організаційні справи: Три рази відбулись ширші сходина членок, а 7 разів засідання Управи. Відділ начислює 54 членки, прибуло 6 нових. Велика увага в праці була звернена на співпрацю з молоддю, яку притягали до виступів на імпрезах.

Культ.-освітня праця: Ширші сходина були присвячувані якійсь видатній людині. Перші — пам'яті Олени Кисілевської (доповідь п-ні Олі Романюк), другі роковинам Лесі Українки (доповідь п-ні Наталії Березовської), треті роковинам Ольги Кобилянської (доповідь і читання уривків п-ні Олі Романюк).

Дня 19. травня 1963 відбулось тра-

диційне Спільне Свячене, що вже було обговорене в журналі. Дня 27. жовтня 1963 відбулося Свято Лесі Українки, получене з показом українського народнього вбрання. Дня 10. травня 1964 відбулось спільно з українськими школами Свято Матері, на якому був показ дитячого вишиваного вбрання. Відділ взяв участь в імпрезах місцевої громади, як ювілею громадської праці інж. Л. Романюка, маніфестації 30-ліття штучного голоду в Україні, ювілею 30-ліття мистецької праці Григорія Китастого.

Суспільна Опіка. Відділ вислав 8 одягових пачок до Польщі й Австрії (посилка коштувала 62 дол.). Дано грошову допомогу одноразово 25 дол. і щомісяця по 10 дол. невилічимо хворому.

Зв'язки: Відділ закупив Енциклопедію Українознавства англ. мовою та подарував її американському дівочому каледжові в Лос Енджелес.

Нар. мистецтво: З локазу народнього вбрання Відділ виконав гарне тابلіо з найкращих строїв і переслав до Централі СУА.

Із звіту голови п-ні Ірини Сіак на річних зборах Відділу 25. V. 1964.

ЮТИКА, Н. Й.

Великодній Базар 57 Відділу СУА

Два такі прості, цілком незаметні слова, та для нашого Відділу і громадянства мають майже магічну силу. Великодній Базар не є лиш звичайною перепродажжю таких чи інших речей, або лишнього печива наших пань-членок. Для нас воно має глибше значення. Чейже тут іде про допомогу нашим братам і сестрам за океаном, залишенцям.

Хоч громада Ютики численно дуже мала, то жертвенністю і доброю волею старається дорівняти сильнішим від себе. Бо чи ж є щось приємнішого, як бути комусь потрібним і мати змогу порятувати менш забезпечених від себе, хоч мінімально. Знаємо, як високо вони цінять нашу добру волю. Тому горнемось усі помагати, чим хто може.

Організуванням, як також продажжю займається вже від років наша, неперевершена в цьому напрямі, референтка суспільної опіки, п-ні Володимира Величко. Допомагали їй цим разом при продажі: п-ні Стефа Чорна, Анна Кошикар, Розалія Рабарська та Слава Козій.

Майже не було таких пань-членок, щоб чим небудь не причинились до успіху цієї імпреди. Чистого доходу було 89.00 дол. Складаємо всім ширю подяку.

Фалина Войтович, прес. реф.

ЛОРЕЙН, ОГАЙО

Свято Жінки-Героїні

Щороку 69 Відділ СУА відзначає пам'ять жінки-героїні. Цього року, дня 17. травня, відправлено в обох українських церквах панахиду за упокій їх душ, в якій членки Відділу взяли зорганізовану участь. Увечері відбулась академія, присвячена трагічним роковинам смерті Ольги Басараб. Оформленням сцени зайнялась імпрезова референтка п-ні Л. Любінецька. По середині сцени виднів портрет О. Басараб роботи п-ні М. Зубаль, прибранний чорною крепою. Над портретом був напис „Поклін героїням“, а під портретом на столику китиця червоних троянд. Свято почалось доповіддю п-ні М. Яців, яка накреслила життєвий шлях і трагічний кінець Ольги Басараб. Доповідниця відмітила найбільш суттєві і цінні моменти з її життя та підкреслила посвяту для національної справи. Добре опрацьована й гарно виголошена доповідь прикувала увагу присутніх. Черговою точкою програми був виступ хору СУА під управою п. Юрія Любінецького, що відспівав чотири пісні — „Боже, вислухай благання“, „Україно моя рідна“, „Встає хмара з-за лиману“, „Чумацька пісня“. Виступ наших хористок публиця сприйняла дуже прихильно. Збірну деклямацію „Контра спем“ Лесі Українки зі зрозумінням віддали дівчатка, доні членок — Ірка Ганчарик, Наталя Івасишин, Луїза Химич і Оля Шуя. Деклямацію підготувала п-ні Стефа Лучковська. Інсценізацію „Грішниця“ Лесі Українки під управою п-ні Е. Мацілінської виконала дуже вдало пластова група. — Участь брали — лп. Мотря Мацілінська, Маруся Сухарчук, Зірка Пашин і Марко Лучковський. Всі вив'язались дуже добре зі свого завдання.

Скромна, але добре підготована програма залишила на присутніх помітне враження.

Марія Пашин

Передплатниці, що прислали передплату, дивуються нераз, що їх виплата не зараз відмічена на адресі.

ШИКАГО, ІЛЛ.

Свято Матері Дитячої Світлички СУА

Це свято підготувала голова Відділу п-ні В. Хрептовська, яка перебрала ведення Світлички від б. вчительки п-ні М. Нагорняк. Діти відспівали пісні, виголосили збірну деклямацію п. н. „Це для тебе, мамо“ та подали матерям рисуночки свого укладу. Потім діти разом із матерями засіли до кави, солодкого й морозива, що підготували госп. референтки. По цьому підвечірку п-ні С. Закревська відчитала доповідь на тему „Мати“ і виголосила вірш „Найкраще слово“.

На закінчення голова п-ні В. Хрептовська побажала матерям „многая літа“ і подякувала за те, що прибули.

Софія Закревська
пресова реф.

ДЕНВЕР, КОЛОРАДО

Річні збори 75 Відділу СУА

Дата: 10. травня 1964.

Збори відкрила голова п-ні С. Левченко молитвою.

Президія: п-ні Марія Горчаківська голова, п-ні Марія Фіглюс, секретарка.

Звіти Управи зложили голова й референтки.

Контр. Комісія: Іменем її п-ні Софія Карабай поставила внесок на уділення абсолюторії, що збори одногосно ухвалили.

Нова Управа: п-ні Стефанія Левченко, голова; п-ні Марія Фіглюс, місто-голова; п-ні Марія Горчаківська, секретарка; п-ні Олександра Беймук, касієрка. Референтками стали — п-ні Стефанія Стебельська організаційною, п-ні Олена Орищин культ.-освітньою п-ні Стефанія Левченко імпрезовою, п-ні Генрика Власенко мистецькою, п-ні Стефанія Дутчак виховною, п-ні Леся Беймук сусп. опіки, п-ні Дора Колтунюк пресовою, п-ні Марія Нижник господарською.

Контр. Комісія: пп. Софія Карабай, Марія Биковська, Лідія Кузьмич, Анна Чайківська.

По закінченні зборів голова відбула коротку нараду в справі ще перед ваканціями запланованого пікніку. **Д. К.**

Не маєте змоги активно працювати в Відділі СУА? Вступіть все ж таки, бо Ваша приналежність і Ваша вкладка скріплюють жіночий рух.

ВАШИНГТОН, Д. К.

Звіт із діяльності 78 Відділу СУА ім. Олени Степанів

Відділ відбув **трое ширших сходин**, а саме: сходини 8. березня були присвячені патронці Відділу Олені Степанівній, на яких п-ні Олена Канда виголосила опрацьовану доповідь, вказуючи на життєвий шлях жінки-воєнка та суспільної діячки.

В другій частині сходин обговорено різні організаційні справи та створено референтуру суспільної опіки, яку очолює п-ні Міра Залуцька та п-ні С. Копко.

Ширші сходини 5. квітня були проведені зі спільним свяченням. При гарно святочно накритому столі традиційними стравами засіло 21 членок Відділу, як одна родина. Трапезу посвятив о. Т. Данусяр, а всі членки відповідали та по спільному відспіванні „Христос Воскрес“ голова Відділу п-ні Р. Сьокало підходила до кожної присутньої із свяченням яечком та складала побажання. При споминах про наш Великдень в Україні та веселій гутірці пройшов цей такий приємний, у родинному настрої, вечір.

Ширші сходини 3. травня були присвячені „Матері“. В дуже гарному та оригінальному рефераті п-ні С. Дячок з'ясувала історію початку святкування Дня Матері. П-ні С. Скасків від імені Відділу побажала найстаршій матері, членці п-ні Л. Петрик, вручаючи їй волошки, символ наших рідних українських піль та наймолодшій п-ні В. Джулинській подала фіялки, при чому відспівано многоліття всім українським жінкам. При чайку, перекусці та солодким обговорено справи: сусп. опіки, Дитячої Світлички та відбутої мистецької виставки.

Великим досягненням Відділу — це створення **Дитячої Світлички** на початку квітня, за ініціативою п-ні В. Джулинської. Світличку провадять професійно та з великою посвятою п-ні С. Дячок, а до помочі має свою доню п-ну Ляриску, яка при фортепіяні акомпаніює до співу та ритміки дітям. Кожної суботи відбуваються заняття, на яких пересічно є двадцяттеро дітей, від 3—5 літ. Багато часу присвячує теж п-ні М. Залуцька, скарбничка нашого Відділу.

За ініціативою культ.-освітньої референтки п-ні Е. Процінської відбулася 3-тижнева мистецька виставка наших вишивок, різьби, кераміки та

писанок у „Хемікал Сосаєті“, вже описана в нашому журналі.

Суспільна опіка, яку очолюють пп. Міра Залуцька та Стефанія Копко, почала працю з великим запалом. Пані виголовили Великодній кошик для старенького священика, який із вдячності відправив Службу Божу за членок Відділу. Зібрали багато речей та вислали два пакунки потребуючій родині в Мілвокі. В першій мірі це заслуга п-ні М. Залуцької, яка виявляє великий запал та охоту помочі другим.

Відділ зайнявся також улаштуванням зустрічі п-ні М. Гарасовської-Дачишин із громадянством, яка поділилася враженнями з подорожі по нашій Лемківщині та Польщі, висвітливши при цьому дуже цінну збірку своїх образів у діпозитивах.

По доповіді відбулася гутірка при солодким та каві.

Подала **Мирослава Скасків**

ДІТРОЙТ, МИШ.

Основні збори нового Відділу СУА

Дата: 8. березня 1964.

Присутні: п-ні Анастасія Вокер, голова, і п-ні Лідія Колодчин, орг. референтка Окр. Ради та 13 пань, майбутніх членок Відділу.

Збори відкрила молитвою п-ні Л. Колодчин та привітала присутніх.

Президія: п-ні А. Вокер, голова, п-ні С. Лопатяк, секретарка.

Промова голови зборів подала короткий огляд праці СУА. Пані голова підкреслила, що це організація аполітична і без різниці віровизнань. Має за завдання скріпити ролю жінки-українки у своїй спільноті та завдання жінки в Америці. Дальше підкреслила великі осяги організації, якими можна гордитись. СУА належить до Національної Ради Жінок Америки та до Ген. Федерації Жіночих Клубів. Посереднім звеном між Централєю і Відділами є Окружні Ради, що складаються з представниць Відділів. У Дітройті є 9 Відділів, на заході міста — 23, 37 і 58, а на сході — 5, 26, 31, 56, 63 і 76. Окрім того є Відділ СУА у Ленсінгу, що існує вже 20 літ. Вкінці пані голова з'ясувала фінансові зобов'язання Відділу до Централі, а членок до Нашого Життя.

Вибір Управи: П-ні І. Любодозька, голова; п-ні І. Чучман, м.-голова; п-ні Т. Сисак, секретарка; п-ні С. Бохенська, скарбник. Референтками стали:

п-ні Н. Вонсуль організаційною, п-ні Л. Блюй імпрезовою, п-ні О. Василина господарською.

Контр. Комісія: п-ні С. Мигаль, голова, пп. М. Лазарчук і Кіналь, члени.

Провід зборів перебрала нововибрана голова, яка подякувала за довір'я, а п-ні А. Вокер побажала новій Управі успіху в праці.

Збори закрила п-ні І. Лободоцька, подякувавши п-ні Вокер за ведення зборів, а іншим за присутність.

Стефанія Лопатяк, секретарка

БРОНКС, Н. Й.

Основні збори 82 Відділу СУА

Дата: 10. травня 1964.

Збори скликано заходом Ініціативного Гуртка місцевого жіноцтва в залі церкви св. Покрови. Їх відкрила п-ні д-р Ірина Падох, орган. референтка Окр. Ради СУА.

Президія: п-ні Ірина Падох, голова, п-ні Оксана Миськів, секретарка.

Доповідь п-ні Ірини Падох з'ясувала цілі й завдання Союзу Українок Америки.

На внесок голови Ініц. Гуртка ухвалено оснувати Відділ СУА.

Управа нового Відділу: п-ні Євдокія Лисько, голова; п-ні Софія Раковська, містогорова й орг. референтка; п-ні Оксана Миськів, секретарка; п-ні Надія Попель, скарбничка. Референтками стали — п-ні Ірина Іванчишин культ.-освітньою й виховною, пп. О. Гентиш і К. Колянківська імпрезовими, пп. Л. Гошовська, Марія Халуца і Наталія Сельська сусп. опіки, п-ні О. Гірна господарською, пп. В. Бачинська й Е. Чорнодольська вільними членами Управи.

Контр. Комісія: п-ні Наталія Клецор, голова, пп. Д. Лиско, Я. Лісовець члени, а пп. Таня Семчишин і Рома Оленська, заступниці.

Наприкінці зборів новообрана голова Відділу п-ні Є. Лиско подякувала п-ні І. Падох за доповідь, а привітним за участь у зборах. Крім того заповіла, що незабаром відбудуться ширші сходи членства, на яких буде відчитаний статут організації і поданий плян праці.

По закритті зборів відбулась скромна перекуска, в якій взяли участь представниця Окр. Ради і членки новоствореного Відділу.

Наталія Клецор, пресова реф.

Нижче подані звіти наспіли в останньому часі й через те уміщені на цьому місці.

МАЯМІ, ФЛОРИДА

Прийняття з нагоди вінчання

Дня 3. травня зійшлися членки СУА до Нар. Дому, де приготували мило несподіванку для довголітньої Союзнянки п-ні Єви Слободян, що кілька місяців тому вийшла заміж за п. Кіцай з Джерзи Сіті. На прийняття прибули також ближчі й далішні приятелі, щоб побажати старшим молодятм многих літ і всього добра. Як тільки п-во Кіцаї увійшли до залі, музиканти заграли їм марша. Усі гості засіли до гарно прибраних столів. Голова п-ні Лукія Візняк коротким словом привітала молодят і гостей, п-ні Перла Зей вручила їм китичку орхідей, а п-ні Нуся Наконечна подала гарний подарунок від СУА.

Товстмайстром цього вечора був п. М. Дубас. По вечері пп. Наконечна і Рій провели збірку, що принесла 18 дол. З того призначено 10 дол. на передплати для двох „бабусь“, а 8 дол. на прес. фонд Н. Ж. До пізньої ночі забавлялись гості, розважаючись танком і співом.

Анна Наконечна

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Зустріч із мисткинею

З нагоди приїзду й виставки Марії Гарасовської-Дачишин 20 Відділ СУА влаштував для неї зустріч із своїм членством. Це відбулось 20. квітня в залі Дому СУА.

Вечір відкрила голова Відділу п-ні Михайлина Чайковська, привітавши мисткиню у нашому місті. Провід вечора перебрала п-ні Ірина Пеленська, культ. освітня референтка. Вона пояснила, що первісно мисткиня мала дати перегляд своєї творчості, але через брак висвітлювача обмежилась до зreferування своєї торічної поїздки на Лемківщину.

У своїй недовгій та вміло схопленій доповіді п-ні Марія Гарасовська-Дачишин змалювала свою подорож, дала характеристику життя в сучасній Польщі та описала зустріч із мистцями, яких мала декілька. З того найбільше зацікавила всіх оповідь про мистця Никифора в Криниці. Цей талановитий самоук, що вважається одним із найкращих примітивістів у сві-

ті, доживає там віку під опікою польських мистців. А він українського роду й так прив'язаний до своїх гір, що двічі відбув пішки дорогу зі сх. Пруссії, куди його примусово виселено разом із іншими лемками, до Карпат. Мисткиня показала кілька його рисунків, що їх там придбала.

По закінченні доповіді присутні ставили ще питання. Найбільше цікавило всіх життя української спільноти у Польщі. При чаю й солодкім, що їх подали членки Відділу, ще довго тривали розмови. Дуже мило було Союзнякам зустрітись із мисткинею в тісному товариському гурті та виявити їй симпатію, на яку її послідовна мистецька праця заслуговує.

Присутня

ПОТАКЕТ, Р. А.

Річні збори 25 Відділу СУА

Дата: 15. березня 1964.

Збори відкрила п-ні С. Стерпак, молитвою.

Президія: п-ні І. Ганушевська, голова.

Доповідь про сл. п. Ольгу Басараб відчитала предсідниця.

Звіти зложили члени Управи. Зокрема згадали про участь Відділу у делегації до губернатора Чейфі, з нагоди міжнародного тижня, поруч із другими національними групами. Як представниці взяли участь пані — Стефанія Стерпак, Ірина Клюфас, д-р Ольга Коропей, Марія Адамс, Оксана Коропей і Марійка Ганушевська в полтавських строях, Адріанка Клюфас, як малий козак, а Лідуня Клюфас, як гуцулка.

Контрольна Комісія поставила внесок на уділення абсолюторії, що збори одноголосно ухвалили.

Нова Управа: п-ні Стефанія Стерпак, голова, п-ні Ірина Клюфас, містогорова, п-ні Іванна Ганушевська, секретарка, п-ні Олена Тренклер, скарбничка, п-ні Єва Сорока, реф. сусп. опіки.

Контр. Комісія: пп. Ніна Коропей і Алла Юзьвяк.

Іванна Ганушевська, секр.

ПОДЯКА

Рій „Конвалії“ 14-го Куреня ім. Олени Теліги у Філадельфії щиро дякує за приміщення на наш гурткові сходи. Рівночасно прохає дозволу й надалше користати з того приміщення.

Рій „Конвалії“

Молодий сад

Річ була в тому, що, хоч Меляся, вернувшись з трьохрічної едукції у нововідкритому конвікті Сестер Василянок у Львові, вдягнула вже довгу сукню і її почали возити на весілля й празники по сусідських плебаніях, — вона досі не перейшла ще того Рубікону, що ним був баль у Львові.

Правда, цікаво було поговорити і про ті забави, на яких вона встигла вже побувати разом з Олесею, але ця тема була небезпечна: тут легко можна було вразити Олесю. Відколи бо Меляся стала бувати у світі, не тільки Олеся, але й усі інші сусідські попадянки пішли в кут. Мелясю заєдно оточував гурт молоді, її розривали при танці, засипували компліментами і навіть два питомці встигли вже були приїхати на шоломийську плебанію „з поважними“ щодо неї „замірами“. Отець Александер мусів з великим тактом охолодити їх запал, зручно вплітаючи у вступні розмови якесь речення про замолодий ще вік своєї доні та натякаючи делікатно на факт, що в них є старша незаміжня дочка.

Баль у Львові! Ось де була вічна тема, нагода для Олесі розповідати, а для Мелясі розпитувати й розпитувати... Чи справді комітетові у фраках і в білих гляссе рукавичках впроваджують там кожну даму під руку на залю, і, яка, яка властиво, завелика та заля? Більша, як наша церква!? Боже мій, скільки ж то разів можна обтанцювати її з одним тансером, хіба тільки раз? І всі там наравду так чудово повзірані, всі дістають букети від своїх кавалерів і безліч букетиків при контредансі?.. І нема там жадної „петрушки“, бо панове з комітету пильнують, щоб кожна панна танцювала кожний „ангажований“ танець... В тому місці Олесино оповідання (якщо Мелясі пощастило втягти Олесю в таку довгу розповідь) в тому місці Меляся дискретно спускала очі: вона знала, що їй нічого боїтись тієї ославленої петрушки — сидіння під стіною на кріселку, тоді, як інші танцюють — їй жаль ставало старшої сестри і вона несподівано обнімала Олесю й цілувала, намагаючись придумати щось приємне для неї: „А знаєш, Олесю, ти так красно виглядаєш, коли ти весела, як була на празнику у Букоємських!“ Або: „Ти, Олесю, маєш найкраще волосся з усіх дівчат в околиці“. Або ще: „На твоїм весіллю то я напевне буду дружкою, правда?“ А тоді вона схоплювалася й бігла до сусіднього маленького покою гувернантки.

Пані Пастирська, розбуджена розмовою сестер, саме тоді починала викарабкуватися з постелі у своїй довгій, під шию, нічній сорочці, з головою у папільотах.

І тут починалися нові розпитування: І чому пані Пастирська носить такі смішні черевики на таких присадкуватих обсаках? (Меляся витягала з-під ліжка черевики). І чому пані Пастирська підкладає собі той цілий „купер“ (вона піднімала з фотеля чотирикутник з пружин і органтини), коли всі вже перестали його носити? І чому це і чому те?..

Але тут уже приходила крайня пора вмиватися і надягати корсет, першу річ, яку треба було накласти на себе і без якої жадна панна „з доброго дому“ не могла б вийти з кімнати. І так починався ритуал щоденної туалети.

Але сьогодні все було інакше. Олеся лежала, давно прокинувшись, і чекала, коли „та мала“ почне свою біганину і своє випитування, а нічого не ставалося. Це було, справді, щось нечуване й невидане: Меляся лежала досі, не ворухнувшись. Олеся тихенько повернулася на постелі і глянула на сусідне сестрине ліжко. У півтемряві кімнати вона побачила двоє відкритих очей, що дивилися кудись. Олеся безшелесно повернулася назад. Вона знала, вона знала, що діялося з молодшою сестрою. Вона бачила її вчора на тому проході, в їдальні, у салюні за фортепіаном. Її і того молодого чоловіка... Олеся прикрила лице ковдрою. З її очей тихо спливали сльози.

Раптом вона почула шелест і відкрила обличчя: на підлозі, перед її ліжком, сиділа Меляся і дивилася на неї. Наглим рухом вона підхопилася, закинула на Олесину шию руки і стала хутко-хутко обціловувати її мокре від сліз лице. Потім вона без слова побігла назад до свого ліжка.

Цього ранку пані Пастирська була тією, що подала апель до загального вставання. І що ті дівчата думали собі! Спати так довго, коли з кухні долітає вже аж сюди запах кави!

Вона була великою аматоркою не тільки кави, але й усього, що так смачно приготували по галицьких плебаніях. Головною її життєвою девізою було, що „чловек на то жие, жеби ядл“. Ця зачута колись отцем Александром сентенція викликала була його репліку: „Не, прошен пані, чловек нато є, жеби жил. І сподзевам сен, же то, цо пані виразіла пшед хвільом в пшецівним пожондку, не ест максимум, на якеї пані виховує мое дзеці?“ Польську мову отець Александер знав досконало, недарма ж у домі його батьків часто переходили на неї, зокрема ж у моменти родинних непорозумінь, коли доходило до гострішої виміни слів. Щодо його власного дому, то тут родинні суперечки, якщо були які, відбувалися радше по-німецьки.

Отець Александер відправляв Службу Божу, але він раз-у-раз ловив себе на світських думках. Він був сьогодні якийсь неспокійний і розсіяний і не міг викликати в себе того піднесеного релігійного настрою, в якому він звичайно виконував свої ерейські діяння. Закриваючи царські врата, він думав про свою молодість і про той запал, з яким поспішав колись до читальні Качковського, що була найкраща в стрийському повіті; його великий портрет і досі висів в залі „Общества“ в Стрию. Роздягаючись з богослужбних риз, він міркував над

тим, що таке сталося, що його теперішня праця над просвіщенням народу не мала вже таких успіхів. Читальня в будинку школи часто світила пустою, цілі стоси видань Общества ім. Качковського тліли на горищі в плебанії.

Він пробував покріпити себе думкою про свою політичну діяльність, але саме тепер це було дуже важко зробити. Останні сесії сойму були тільки обороною перед напастями польської сторони, що, сама зиркаючи в бік Петербургу, засипала обвинуваченнями в державній зраді слабу руську репрезентацію, вже й без того спантелічену недавніми політичними процесами. Побрязкування шаблею залізного канцлера і можливість війни ще більш утруднювали становище.

Отець Александер вийшов із малої захристії. Відповівши кивком голови на привітання старших братів, що низько схиляли перед ним свої широкі солом'яні капелюхи, він став спускатися стежкою вниз. Час від часу він зупинявся, щоб глибше відіхнути астмою зайнятими грудьми, то знову приставав, щоб викашлятися. Люди, які наймали Служби Божі, завжди домагалися, щоб їх відправляти на гору, перед чудотворним образом, а не в церкві внизу. А отець Александер при всій своїй автократичній вдачі, ніколи не відмовляв у цьому волі людей. Мав бо і він самий великий пієтизм до ікони та вірив в її чудодійну силу. Він скартав себе тепер у думці за те, що не священодійствував сьогодні так побожно, як повинен би був це робити.

Знову його зупинив кашель, довгий і прикрий. І раптом, усе ще кашляючи, він усвідомив, що причиною його сьогоднішніх неприємних думок, усього його неспокою був не хто інший, як той молодик, що ні з цього, ні з того з'явився в його домі. Витираючи хусточкою слітніле чоло, він зморщив його від досади. Досі ніколи ще йому не траплялося, щоб хтось із домашніх чи з гостей посмів скаламутити його спокій, позбавити його певности себе.

Отак, ідучи й зупиняючись, він став пригадувати вчорашню розмову за обіднім столом. Він декілька разів легковажно посміхнувся: те, що говорив молодий питомець, не було для нього нове. Адже ж він, отець Александер, мусів нераз читати „з політичного обов'язку“ ті „вulgарною мовою“ друковані видання м'яких, чи там народовців, як вони самі себе називали. Їх манія зле зрозумілого народолобства була йому добре знайома. Ні, річ була не в тому, що той молодий чоловік казав. Було щось у ньому самому, що здетонувало старого діяча. Отець Александер знову побачив його там, за столом, як він сидить і дивиться на свого розмовника своїми великими, ясними, сміливими очима. Було в його відвертості, в його запалі щось, що — попри увесь спротив волі отця Александра — притягало й зворушувало. Отець посол нервово закашляв, прихопивши себе на такій думці — і приспішив ходу.

Сніданок споживали в шоломийській плебанії в тісному родинному колі, до якого доходила ще

гувернантка, що при цій нагоді перебирала під свою опіку наймолодшу сестру, яка спала у спальні батьків. Василь, ставши на порозі їдальні, завагався на хвилину, чи й він належить до того гурту, коли першою помітила його їмость і ласкаво кивнула йому головою, вказуючи місце за столом. Отець Александер відповів протекційним „Прошу, прошу“, на Василеве загальне „Добрий-день“ і Василь зайняв своє вже засиджене місце коло Мелясі. Сідаючи, він помітив, що вона була в чомусь рожевому і впіймав її оживлений погляд.

Поки їмость цидила каву з великої мосяжної машинки, під якою синім полум'ям горів спирт, поки вона доливала до кожної пукастої філіжанки сметанки з білого порцелянового глечика і передавала до подання Присці, якийсь дуже червоною і незграбний, отець Александер їв виноград, що лежав перед ним на тарілці прозоро-золотистою копичкою. Цей виноград він спроваджував з Мерану, як лік на астму, і поки він порався з ним (що, очевидно, увійшло вже в домашній ритуал), всі мовчали, шануючи голову дому, втомленого екскурсією на гору, відправою та недугою. Також і при каві ніхто не поспішав з мовою, аж поки господар не звернувся до Василя:

— І як же, молодий господине, спалося вам у нашому домі сю другу ніч?

Чи то так тільки здавалося Василеві, чи справді слова: „сю другу ніч“ мали особливе значення? Василь спаленів при думці, що його тут — і не без підстави! — вважають інтрузом і зрозумів, що — хоче він того, чи не хоче — а оце вже прийшла крайня пора попросити коней і виїхати. Увесь світ посірів і примерк, дарма, що за вікнами видно було сонце на деревах і глибоку синь неба проміж галуззя. Він сказав, силкуючись на безжурний тон:

— Дуже добре, дуже добре спалося мені у вашому гостинному домі, отче совітнику. Справді, то вже два дні я надуживаю вашої гостинності і досі не попросив коней до від'їзду. Чи міг би я нині їх дістати?

Він сказав це і відхилився на бильце кріселка — в цю мить русява голівка, похилена над кавою, мигцем повернулася в його бік. Чи це йому так тільки привиділося, чи й справді він побачив на цьому чарівному личку щось, наче паніку? Але тут же він усвідомив, що він не слухає, що до нього говорить господар:

— . . . що ніколи в світі я не мав інтенції принаглювати вас до виїзду. Можете бути у нас, як довго самі схочете. Очевисто, що если у вас суть якісь інші пляни, які вас зважають . . .

Несподівано, дуже несподівано для всіх, а вже найбільш несподівано для отця Александра в розмову вмішалася їмость:

— Прошу вас, пане Навроцький, побудьте ще трохи у нас. Наші дівчата не мають забагато розривок, а молодість має свої права на молоде товариство.

Централа одержала

від 21. квітня до 30. червня 1964:

РІЧНА ВКЛАДКА і ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ ФОНД:

Окр. Рада СУА, Філа- делфія	5.00	
Окр. Рада СУА, Рочестер	5.00	100.00
Від. 2 Честер	20.00	10.00
„ 17 Маямі	20.00	5.00
„ 22 Шикаго	20.00	10.00
„ 24 Елизабет	20.00	10.00
„ 34 Коговз		25.00
„ 35 Озон Парк	10.00	5.00
„ 38 Ленсінг	20.00	10.00
„ 42 Філадельфія	20.00	10.00
„ 47 Рочестер	20.00	10.00
„ 55 Лос Енджелес	20.00	10.00
„ 66 Нью Гейвен	20.00	10.00
„ 70 Пасейк	20.00	10.00
„ 75 Денвер	20.00	10.00
„ 77 Фінікс	20.00	

ФОНД РЕЗЕРВОВИЙ і КОНВЕНЦІЙНИЙ:

Від. 2 Честер	10.00	5.00
„ 17 Маямі	10.00	5.00
„ 22 Шикаго	10.00	5.00
„ 24 Елизабет	10.00	5.00
„ 35 Озон Парк	5.00	2.50
„ 38 Ленсінг	5.00	
„ 42 Філадельфія	10.00	5.00
„ 47 Рочестер	10.00	5.00
„ 55 Лос Енджелес	10.00	5.00
„ 66 Нью Гейвен	10.00	5.00
„ 70 Пасейк	10.00	5.00
„ 75 Денвер	10.00	5.00
„ 77 Фінікс	10.00	

ФОНД ЦЕНТРАЛІ і ВКЛАДКИ ДО СФУЖО:

Від. 2 Честер	93.00	9.30
„ 17 Маямі	66.00	6.00
„ 22 Шикаго	171.00	
„ 24 Елизабет	129.00	12.90
„ 27 Питсбург	37.50	3.75
„ 35 Озон Парк	39.00	3.90
„ 38 Ленсінг	12.00	0.95
„ 42 Філадельфія	73.50	7.35
„ 47 Рочестер	18.00	1.80
„ 66 Нью Гейвен	52.50	5.25
„ 70 Пасейк	63.00	6.30

ФОНД „МАТИ Й ДИТИНА“:

Від. 1 Нью Йорк	15.00	
„ 10 Філадельфія	60.00	
„ 13 Честер	15.00	
„ 22 Шикаго	88.00	
„ 24 Елизабет	50.00	
„ 28 Ньюарк	90.00	
„ 33 Клівленд	125.00	
„ 43 Філадельфія	45.00	
„ 44 Філадельфія	20.00	
„ 47 Рочестер	103.50	
„ 54 Вилмінгтон	20.00	

„ 64 Нью Йорк	75.00	
„ 66 Нью Гейвен	22.00	
„ 68 Сиракузи	15.00	
„ 70 Пасейк	30.00	
„ 71 Джерзі Сіті	10.00	
„ 72 Нью Йорк	50.00	
Д-р Зеновія Заяць, Михайлина і Антія Чайковські, Ірина і д-р Теодозій Сеньковські, Єва і Андрій Суровців	50.00	
Марія Погорецька, Пеорія	10.00	
Олена і Лев Кокодинські, Ютика	10.00	
Д-р Джан і Олена Решетарі, Сіетл	10.00	
Д-р Вас. і Галина Гришки, Сіетл	10.00	
Василина Кріп, Сіетл	5.00	
Олена Струц, Сіетл	5.00	
Емілія Прибітківська, Іслінгтон	5.00	
Марія Холевчук, Рочестер	5.00	
Анна Чикловська, Сіетл	5.00	
Павлина Шкільник, Торонто	2.00	
Марія Ільницька, Шикаго	2.00	

ПРЕСОВИЙ ФОНД Н. Ж.:

Від. 2 Честер	5.00	
„ 11 Трентон	20.00	
„ 16 Міннеаполіс	20.00	
„ 17 Маямі	18.00	
„ 28 Ньюарк	10.00	
„ 46 Філадельфія	5.00	
„ 47 Рочестер	65.00	
„ 65 Нью Брансвик	25.00	
„ 66 Нью Гейвен	10.00	
„ 68 Сиракузи	5.00	
„ 69 Лорейн	10.00	
„ 71 Джерзі Сіті	20.00	
„ 76 Воррен	5.00	
Ольга Кашубинська, Клівленд	10.00	
Іван і Марія Дем'яник, Філад.	10.00	
Ганнуся Кульчицька, Сан Хозе	10.00	
Марія Слободян, Едісон	8.00	
Анастасія Зепко, Акрон	5.00	
Ганна Ратич, Едісон	5.00	
Олена Цюк, Філадельфія	5.00	
Стефанія Матчак, Філадельфія	5.00	
Д-р Юрій Бахур, Дітройт	5.00	
Анна Наконечна, Маямі	5.00	
Мирослава Савчак, Бронкс	5.00	
Ольга Березюк, Міннеаполіс	5.00	
Ольга Муссаковська, Ньюарк	3.00	
М. Городиська, Шикаго	3.00	
М. Погорецька, Пеорія	3.00	
Стефанія Жуковська, Реґо Парк	2.50	
Тетяна Солтисік, Нью Йорк	2.00	
Марія Ганас, Гемільтон	2.00	
Ольга Ключанович, Питсбург	2.00	
По 1 дол.: пп. Павлина Марків, Маг- далина Шевчук, Анна Тимків, усі з Філадельфії, Марія Левицька, Шикаго, Ольга Макар, Ольга Денисенко, обидві з Дітройту, Люба Фалько, Бофало, Марія Костів, Каліфорнія, Анастасія Забродська, Ленсінг, Текля Веприк, Торонто, М. Барусевич, Кантон, Марія Сеньків, Монтреал, Сольомея Семо- тук, Едмонтон.		

ФОНД ЗВ'ЯЗКІВ І РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ:

Від. 10 Філадельфія	25.00	
„ 36 Шикаго	10.00	
„ 46 Філадельфія	5.00	
„ 47 Рочестер	10.00	
„ 57 Ютика	10.00	
„ 63 Дітройт	25.00	
„ 65 Нью Брансвик	20.00	
„ 66 Нью Гейвен	10.00	
„ 69 Лорейн	10.00	

НА ДІМ СУА:

Окр. Рада СУА, Філад.	шер	100.00
Окр. Рада СУА, Ньюарк	шер	100.00
Від. 49 Бофало	шер	100.00
„ 57 Ютика	шер	100.00
Євгенія Пирська, Філадельфія		10.00

„ФОНД 500“:

Окр. Рада СУА, Ньюарк	32.25	
Окр. Рада СУА, Рочестер	62.25	
Від. 73 Бриджпорт	26.00	
„ 77 Фінікс	10.50	

ДЛЯ НТШ, САРСЕЛЬ:

Від. 1 Нью Йорк	30.00	
„ 20 Філадельфія	66.00	
„ 54 Вилмінгтон	20.00	
„ 57 Ютика	10.00	
„ 64 Нью Йорк	120.00	
Нана й інж. Віктор Яворські	25.00	
Л. Бурачинська, Філадельфія	5.00	

СТИПЕНДІЙНИЙ ФОНД ІМ. ОЛЕНИ ГОРДИНСЬКОЇ:

Від. 28 Ньюарк	25.00	
„ 65 Нью Брансвик	25.00	
„ 67 Перт Амбой	10.00	
„ 70 Пасейк	20.00	

З подякою,

А. Кульчицька фін. секр.

Анна Сивуляк, кас.

ЗБІРКА З ЮВІЛЕЮ

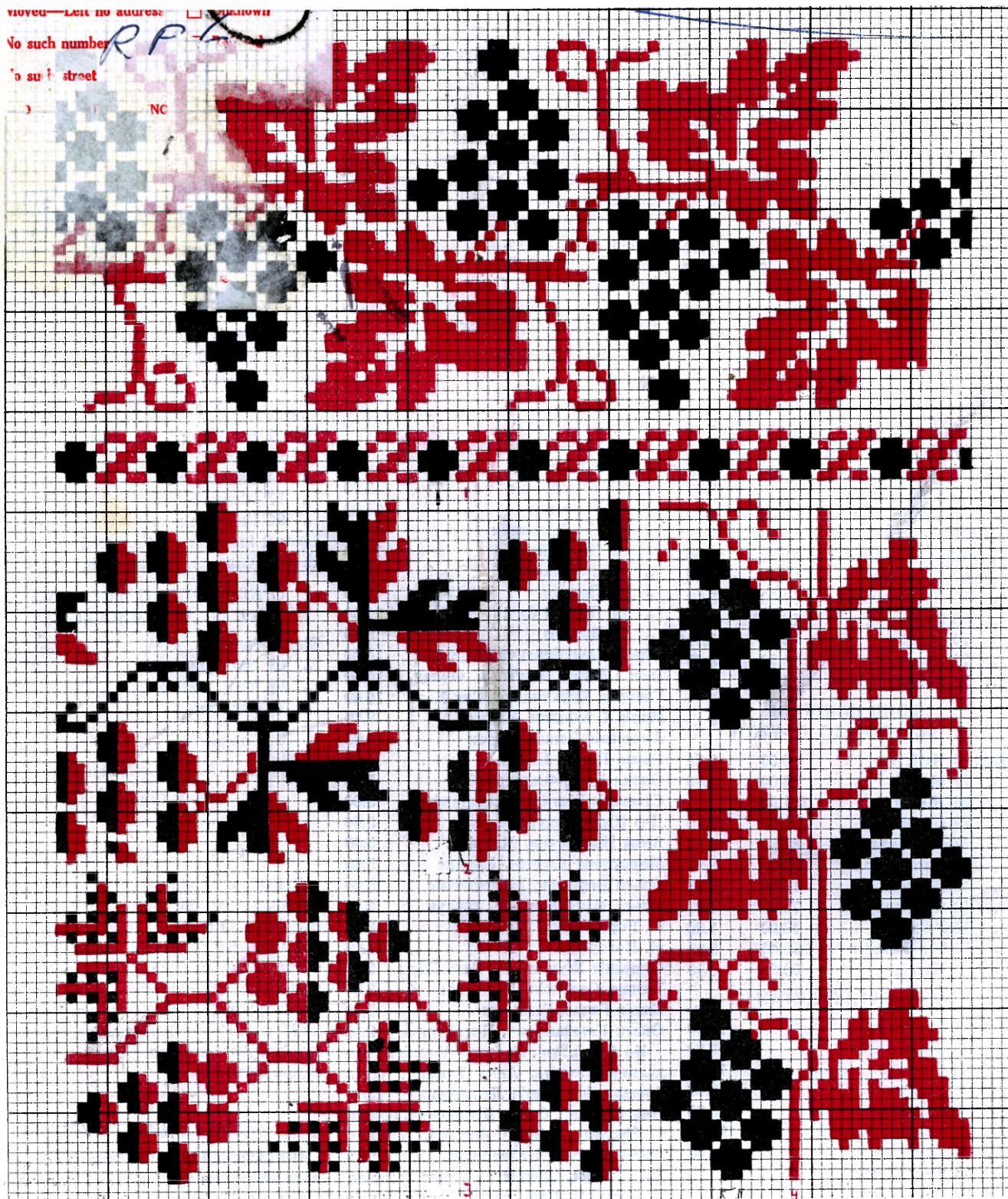
З нагоди ювілею подружжя п-ва Стрижаків у Філадельфії зібрано на сходах 42 Відділу, до якого п-ні Софія Стрижак належить, датки на пресовий фонд нашого журналу: 5 дол. п-ні Софія Стрижак; по 1 дол.: пп. Анна Сивуляк, Зеновія Ясінська, Катерина Мороз, Марія Бендзяк, Стефанія Савицька, Ангела Дава, решта дрібними. Щире Спасибі!

ЖУРНАЛ ДЛЯ БАБУСИ

П-ні Олена Росляк в Едмонтоні провела збірку на ту ціль. По 1 дол. зложили пп. П. Іванець, К. Трильовська, Н. Романків, А. Ярема і А. Залеська. Щире Спасибі!

2nd CLASS POSTAGE
PAID AT PHILA., PA.
Return to: "OUR LIFE Magazine"
4936 N. 13th St., Philadelphia 41, Pa.
RETURN POSTAGE GUARANTEED

— Серія 4, ст. 6. — UKRAINIAN DESIGNS

Взори з жіночих сорочок Київщини

Із збірки Кл. Габданк-Рогозинського

Printed by "AMERICA"—817 N. Franklin St., Phila. 23, Pa.